

Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka

Izstāde

MŪSU ALMA MATER

Fakti. Notikumi. Atmiņas

Neaizmirstamu un skaistu šo laikmetu visupims padara latviešu jaunās akadēmiskās inteliģences un līdz ar viņu visplašāko sabiedrības aprindu patiesi nesavtīgā kopdarbība sava dižāka sapņa realizēšanā – Latvijas gaišā zinātnu tempļa celšanā. (..) vēl Augstskolas lietā no “augšas” nebija nācis neviens rīkojums vai dekrēts – te jau sakustējās sabiedriskie spēki, un latviešu inteliģence, grupēdamās ap jaunatvērto Latv. Izgl. Biedrības Augstskolas sekciju, ar samērā nelielo bijušo Rīgas un Tērbatas augstskolu darbinieku pulciņu centrā, ar retu sajūsmu un vienprātību apvienojās kopīgā darbā.

K. Kundziņš.

Latvijas Universitātes priekšvēsture, viņas nodibināšana un pirmie pieci gadi. Latvijas Universitāte. 1919–1929. R., 1929

Rīga, Tehniskā Hochschule

1919. gada 11. jūlija sēdes protokols...
 11. jūlijā, 1919. gadā, notika sēde, kurā tika apspriesta Latvijas Universitātes nodibināšana un pirmie pieci gadi.

1919. gada 11. jūlija sēdes protokols...
 1919. gada 11. jūlija sēdes protokols, kurā tika apspriesta Latvijas Universitātes nodibināšana un pirmie pieci gadi.

Waldības darbība.
 Latvijas Augstskolas organizācijas komisijas ziņojums...
 Komisijas ziņojums par Latvijas Augstskolas organizāciju.

Profesora un profesori...
 Profesora un profesori, kas nodarbojas ar augstskolas organizāciju.

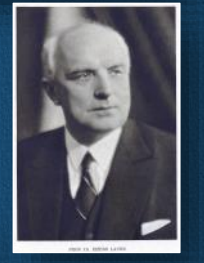
15. aug. izvēl. komisija...
 15. augusta izvēlētā komisija, kas nodarbojas ar Latvijas Universitātes nodibināšanu.

11. jūl. 1919. gada sēdes protokols...
 11. jūlija sēdes protokols, kurā tika apspriesta Latvijas Universitātes nodibināšana un pirmie pieci gadi.

Latviešu izglītības biedrības Augstskolas sekcijas darbība
 no 1917. g. līdz 1922. gadam
 (Materiāls sakrājums pēc prof. Kundziņa)

Удостоверение...
 Удостоверение, подтверждающее членство в организации.

Pašinojums.
 Subjunktīvus deviņus Latvijas Augstskolas izdevus, 15. septembrī 1919. g.
 Direktors: E. Laube.

Latviešu Izglītības biedrības Augstskolas sekcijas 1919. gada 11. jūlija sēdes protokola melnraksts

1919. gada 22. maijā padzinuši P. Stučkas valdību no Rīgas, baltvācu landesvēristi uz laiku Latvijas Augstskolas vietā pastēdzās atjaunot vācu okupācijas periodā 1918. gadā organizēto Baltijas Tehnisko augstskolu. Kad Rīgā atgriezās K. Ulmaņa pagaidu valdība, atsākās universitātes organizēšanas darbi. Par rektoru atkal tika acināts P. Valdēns, taču viņš iebilda pret latviešu mācīvalodu un orientēšanos uz Latvijas vajadzībām. Tā paša gada augustā devies oficiālā komandējumā uz Vāciju, P. Valdēns Latvijā vairs neatgriezās. Augstskolas organizēšana turpinājās bez viņa, piedaloties gan Rīgas zinātniekiem, gan no Maskavas iebraukušajam doktorantam P. Dālem, gan (..) tautsaimniecības speciālistam K. Balodim.

20. gadsimta Latvijas vēsture. II. Rīga: Latvijas Vēstures institūta apgāds, 2003

Latvijas Universitāte...
 Latvian University, official document.

Latvijas Universitātes...
 Latvian University, official document.

28. septembrī notika augstskolas svinīgās atklāšanas akts – nozīmīgākais notikums pēc Latvijas neatkarības pasludināšanas. (..) 1919. gada rudenī augstskola sāka darbu ar 110 mācībspēkiem un 940 studentiem deviņās fakultātēs. (..) Augstskola bija priekšnoteikums, lai dzimtenē apvienotu vairumu pasaulē izklīdēto latviešu akadēmisko mācībspēku.

20. gadsimta Latvijas vēsture. II. Rīga: Latvijas Vēstures institūta apgāds, 2003

Latvijā augstskolas atklāšanas svinības. Svinīgā atklāšanas akta laikā notika Latvijas Universitātes pasludināšana. Augstskola tika atklāta ar 110 mācībspēkiem un 940 studentiem deviņās fakultātēs.

Latvijas Augstskolas zīme ir degoša saule. Labāku vairogu tā sev nevarēja izvēlēties. Ar viņu tā atsitīs tumsības spoku, kas met pār mūsu izmocīto zemi jaunu vidus laiku ēnu. Zinātne sniedz pēc gaišā atziņas prieka, viņa atver pasauli visā viņas zvaigžņotā plašumā, viņa pavairo dzīves vērtību. (..) Latvijas Augstskola top par latviešu augstskolu, kur par visdziļākiem zinātnes jautājumiem viegli un svabadi runās latviešu valodā.

K. Skalbe. Latvijas Augstskola. Jaunākās Ziņas. 1919, Nr. 106

Studentu korporāciju gājiens Latvijas Augstskolas atklāšanas svinību dienā

Kārlis Kasparsons (1865–1962)

Mēs stāvam uz zemes, kas nes Latviju un viņas vēsturi. Bija laiks, nesen vēl tas bija, kad par to domāt, kas tagad mums ir, bija sapnis, – kad teica un ticēja: tad tas nāks šai zemē, kad akmens stāvēs uz ūdeņa, spalva grims dibenā. Un tomēr tas ir nācis, tas ir noticis. Šis notikums latvju tautas mūžā, šis fakts – kā gaišs saules stars tas slīd pār Latviju. Šī rudens diena runā uz mums pavasara valodu. Mēs elpojam pavasara cerības. Nesenās šaubas ir palikušas jau par anahronismu. Mēs stāvam uz zemes, kas nes Latviju un viņas – augstskolu.

No izglītības ministra K. Kasparsona runas Latvijas Augstskolas atklāšanā

Latvijas Augstskolai
Atklāšanas svētkos 28. septembrī 1919. g.

Latvju Alma Mater, tu brīvās Latvijas krāšņums!
Tautas no tālienes plūst tevī, tu cildenā sveikt.
Atstājot Olimpu augsto ir mūzas dievišķās atnāk
Sumināt tevī un tev Kastaljas avotu sniedz.
Skaidrs un tīrs lai tev burbuļo allaž to brīnīškais avots
Viņu svētīts un kopts, viņus kur Daugavā veļ.
Ziedošā jaunatne nāks gan no latvju, gan sveštautu zemēm
Dzintara avotā dzert, svelošās sāpes tur dzēst
Latvju dēli to sargās priekš visiem, bet dievi lai nolemj:
Kas no šā avota dzer, tam lai vēl svelošāk slāpēt.

P. Blaus

(..) Universitātes atklāšanas akts izvērtās daudz greznāks nekā Latvijas valsts pasludināšana. Bija vairāk karogu, vairāk ziedu un lauru koku, lielāka daudz jūsmīgāka auditorija. Tā pārpildīja Balto Namu ar daudziem karavīru apģēbiem. (..) Starp mīrtēm, lauriem un palmām uz skatuves pie gaiši brūnās runātāju pults nostājās arī liels vīrs, ar lielu bārdu. Melnā bārda piederēja viesim no Berlīnes, Vācijas Valsts Universitātes slavenajam, ilggadīgajam profesoram Kārlim Balodim. Viņš stāstīja par mūžīgā miera domu un miera ideju (..) Latvijas jaunajai Universitātei viņš novēlēja izkopt un audzināt zinātnes, kas atnes mieru un aizdzītu karus. (..) Kad Balodis beidza, Operas zālē skanēja (..) Dievs, svēti Latviju... Dziedāja jaunas, skaļas, priecīgas un jūsmas pārņemtās balsis. Likās, ka, tikai Latvijas Universitāti atklājot, ir pilnvērtīgi pasludināta arī Latvijas valsts.

M. Vētra. Rīga toreiz. Grāmatu Draugs, 1955

J. Šternbergs

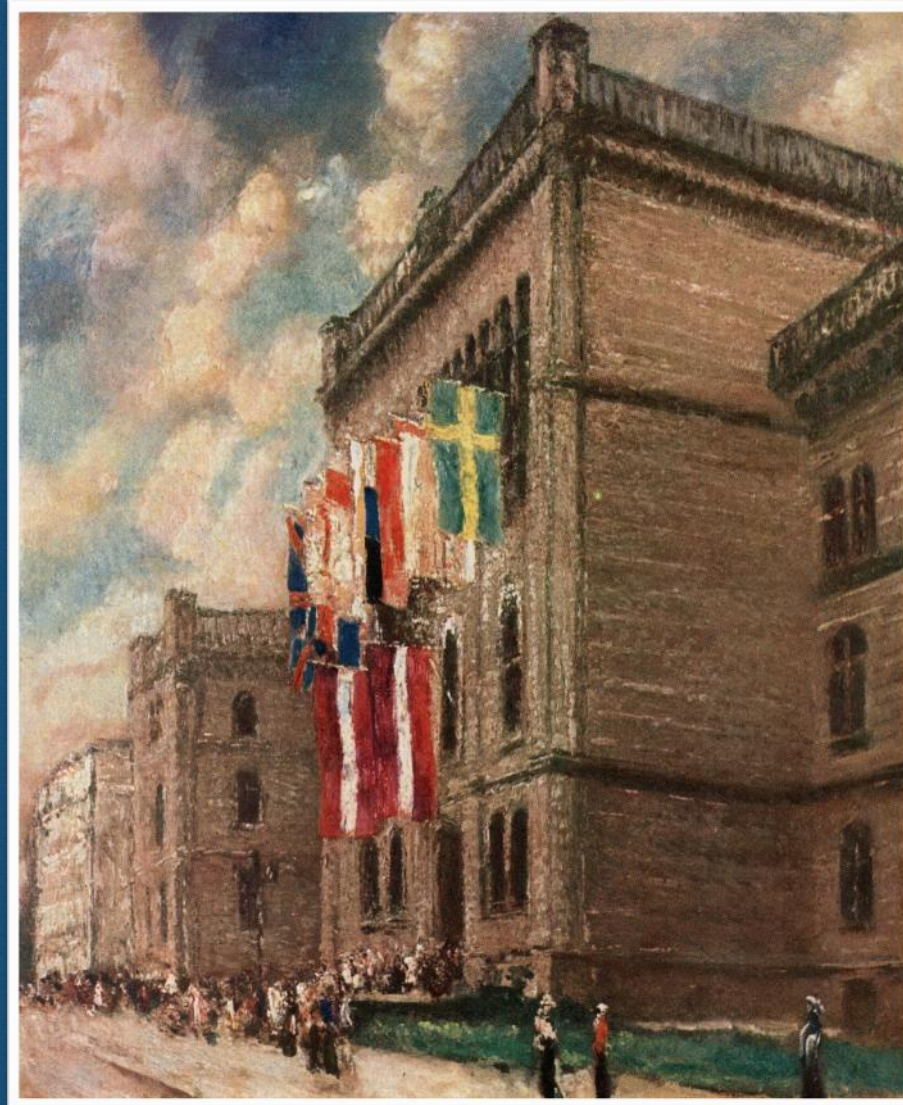
Z. Tālberga

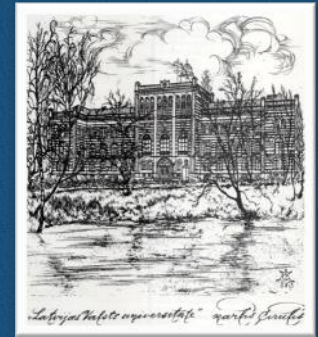
Dž. Bodnieks

A. Apinis

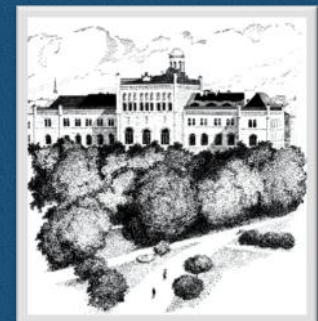
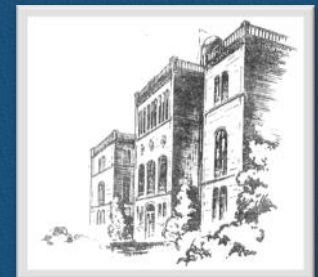
L. Liberts

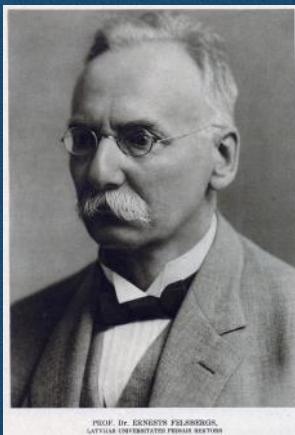
K. Čtrulis

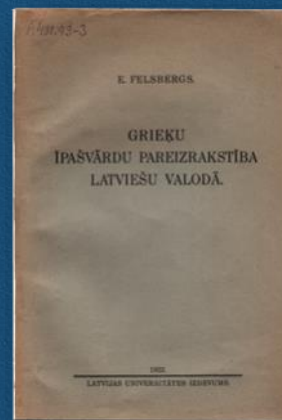
S. Vidbergs

S. Vidbergs

PROF. DR. ERNESTS FELSBERGS, LATVIJAS UNIVERSITĀTES PIRMAIS REKTORS

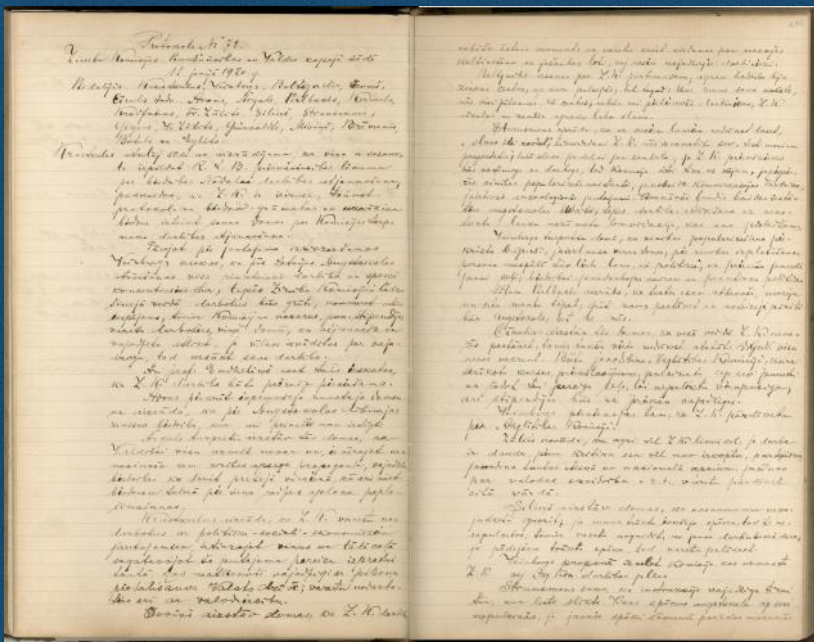
22. novembrī jaunā Augstskola, izgājusi caur gara un uguns krīti, ar jaunu sparū atkal uzsāka pārtrauktos mācības darbus. Apmeklētāji savā pārsvarā bija sieviešu kārtas, jo lielākā daļa studentu-kareivju atradās frontē. Mācības darbos varēja piedalīties tikai tie studenti, kuri kalpoja Rīgā.

P. Dāle

1920. gadā par Latvijas Augstskolas rektoru ievēlēja Ernestu Felsbergu. Būdam Saeimas deputāts viņš sekmēja augstskolas Satversmes vienbalsīgu pieņemšanu Saeimā 1923. gada 23. martā.

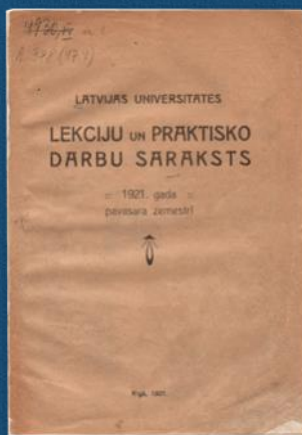
Tīra slimnīcā E. Felsbergs ar dziļu prieku saņēma ziņu, ka Latvijas valdība sper soļus, lai izgādātu viņam atļauju atgriezties uz dzimteni un strādāt pie Latvijas Augstskolas. Ceļojums uz dzimteni tomēr nebija vienkāršs: viņš vilkās trīs mēnešus un puse no šī laika E. Felsbergam, kā Latvijas ķīlniekam, bij jānosēž cietumā, jau Latvijas tuvumā. Volodnieciski filozofiskā fakultātē tekošā zemestrī profesors E. Felsbergs lasī ievadu klasiskā filoloģijā, Grieķijas vēsturi un senās mākslas vēsturi.

Izglītības Ministrijas Mēnešraksts. 1920, Nr. 10

RLB Zinību Komisijas 1920. gada 11. jūnija sēdē tika izskatīts jautājums par ZK darbības lietderību apstākļos, kad visa zinātniskā darbība un spēki koncentrēti Latvijas Augstskolā.

Kartogrāfs, etnogrāfs, Valsts Vēsturiskā Muzeja vadītājs, RLB ZK loceklis Matīss Siliņš (1861–1942) 59 gadu vecumā sāka studēt Latvijas Augstskolas Filoloģijas un filozofijas fakultātē.

RLB Zinību Komisijas protokolu grāmata

Gustava raksts, kas raksturo domas par Latvijas Augstskolu. Raksts ir datēts ar 1921. gada 119. numuru.

Latvijas Augstskola ir mūsu tautas lielākā un vissvarīgākā institūcija. Tās uzdevums ir audzināt jaunos cilvēkus, kas būs spējīgi veidot mūsu tautas nākotni. Tādēļ ir ļoti svarīgi, lai šī institūcija būtu labi organizēta un efektīva. Mēs esam priecīgi, ka šobrīd ir sākta šīs institūcijas izveide, un ceram, ka tā ātri kļūs par mūsu tautas glābi.

Darīšanās domas par Latvijas augstskolu.

Par Latvijas augstskolas izveidi jau daudz runāts, bet šobrīd, kad tā ir jārealizē, ir jānoskaidro, kā to izdarīt. Mēs esam priecīgi, ka šobrīd ir sākta šīs institūcijas izveide, un ceram, ka tā ātri kļūs par mūsu tautas glābi.

Latvijas Augstskolas pārvaldes orgāns bija Organizācijas padome, ko vadīja Izglītības ministrijas pārstāvis P. Dāle. Tajā darbojās fakultāšu organizācijas apakškomisijas, prorektors Eizens Laube (no 1919. gada novembra – Pauls Lejiņš) un viņa biedrs Kārlis Kundziņš. Tā pastāvēja līdz Augstskolas pagaidu Satversmes apstiprināšanai 1922. gadā.

Latvijas Universitāte 90 gados. Dzīve. Rīga, 2009

Nedēļa. 1922, Nr. 3

4933, B

Projekts.

1919.2.01

Latvijas Universitātes Satversme. 371 (1919)

Latvijas Universitātes raksturs un uzdevumi.

§ 1. Latvijas Universitāte ir augstākā izglītības iestāde valstī. Viņas uzdevums ir veicināt zinātnieku pētīšanu un sniegt savam audzēkņiem augstāko izglītību.

§ 2. Latvijas Universitāte apņemas šādus fakultātes:

- 1) arhitektūras,
- 2) inženierzinātņu,
- 3) mehānikas,
- 4) ķīmijas,
- 5) lauksaimniecības,
- 6) medicīnas,
- 7) veterīnārkāro,
- 8) matemātikas un dabas zinātņu,
- 9) matemātikas un dabas zinātņu,
- 10) filozofijas un filozofijas,
- 11) teoloģijas.

Piezīmes: Pie inženierzinātņu fakultātes pārtīvē kultūrtehniskās nodaļa.

„Ķīmijas fakultāte” — ierakstīta nodaļa.

„Lauksaimniecības — meikāpības nodaļa.

„Medicīnas fakultāte” — zooloģiskās nodaļa.

„Filozofijas un filozofijas fakultāte” — psiholoģijas nodaļa.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES SATVERSMĒ.

Rīga, 1923. g.

LATVIJAN UNIVERSITĀTES RAKSTU VII. NUMURĀS ATSEVIKĀS NOVĒLUMS.

1922./1923. mācību gadā Latvijas Augstskola saskaņā ar satversmi ieguva Latvijas Universitātes vārdu

Gustava raksta „Skumjas domas par Latvijas Augstskolu” laikraksta „Latvijas sargs” 1921. gada 119. numurā melnraksts

4937, Z

LATVIJAS AUGSTSKOLAS RAKSTI ACTA UNIVERSITATIS LATVIENSIS

SATURS.

Prof. E. Zariņš: Organizācija skolās un studiju iestādēs un organizācija	3-11
Doc. K. Lubiņskis: Der Diebstahl der Vögel	12-14
Prof. A. Wiedel: Über die experimentelle Veranschaulichung der	15-17
Anna F. Tietz: Annotierung von Kommissarbesprechungen in der Anatomie	18-20
Prof. E. Jacoby: Beitrag zur Beschreibung von Fliegen	21-23
Prof. E. Palberg: A Huna Kyla	24-26
Doc. L. Kibars: Studien zur Geschichte der lateinischen Bezeichnung Riga in	27-30
Mittheilung an H. Kibars	31-32
Prof. E. Zaris: Über die Färbung der Verdauungsorgane der Insekten	33-35
Doc. S. Maltz: Ökologische und historische Studien über Orthopteren in	36-38
Latvian	39-41
Doc. S. Maltz: Versuche über die Widerstandsfähigkeit der Hesse gegen	42-44
Austragung	45-47
Prof. E. Zaris: Beiträge zur Chemie der Bildung und Wirkung des	48-50
Doc. E. Sotiravskis: Biologische Ergebnisse	51-53
Prof. E. Zariņš: Medus var	54-56

RIGA, 1921

4936, Z

LATVIJAS UNIVERSITĀTES RAKSTI ACTA UNIVERSITATIS LATVIENSIS

SATURS.

Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	1-10
Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	11-12
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	13-14
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	15-16
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	17-18
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	19-20
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	21-22
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	23-24
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	25-26
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	27-28
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	29-30
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	31-32
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	33-34
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	35-36
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	37-38
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	39-40
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	41-42
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	43-44
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	45-46
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	47-48
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	49-50
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	51-52
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	53-54
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	55-56
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	57-58
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	59-60
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	61-62
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	63-64
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	65-66
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	67-68
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	69-70
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	71-72
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	73-74
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	75-76
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	77-78
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	79-80
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	81-82
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	83-84
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	85-86
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	87-88
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	89-90
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	91-92
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	93-94
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	95-96
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	97-98
Prof. Dr. phil. P. Zariņš: Rhodopsin-Biosynthese bei Perceps, bei	99-100

RIGA, 1923. G.

1921. gadā sāka iznākt Latvijas Augstskolas Raksti, kas 1923. gadā iegūst visiem zināmo nosaukumu Latvijas Universitātes Raksti.

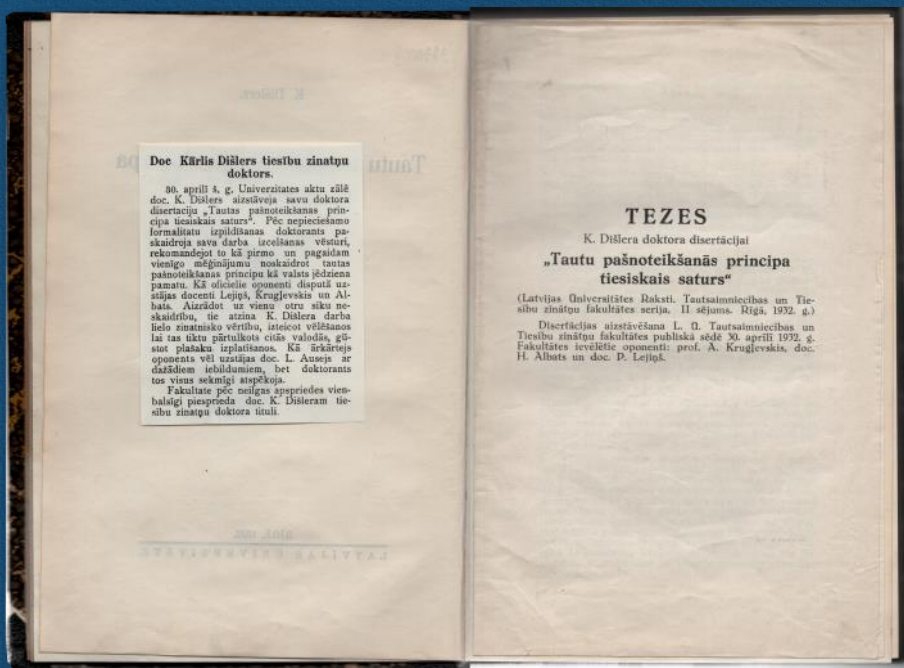
Pirmās Latvijas Augstskolas izdotās zinātniskās publikācijas

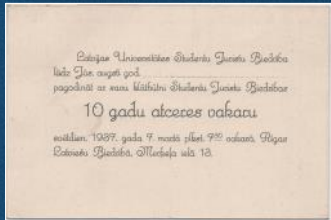
13. decembris 1922. g. STUDENTS 3.

22. novembris 1922. g. STUDENTS

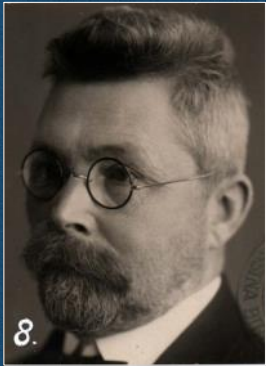

No latviešu mācības spēkiem iemīļots bij ilggadīgais fakultātes dekāns K. Dišlers (..) Dišlers bij ļoti laipns un humāns attiecībās pret studentiem un kollēgām, kāpēc viņam nebija nekādas opozīcijas. Pat fukši drīz pierada pie sava dekāna sarkanā vaiga, ko bija deformējusi roze.

A. Švābe. Mana dzīve. Trimdas rakstnieki. I

Kārlis Dišlers (1878–1954)

Profesors Kārlis Dišlers lasīja Latvijas valsts tiesības. Neviens kurss mani tā neinteresēja kā tieši šis. Dišlers lasīja savas lekcijas monotoni un stieptā izklāstā. Par laimi viņš bija sarakstījis "Ievadu Latvijas valststiesību zinātnē", kā arī grāmatu par "Latvijas valsts varas orgāniem un viņu funkcijām". Tas deva iespēju vēl vairāk iedziļināties Latvijas valsts tiesību jautājumos. Bez tam Dišlers nepārtraukti iztirzāja dažādus Latvijas valsts konstitucionālos jautājumus presē. Man imponēja viņa demokrātiskie uzskati. Dišlers galu galā bija tas, kas lika pamatu Latvijas valsts tiesību zinātnē. Viņš lasīja universitātē arī administratīvo tiesību kursu un pasniedza kā fakultatīvo priekšmetu Konstitucionālās un parlamentārās tiesības.

A. Šilde. Ardīevas Rīgai. Grāmatu Draugs, 1988

Profesora Kārļa Baloža lekcijas tautsaimniecības teorijā piesaistīja simtiem studentu, kādēļ viņam bija ierādīta lielā auditorija Laboratoriju ēkā, Kronvalda bulvārī 4. Viņa saimnieciskās attīstības prognozes mums šķita brīžiem nereālas. Cik atceros, tad viņš žilbināja prātus ar to, ka ar tehnikas un racionalizācijas palīdzību cilvēce dažu paaudžu laikā sasniegšot stāvokli, ka īstā darba procesā atsevišķam cilvēkam būs jāpavada nedaudz vairāk par desmit gadu, kamēr pārējo mūža laiku viņš varēs veltīt kulturālām interesēm, sportam un brīva laika izmantošanai. Mēs studenti, prof. Kārli Balodi cienījām.

A. Šilde. Ardīevas Rīgai. Grāmatu Draugs, 1988

Seminārs valsts tiesībās

Kārļa Baloža lekcija

Tiesību zinātņu nodaļas absolventi un mācībspēki 1927

Valdības rīkojumi un noteikumi.
Noticiumi
 par studentu karavīru atbrīvošanu no mācības maksas Latvijas augstskolās.

1. No mācības maksas atbrīvoti Latvijas augstskolās pa visu atbrīvotās valsts daļās paredzēto studiju laiku tās karavīrus (Latvijas pavalstniekus), kuri jābrīvojami sagabējā Latvijas atbrīvošanas darbu veikšanai.
2. Karavīrus, Latvijas pavalstniekus, kuri labprātīgi iesaukti Latvijas armijā un neizmēģinājuši dalību tajās par Latvijas atbrīvošanu, atbrīvina uz visu laiku no mācības maksas Latvijas augstskolās.
3. Mobilizētos karavīrus, Latvijas pavalstniekus, kuri neizmēģinājuši dalību tajās par Latvijas atbrīvošanu, atbrīvina uz visu laiku no mācības maksas Latvijas augstskolās.

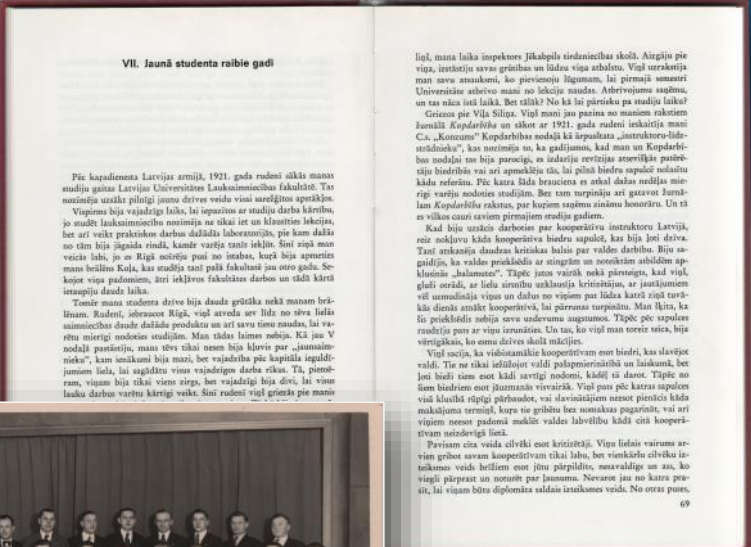
1. **peejīme:** 1. panti mīnietem studentiem jānosaukta abpusēji komitējas un 2. un 3. pantos mīnietem — atteicīgi kara eslabojumu aplēzības.

2. **peejīme:** Latvijas konfederatīvajā un mācības atbrīvotā mīnietem noteikti atteicības lēmumi uz visu laiku, kuri spēkā būs atbilstoši iestādītajai kārtībai no šīm augstskolām.

Rīgā, 2. martā 1920. g.
 Ministru prezidents **Ulmants**,
 Īstīnības ministrs **A. Kasperfons**.

Tautsaimnieks Arnolds Aizsilnieks atceras: “1921. gada rudenī bija spēkā valdības rīkojums, ka karavīri, kas iestājušies Latvijas Universitātē, uz viņu lūguma pamata atbrīvojami no kara dienesta. Pateidzos iesniegts šādu lūgumu arī es, un tā 1921. gada 28. augustā izbeidzās manas karavīra gaitas Latvijas armijā. Sākās raibie studentu gadi.”

A. Aizsilnieks. Dzīves šūpotnēs. Stokholma, 1979

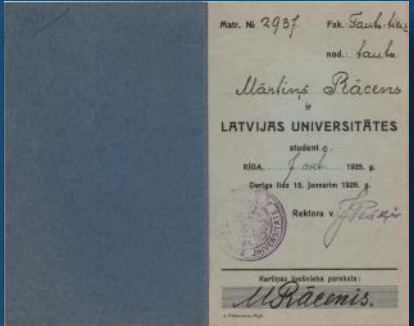

Valdības Vēstnesis. 1920, Nr. 53

121	Urošs, Jānis	26
122	Alks, J.	694
123	Alks, J.	477
124	Alks, J.	477
125	Alks, J.	477
126	Alks, J.	477
127	Alks, J.	477
128	Alks, J.	477
129	Alks, J.	477
130	Alks, J.	477
131	Alks, J.	477
132	Alks, J.	477
133	Alks, J.	477
134	Alks, J.	477
135	Alks, J.	477
136	Alks, J.	477
137	Alks, J.	477
138	Alks, J.	477
139	Alks, J.	477
140	Alks, J.	477
141	Alks, J.	477
142	Alks, J.	477
143	Alks, J.	477
144	Alks, J.	477
145	Alks, J.	477
146	Alks, J.	477
147	Alks, J.	477
148	Alks, J.	477
149	Alks, J.	477
150	Alks, J.	477
151	Alks, J.	477
152	Alks, J.	477
153	Alks, J.	477
154	Alks, J.	477
155	Alks, J.	477
156	Alks, J.	477
157	Alks, J.	477
158	Alks, J.	477
159	Alks, J.	477
160	Alks, J.	477
161	Alks, J.	477
162	Alks, J.	477
163	Alks, J.	477
164	Alks, J.	477
165	Alks, J.	477
166	Alks, J.	477
167	Alks, J.	477
168	Alks, J.	477
169	Alks, J.	477
170	Alks, J.	477
171	Alks, J.	477
172	Alks, J.	477
173	Alks, J.	477
174	Alks, J.	477
175	Alks, J.	477
176	Alks, J.	477
177	Alks, J.	477
178	Alks, J.	477
179	Alks, J.	477
180	Alks, J.	477
181	Alks, J.	477
182	Alks, J.	477
183	Alks, J.	477
184	Alks, J.	477
185	Alks, J.	477
186	Alks, J.	477
187	Alks, J.	477
188	Alks, J.	477
189	Alks, J.	477
190	Alks, J.	477
191	Alks, J.	477
192	Alks, J.	477
193	Alks, J.	477
194	Alks, J.	477
195	Alks, J.	477
196	Alks, J.	477
197	Alks, J.	477
198	Alks, J.	477
199	Alks, J.	477
200	Alks, J.	477

LU Tautsaimniecības fakultātes izlaidums. Piektais no kreisās A. Aizsilnieks, sestais – E. Balodis

A. Aizsilnieks. Dzīves šūpotnēs. Daugava, 1979

Praktiskie darbi mašīnrakstīšanā

Kad biju ievēlēts par docentu, kādu dienu Universitātes koridorā satiku studenti, ar kuru kopā kādreiz klausījāties lekcijas. Izrādījās, ka viņa vēl arvien studēja un bija tanī pārliecībā, ka arī es vēl esmu students. Viņa jautāja, ko es daru. Atbildēju, ka tagad mācos tautsaimniecības teoriju. Viņa iekliedzās: “Es nu gan esmu jau šī priekšmeta pārbaudījumu izturējusi!” Teicu, ak to esmu izdarījis arī es, pat divas reizes, bet tagad jāmacās no jauna un vēl vairāk, lai varētu eksaminēt citus.

A. Aizsilnieks. Dzīves šūpotnēs. Stokholma, 1979

Profesors Aizsilnieks piektais otrajā rindā no kreisās

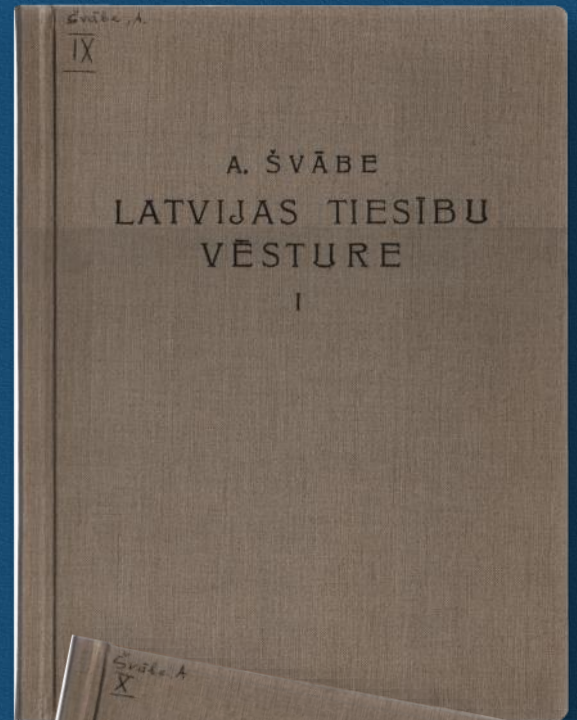
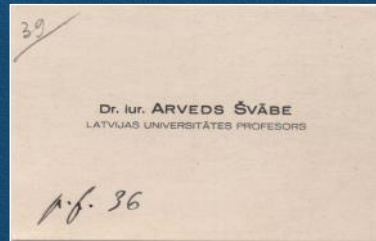
Praktiskie darbi līnu brāķēšanā

Būdamas Satversmes loceklis, 1921. g. rudens semestrī iestājos L. U. studēt tiesības. Ar īpašu universitātes padomes lēmumu toreiz ļāva immatrikulēties veselai rindai sabiedrisku darbinieku un rakstnieku, kam nebija ģimnāzijas gatavības apliecības, ar vienīgo nosacījumu, ka gada laikā jānoliek dažādi kursu vidusskolas apmērā. Uz šī lēmuma pamata L. U. juridiskā fakultātē iestājās bez manis vēl Jānis Grīns, Arturs Bērziņš, Arturs Kroders, Hermanis Asaris, Pāvils Rozītis, bet vēstures un filoloģijas fakultātē – P. Abuls, M. Siliņš, J. Straubergs, K. Freinbergs.

A. Švābe. Mana dzīve. Trimdas rakstnieki. I

Arvedis Švābe (1888-1959)

Handwritten notes on aged paper, including a page with the heading "Latvija ģimnāzijas 1824". The text discusses the development of the Latvian language and the role of the gymnasium in the 19th century.

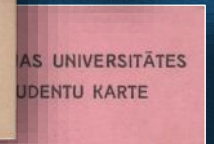
Handwritten notes on graph paper, including a section titled "Latvija dzimniecība". The text discusses the economic and social conditions of Latvia in the 19th century, mentioning the role of the landowners and the peasantry.

Romiešu tiesības lasīja B. Frēze, sākamā krieviski, vēlāk vāciski. Viņš bija ļoti populārs students ar savām dīvainībām, kurām nebija gala. (...) Savas lekcijas viņš lasīja kā katehismu ar īsiem, jautājuma un atbildes veidā formulētiem teikumiem. (...) Parasti Frēze eksaminēja 10–15 studentus un vēlējās, lai viņi atbild korī. Ja grupā bija kāds labs students, viņš ar savām atbildēm varēja glābt arī tos kommitoņus, kas pusbalsi atkārtoja priekšā sacīto. Ja grupai nebija atjautīga vadoņa, Frēze dūsmās aizdzina mājās visus, sviezdams pakaļ viņu studiju grāmatīņas, kuras nācās pievākt, jau esot gaitenī.

A. Švābe. Mana dzīve. Trimdas rakstnieki

Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultāte				Priekšmeti				
Amats, vārds un uzvārds	Priekšmeti	Dzima	Strādājis	Klasificācija	Amats, vārds un uzvārds	Priekšmeti	Strādājis	
1. Profesors I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska	1870-1871 1871-1872	1 1	11. Dozents I. Šmits	Spēkātais tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne	latviska latviska	1872-1873 1873-1874
2. Profesors I. Šmits	Krievu tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1874-1875 1875-1876 1876-1877 1877-1878	1 1 1 1	12. Dozents I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli	latviska latviska latviska	1878-1879 1879-1880 1880-1881
3. Profesors I. Šmits	Krievu tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1881-1882 1882-1883 1883-1884 1884-1885	1 1 1 1	13. Dozents I. Šmits	Pārkāpumu tiesību zinātne Sociāli	latviska latviska	1885-1886 1886-1887
4. Profesors I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1887-1888 1888-1889 1889-1890 1890-1891	1 1 1 1	14. Dozents I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1891-1892 1892-1893 1893-1894 1894-1895
5. Profesors I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1895-1896 1896-1897 1897-1898 1898-1899	1 1 1 1	15. Dozents I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1899-1900 1900-1901 1901-1902 1902-1903
6. Profesors I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1903-1904 1904-1905 1905-1906 1906-1907	1 1 1 1	16. Dozents I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1907-1908 1908-1909 1909-1910 1910-1911
7. Profesors I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1911-1912 1912-1913 1913-1914 1914-1915	1 1 1 1	17. Dozents I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1915-1916 1916-1917 1917-1918 1918-1919
8. Profesors I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1919-1920 1920-1921 1921-1922 1922-1923	1 1 1 1	18. Dozents I. Šmits	Latvijas tiesību zinātne Krievu tiesību zinātne Sociāli Tautsaimniecības zinātne	latviska latviska latviska latviska	1923-1924 1924-1925 1925-1926 1926-1927

1. Karte ir pabeidzama, izņemot Universitātes administrāciju, visas orgānu un atzīņu, mācību spēku.
2. Kartas derīguma termiņu pabeidzot, jānodrošina savlaicīga atjaunināšana, par kuras maksu maksājam par apliecinājumu.
3. Jauna karti saņemot, Universitātes administrācijai jānodrošina, lai kartē būtu atspoguļoti visi izmaiņi.
4. Viena karte jāglabā vienā, citā, L. Universitātes administrācijā, lai kartē būtu atspoguļoti visi izmaiņi.

Vēl sausāks un garlaicīgāks nekā Frēze savās lekcijās bij Latvijas vācietis A. Lēbers, kas sākumā lasīja levedu tiesību zinātnē, bet vēlāk tirdzniecības tiesības. Pēc sava gara ievirzes būdams tīrs praktiķis un kazuists, Lēbers pirmā kursa studentiem domāto populāro levedu tiesību zinātnē pārvērta par pretrunīgu juridisko definīciju kopojumu, kas bij tulkots tik nepareizā latviešu valodā, ka bez vācu oriģināla to nemaz nevarēja saprast. Tā šis pirmkursniekiem obligātais interesantākais priekšmets kļuva par istu klupšanas akmeni, kas dažam labam (...) pašā sākumā laupīja patiku tālākām studijām.

A. Švābe. Mana dzīve. Trimdas rakstnieki. I

(...) Frēze lasīja arī Vispārējo tiesību vēsturi, uz ko viņš bija sevišķi lepns, jo šāda priekšmeta nebija citās universitātēs. Tas bij garlaicīgs mitoloģijas un sakrālo tiesību sajaukums ar romāņu, ģermāņu un slāvu likumu grāmatu uzskaitījumu, kāpēc studenti šo kursu bij iesaukuši par sēklu katalogu. Mūžīgais students, žurnālists M. Sams, kas – aizņemts redakcijās – uz lekcijām nenāca, kādreiz gaitenī noķēra Frēzi un pazemīgi jautāja, vai profesors nevar viņam ieteikt kādas grāmatas, pēc kurām gatavoties pārbaudījumam. Pagriezis uz Samu apaļās pūces acis, Frēze pielika pirkstu pie pieres un strupi atcirta: “avots ir mana galva!”

A. Švābe. Mana dzīve. Trimdas rakstnieki. I

Tiesību zinātņu nodaļas absolventi un mācībspēki . 1927

Latvijas Universitātē manā laikā valdīja apbrīnojami laba gaisotne, kas vienoja paaudzes un dažādu fakultāšu piederīgos kopējā darbā. Studentu un profesoru starpā nebija manāma ne distance, nedz atšķirīgi uzskati. Latvijas Universitātei bija stingra rietumu kultūras orientācija. LU goda biedru vidū bija tikai Rietumeiropas redzami zinātnieki, pie kam 39 goda doktoru sarakstā varam atrast tikai vienu Krievu zinātņu akadēmijas locekli (...). Parlamentārajā laikā LU prata saglabāt pilnīgu autonomiju. Kaut arī Saeimas budžeta debatēs bieži kritizēja Universitātes darbu un piesēdās vienam otram mācībspēkam, tad tas nekaitēja akadēmiskajai brīvībai.

A. Šilde. Ardievas Rīgai. Grāmatu Draugs, 1988

Kāds mūsu universitātes absolvents izmaksā valstij 1 miljonu rubļu. (Iz budžeta debatēm Saeimā.)
Students (uz universitātes kasēri):
"Esmu ar meieru no universitātes labprātīgi izstāties. Vaj es nevaru saņemt pusi no tā valsts miljona?"

Oļģerts Liepiņš (1906—1983) – rakstnieks, žurnālists, tulkotājs

1922. gada pavasarī beidzis vidusskolas reālo nodaļu, vasarā tiku iesvētīts un rudenī iestājos Latvijas Universitātes tiesību zinātņu fakultātē. Krustmāte, senatora Valtera sieva, man uzdāvināja balto studenta cepuri, bet tēvs – spieķi ar baltu pogu galā un sudraba pulksteni, piekodinādams to neieķīlāt. Korporācijā iestājies netiku, jo man neatlika tik daudz laika, lai dziedotu sadzīvei.

O. Liepiņš. Atmiņas. Trimdas rakstnieki II

Vasilij Sinaiskis (1876—1949)

V. Sinaiskis, pēc tautības krievs, bija liela vērīena zinātnieks, kam pašam bij savas teorijas un uzskati visos svarīgākajos tiesību vēstures jautājumos. L. U. juridiskā fakultātē viņš lasīja civiltiesības, bet viņa pieeja bij vairāk filozofiska nekā dogmatiska, kāpēc studentiem, kas gatavojās advokatūrai vai maģistratūrai, šīs lekcija bija grūti saprotamas (..) un maz deva turpmācai praksei.

A. Švābe. Mana dzīve. Trimdas rakstnieki. I

Ivana Bušina pieņemšana. 1938

No labās puses

V.Sinaiskis, Fraternitas Arctica goda filistrs

Daudzi mani draugi jūsmoja par prof. Vasilija Sinaiska lekcijām civiltiesībās. Neapšaubāmi viņš bija izcils zinātnieks ar dzīvu pētnieka garu, bet tieši civiltiesībās sagaidīju konkrētāku pieeju atsevišķiem tiesību institūtiem, lai arī vēlāk praksē rastos drošāka pieeja tiem. Viņa formulējumi man šķita kādreiz pārāk miglaini un abstrakti.

A. Šilde. Ardievas Rīgai. Grāmatu Draugs, 1988

Valsts eksāmenu tad arī pieveicu. Diplomdarbu rakstīju pie profesora Albata par tematu "Starptautiskās autora tiesības". Profesors manu darbu pat uzslavēja, un 1939. gada 23. oktobrī es saņēmu savu mag. jur. resp. tieslietu maģistra diplomu. (..) Savu jauniegūto diplomu nekad neizmantoju, bet Universitātē gūtā izglītība, kaut atšķaidīta uz tik daudziem gadiem, ir bijusi neatsverami vērtīgs ieguvums, par ko esmu pateicīgs mūsu Alma Mater.

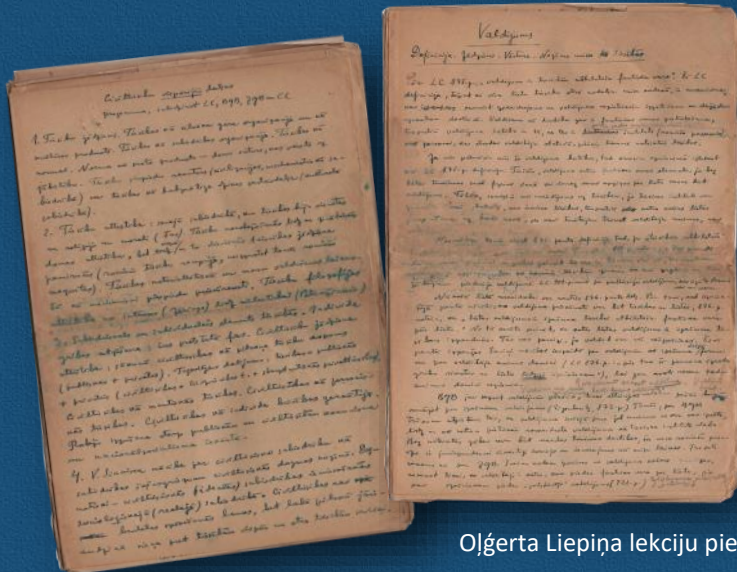
H. Rudzītis. Manas dzīves dēkas. Grāmatu Draugs, 1984

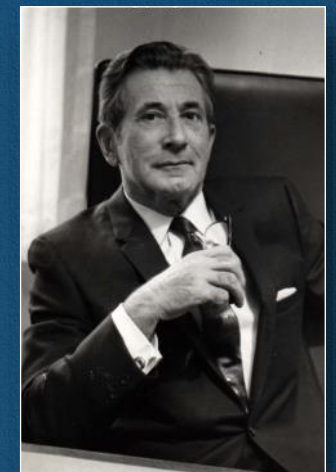
V. Sinaiska kabatas pulkstenis

V. Sinaiska dzejoļu krājuma "Brālis un māsa" manuskripts

Oļģerta Liepiņa lekciju pieraksti

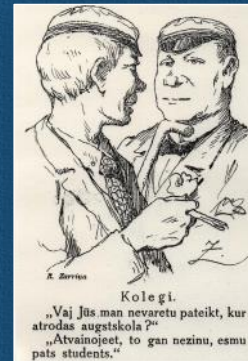

Helmārs Rudzītis (1903—2001) - grāmatizdevējs

Raiņa bulvāris bija Rīgas studējošās jaunatnes skrejceļš un skrējiena musinātājs. Studējošās jaunatnes vidū bija daudzi gados nobrieduši ļaudis. Jau pirms Raiņa pēc darba stundām pulksten trijos pa viņa bulvāri traucās Rīgas studenti no savām darba vietām uz Latvijas Universitāti. Pēcpusdienās Raiņa bulvāris ņudzēja no piezīmju burtnīcām steidzīgu cilvēku padusēs un portfeļos. (...) Universitātes Raiņa bulvāra vestibils un tā apkārtnē bija allaž simtiem studentu piesātināta. Cilvēku pārpilni bija arī Universitātes gaitēji, laboratorijas un bibliotēka. Pie fakultāšu dekānu durvīm jauni ļaudis stāvēja rindā. Auditorijās studenti sēdēja solos, uz kāpnēm un uz grīdas. Vecāki un prātīgāki studenti, uz lekcijām ejot, ņēma līdzī salokāmu sēdekli.

M. Vētra. Rīga toreiz. Grāmatu Draugs, 1955

Mariss Vētra iestājās Universitātes Filoloģijas un filozofijas fakultātē, tiesa, laika trūkuma dēļ tur nemācījās, bet apmeklēja dažādas lekcijas kā brīvklaušītājs.

Visvairāk ļaužu saplūda uz Pētera Zālītes ievadu filozofijā un Paula Dāles psiholoģiju un Friča Gulbja fiziku. Universitātes pirmajā gadā psiholoģiju un fiziku klausījās arī ķīmiķi, arhitekti un dakteri, bet par fiziku interesējās arī filozofi, valodnieki un mācītāji. Mazliet psiholoģijas un mazliet filozofijas norāda uz cilvēka intelliģenci. Bija saprotams, ka arī arhitekti, mediķi un inženieri gribēja būt intelliģenti, Pētera Zālītes un Paula Dāles priekšlasījumos sēžot. Filozofi un valodnieki turpretim, apmeklējot Friča Gulbja lielo klausītavu Universitātes Kronvalda bulvāra ēkā, daudz mazāk interesējās par fizisko fiziku nekā par fizisko personu, kas lasīja fiziku.

M. Vētra. Rīga toreiz. Grāmatu Draugs, 1955

Mariss Vētra par Friča Gulbja lekciju: "Pārsteidz lekcijas saturs – neviens vārda par fiziku! (...) Nedomājiet, ka fiziku zināsiet, ja nāksiet uz lekcijām, pierakstīsiet, mācīsities un pētīsiet savas piezīmes. Neiedomājieties, ka arī praktiskie darbi jums atvērs fizikas dziļumus. Jums jāmacās domāt, saprast un spriest. Jums jāmacās valodas, lai jūs prastu lasīt visu, ko pasaule rada un rāda."

M. Vētra. Rīga toreiz. Grāmatu Draugs, 1955

Mehānikas un dabas zinātņu fakultātes docents Fričis Gulbis (1891-1956)

Friča Gulbja lekcija

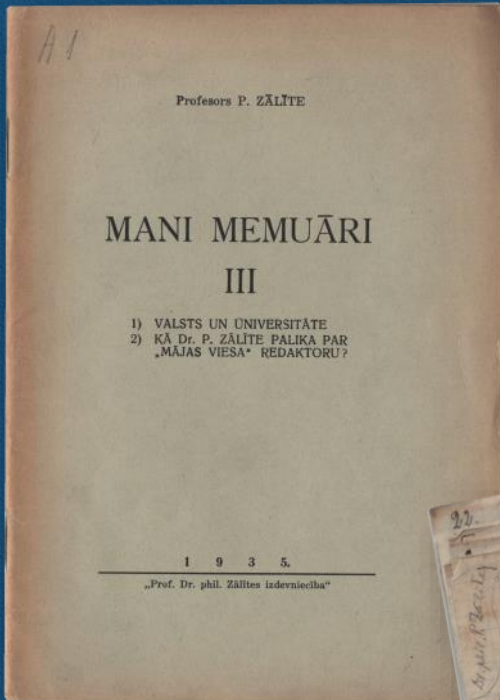

32
 Augsti cēnījamam bibliofīlam
 Misiņa kungam Rīgā.
 Godi godātais un mīļais
 Misiņa kungs!
 Savam nāvēšam darbam "Latvijas tapīna-
 na" materials par galvenai Valpi
 visus esmu sarīvēts. Dīni ir ļaudis.
 Trūkst tikai vēl ļaņi. Mēli jās lūz
 man šai jēnā pati jēt.
 Man servisi vajadzīgi divi raksti: "Pārbar-
 gas Arvizes 1905. Gada gājuma"; "Kālab
 inteliģences pēt. eija" un "Kālaburu lausosaim-
 nīesības pētieja."
 Bez tam man ļoti vajadzīga "Gruņa" (1905g.)
 kur notis ļaņķa kārsts pret dījona-
 čānām. Šis raksts ir sarīvēts ar notis sarī-
 vētiem.

P. Zālītes vēstule J. Misiņam

Pēteris Zālīte bija patiesi apbrīnojams cilvēks. (..) Viņa filozofiskajam prātam dzīves uztverē nebija problēmu un cīņu, viss viņam bija skaidrs un noskaidrots. Viņš mīlēja savu sievu, savu zemi, Jāni Poruku un dievina Imanuelu Kantu. (..) Jāni Poruku viņš aizstāvēja līdz absurdam, ja dzīves praktiski grāsijās pasmaidīt par pērļu zvejniekiem un dzejnieka dzīves nespēku.

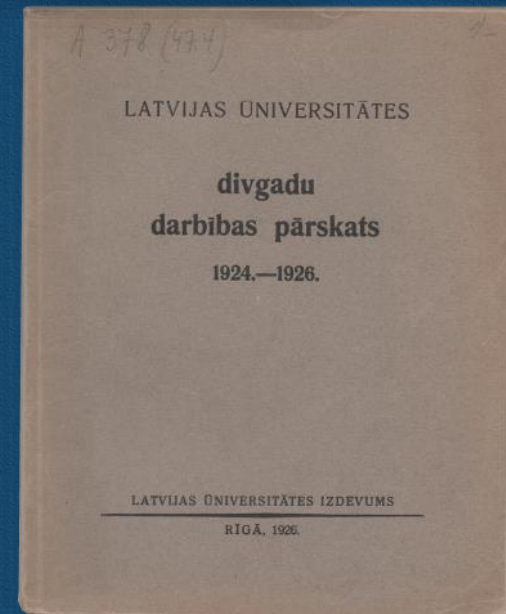
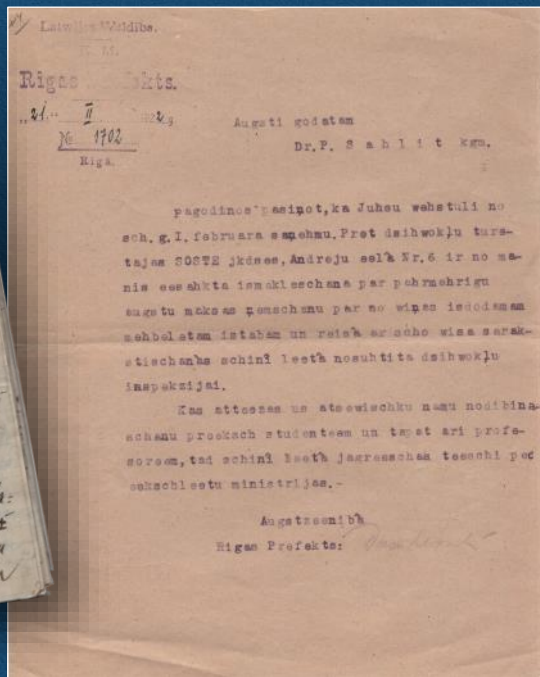
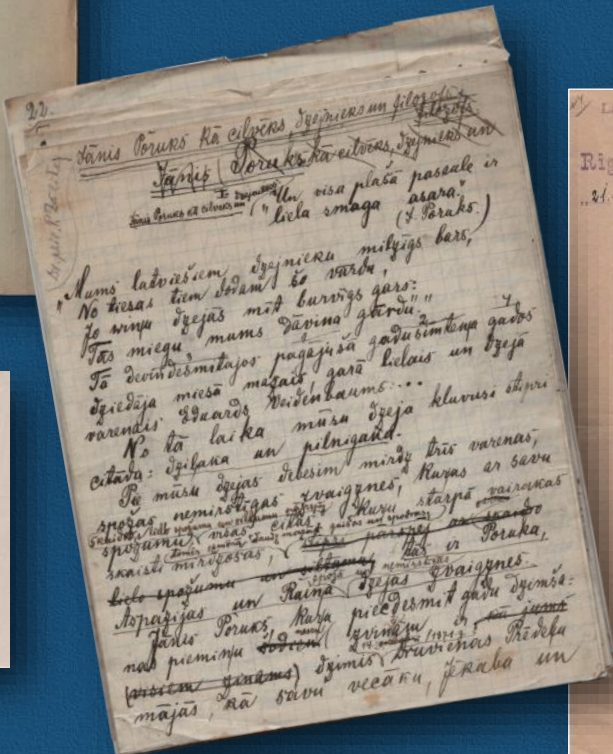
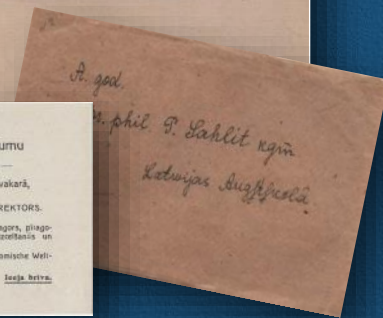
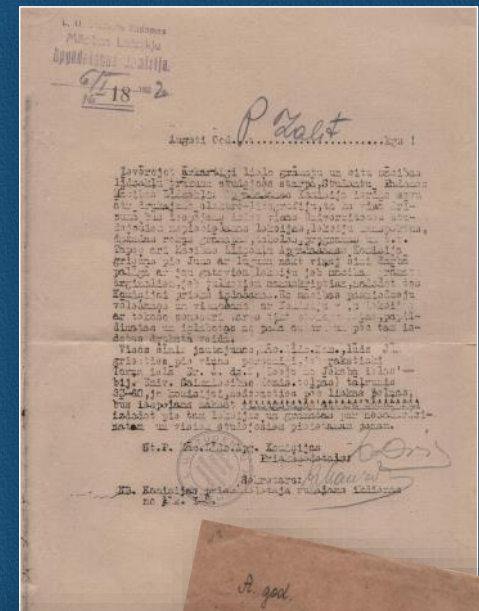
M. Vētra. Rīga toreiz. Grāmatu Draugs, 1955

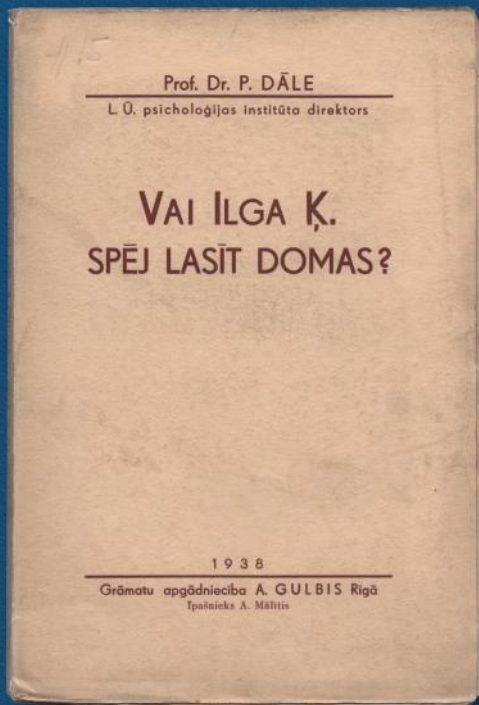

P. Zālītes semināra dalībnieki. 1926

Kārlis Balodis, Hermīne Zālīte, Pēteris Zālīte. 19. gs. 20. gadu vidus

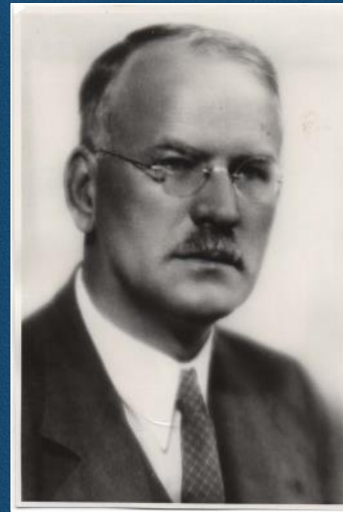

Doc. P. Dāle — filozofijas doktors.

Cientjamais filol.-filos. fakultātes juma. Izejot no tīras pieredzes, dok-
docents, cand. philos. Pauls Dāle, torandam jāatzīst, ka empiriokriticisms
kuram, kā zināms, ir ļoti lieli nopelni nonācis ar sevi iekšēja pretrunā, bet
ar mūsu universitātes reorganizācijā, Karla kriticismis — pārspieļumos; —
s. g. 27. oktobrī plkst. 11. univ. aula, tīrā pieredze ir tīra no tā, kas nav
atklātā filol.-filos. fak. sēdē, aizstāvēja dots īstenībā; bezlaicīgas ir arī empī-
savu doktora disertāciju: „R. Avenari- risksas lietas; induktīvā metafizika nav
rija filozofiski-psiholoģiskie ieskati un noliedzama.

— Kā oficiālie oponenti bij nozī-
Doktorands savā disertācijā aprādījis: mēti prof. Dr. P. Zālīte un prof. V.
Avenarija nodibinātie empiriokriti- Frosts, bez viņiem oponenta vēl doc.
cisms atzīst monismu, ir anti duali- Kauliņš un doc. Dr. philos. T. Celms.
stisks un antimetafilisks, empiriokriti- Pirmais oponents, prof. Dr. philos. P.
cisma gnozoloģijas raksturs ir biolo- Zālīte, pareizi atzīdāja, ka doktorands,
ģisks, empiriokriticisma filozofija ir izstrādādams savu disertāciju, ļoti daudz
naturalistiski raksturs. — Šādiem Ave- strādājis, jo Avenarijs, apskatot dzīvās
narija filol.-psich. ieskatiem doktorands problēmas, lietojis ļoti sarežģītu termi-
piet ar tik radikālu kritiku, ka izn- noloģiju, bet doktorands to ļoti
cina ne vien Av. empiriokriticismu, bet skaidrojis un savu disertāciju izstrādājis
garām ejot satricinā ar Karla kriti- tik pamatīgi, ka nav kur „pieķerties”.
cismu. Doktorands atrod, ka Avenarijs, Tas pierādījās arī diskusijās, — doko-
balstīdāmie uz dab. zin. — matemati- torands aizstāvējis ļoti sekmīgi, tā kā
materiālu aparātu, ir ļoti vispusīgi par disertācijas trūkumu (minušu) viņam
izmantojis empirisko metodi, — nav bij jāatzīst vienīgi doc. Kauliņa uzrādī-
ievērojis visu to, ko sasniedz pieredze, tās vārdus deķēti.
Un tā Av. noliedz radīšanas ideju, Plkst. 13.45. fak. dek. prof. Tentelis
kauzalitāti kā arī finalitāti; neredz paziņoja, ka doktorandam fakultāte
divsešes raksturīgo — ka divseše ir vienprātīgi piešķīj filozofijas doktora
identiska būtne, ka divseše ietilpst Jauno doktoru sirsnīgi sveicam!
arī radošā spēka jēdziens; nonāk pie B b r s.

Pauls Dāle (1889–1968)

Arī Pauls Dāle bija jauns (...). Viņš izskatījās tik glīti, ka neatgādināja domātāju, un filozofijas, teoloģijas un filoloģijas studentes viņu mīlēja ne mazāk kā ķīmiķes un fiziķes savu Gulbi. Fricis Gulbis labi runāja, pat man nekļuva garlaicīgi viņa fizikas lekcijā. (...) Arī Dāle runāja skaidri, gan drusku klusāk, un studentiem piezīmju burtnīcas viegli pildījās ar viņa psiholoģiju. Studentes tomēr Dāli nespēja pierakstīt, nespēja no viņa novērst acis un pēc lekcijām aizņēmas piezīmes no kollēgām biksēs.

M. Vētra. Rīga toreiz. Grāmatu Draugs, 1955

Ekspimentālās psiholoģijas laboratorija. 1928

Filoloģijas un filozofijas fakultātes izlaidums

A. Dauges lekcija Latvijas Universitātē

Lekciju nosaukumi katreiz neatbilda nolaisto lekciju īstajam saturam. Tā, piemēram, 1934. gadā noklausījās P. Dauges lasīto "Vispārīgo pedagoģiju", kas īstenībā bija plašs un pamatīgs Ibsena lugu iztīrījums. Pamatojums šādai izvēlei tika paskaidrots lekcijas sākumā, proti, "Ibsens ir problēmu dzejnieks, un Ibsenu saprast nozīmē saprast tās idejas, ko Ibsens izteicis savos darbos." Manas saglabātās lekciju piezīmes liecina, ka tajās sīki atstāstīts sešu lugu saturs, analizējot lugu varoņu izturēšanās veidu, ideju konfliktus utt.

V. Rūķe-Draviņa. Atmiņas par Jāni Endzelīnu un studiju gadiem Latvijas Universitātē. Jānis Endzelīns atmiņās, pārdomās, vēstulēs. R., 1999

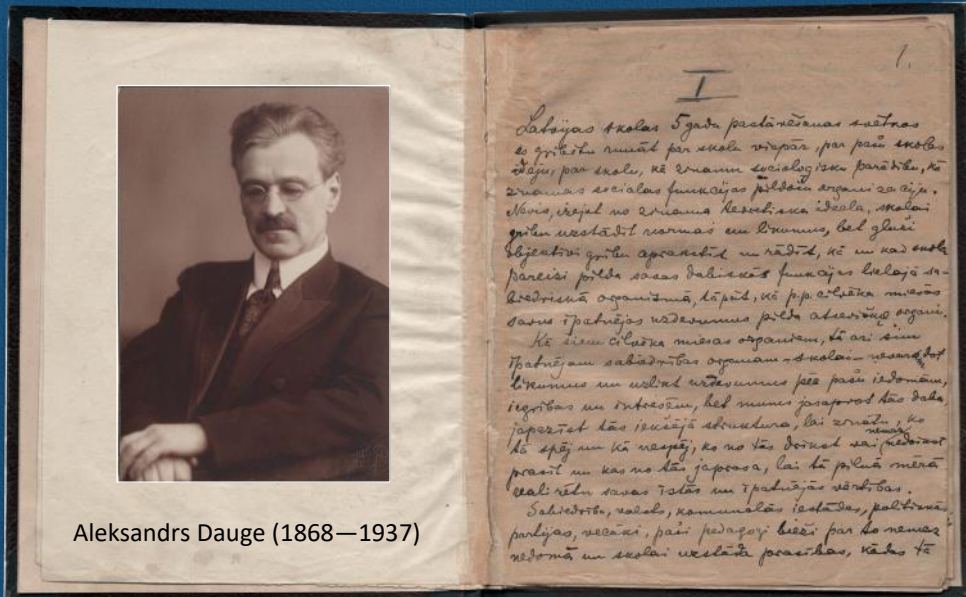
Divdesmit otrajā gadā vēl daudzi profesori lekcijas lasīja krievu valodā, daži arī vācu. Man šo lekciju klausīšanās nesagādāja grūtības. Pirmajā gadā diezgan cītīgi apmeklēju lekcijas, izņemot tad, ja operā bija ģenerālmēģinājums. Atradu pat laiku šad tad aizskriet uz filoloģiskās fakultātes tik iecienītā profesora Dauges lekcijām. Dauges lekciju laikā klausītava vienmēr bija pārpildīta līdz pēdējai iespējai. Studenti nevien stāvēja gar klausītavas sienām, bet arī atvērtajās durvīs, lai vismaz kaut ko saklausītu no populārā profesora aizraujošajām lekcijām. Un bija arī ko klausīties Dauges lekcijas vienmēr sagādāja baudījumu.

H. Rudzītis. Manas dzīves dēkas. Grāmatu Draugs, 1984

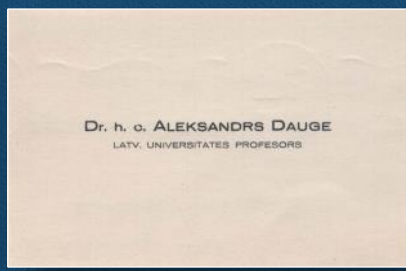
Universitāte/ceļojot no
Pārnošimā, pārceram
pārceram, lai būtu garāda manai kādai
Gredzes kungs, vai tas varētu būt Pēteris
pirmkungs, 11² februārī? Man ļoti burti ir
būtu varētu, bet kad atkal nāu pierādīt
vakari. Mani lekcijas universitātē no
5-7, kad būtu būtu būtu, un mēs varētu
nākt vai uz mūsu mājām, vai arī
uz "Pļānu", vai kungu arbu.
Xopams?
Pārnošimā kauli tā. Ar ovariem Jūga -
1929.

Pedagoģiskā nodala pie
universitātes fil. un filol. fakultātes.
Pārnošimā,
Ar nodomu mācības gādāt un kādā kādā, ar
ar filoloģiju un vēsturi saistīta, pedagoģiskā
nodala jaunus studentus vairs neņem.
Šīs nodalas klausītāji nerūpīgi ovas studijā
pie sešas programmas, neraudājot parādētā ātrā.
Pedagoģiskā nodala ar 4 gadu kursu no mūsu
mācības gada tie patērē pārceram
Jaunievēlota
kuru šis piln
ne ar kādu cit
izmācībai pēc
absolventu
pedagoģiskās
Iestāties mū
vidusskolas p
dāzgo pārbaud
Vajadzīgs arī
Pārceram
Pedagoģiskā

- I Vispārīgie priekšmeti.
1. Ievads filozofijā — 2 st. — 1g.
 2. Vispārīgā psiholoģijā — 2 — 1
 3. Socioloģija ar atskaites teoriju — 2 — 1
 4. Latvijas vēsture — 2 — 1
 5. Latvijas literatūras vēsture:
 - a) Vispārīgais kurss — 2 — 1
 - b) Spēcielo kurss — 2 — 1
 6. Vispārīgā literatūras vēsture:
 - a) Vispārīgais kurss — 2 — 1
 - b) Spēcielo kurss — 2 — 1
 7. Mākslas vēsture — 2 — 1
 8. Dabaszinātnes valodas prop. kurss — 2 — 1
 9. Socioloģija — 2 — 1
 10. Ievads bioloģijā — 2 — 1
 11. Viena jauna valoda — 2 — 1
- II Spēcielo priekšmeti.
12. Filozofijas vēsture — 2 — 2
 13. Estētika — 2 — 1
 14. Estētika — 2 — 1
 15. Vispārīgā pedagoģijā — 2 — 2
 16. Didaktika — 2 — 1
 17. Pedagoģijas vēsture — 2 — 2

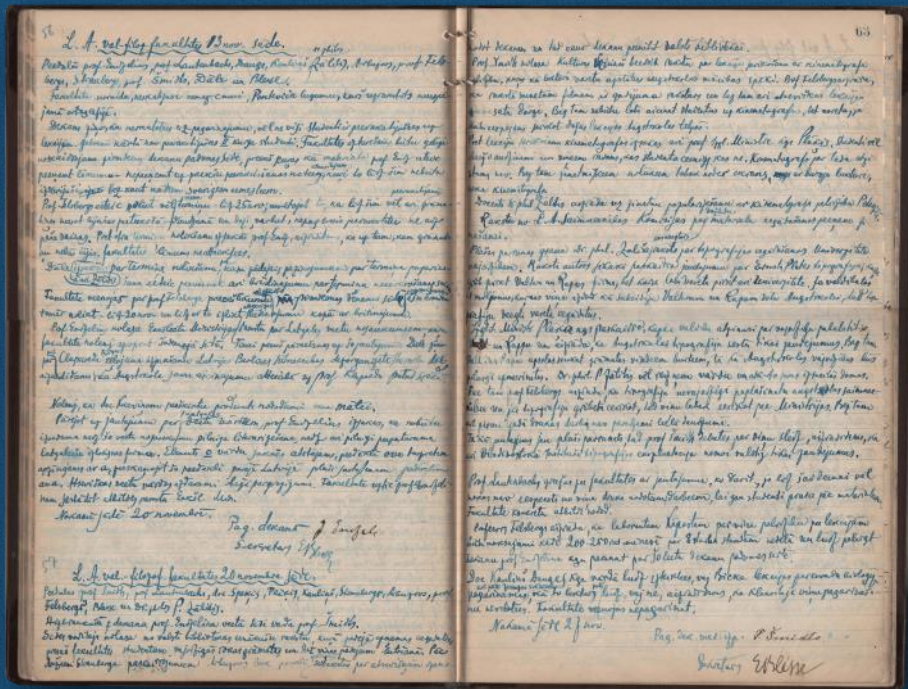

Aleksandrs Dauge (1868—1937)

Priekšā no labās: Aleksandrs Dauge, Longīns Ausējs

A. Dauge. Skolas ideja. 1924

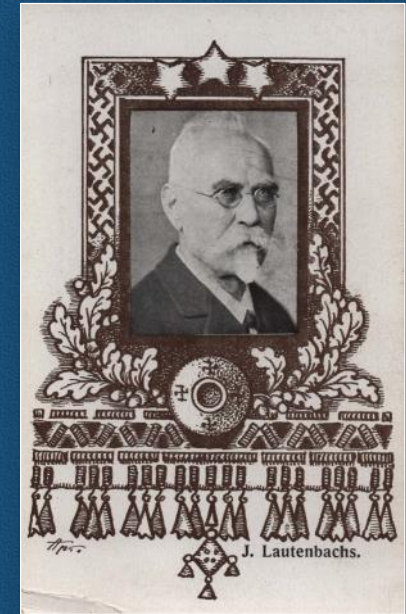
Latvijas Augstskolas Filoloģijas un filozofijas fakultātes Protokolu grāmata. 1919–1922

Filoloģijas un filozofijas fakultātes izlaidums

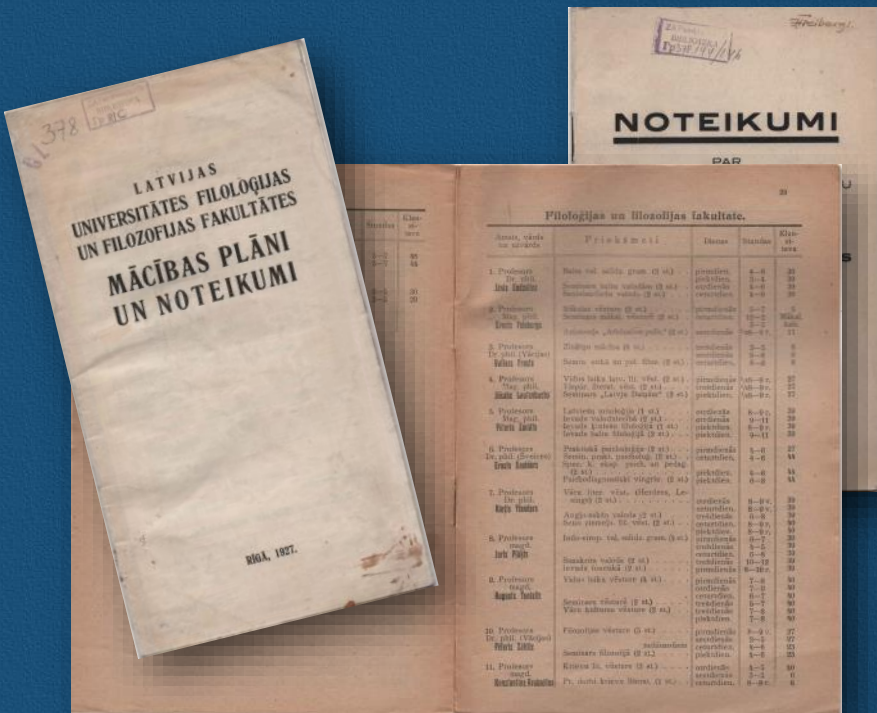

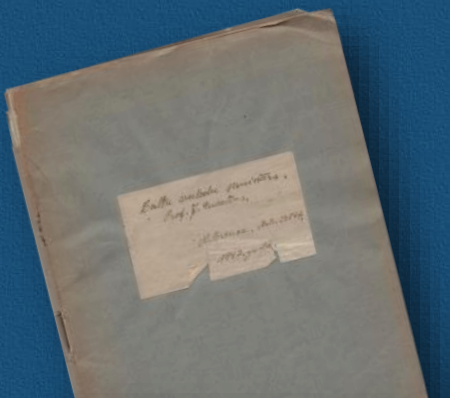
LU Filoloģijas un filozofijas fakultātes mācību spēki

20. gados par profesoru latviešu literatūras vēsturē bija jau stipri vecais J. Lautenbahs-Jūsmiņš. Man, kad tikko kā biju universitātē iestājies un sāku meklēt vecāku kommitoņu padomus, ko un kā klausīties, nācās vairākkārt dzirdēt mūsu studentu spriedumus, ka J. Lautenbahs, sava lielā vecuma dēļ, vairs nespēj orientēties jaunā laika un garīgo virzienu plūsmās. (..) Dzirdēju tikai dažus vecākus studentus žēlojamies, ka profesora literatūras seminārā visu gadu nācies nodarboties tikai ar viņa paša sarakstītā Niedrīšu Vidvuda sīku iztirzājumu... Esot gājis pat tik tālu, ka Lautenbahs licis saviem klausītājiem viņu pašu Niedrīšu Vidvuda eksemplāros ierakstīt kaut kur tekstā divas rindiņas: tās tipogrāfijas vainas dēļ esot eposā izlaistas...

K. Draviņš. Profesors Ludis Bērziņš Latvijas Universitātē. Zvaigžņu sega. Grāmatu Draugs, 1967

Jānis Endzelīns Latvijas universitātes zinātnieku vidū

Latvian-veltoniecu antīkuma pētniecība.
Latvian-veltoniecu antīkuma pētniecība. Šis ir pirmais darbs, kas veltīts latviešu senāko kultūras pieminekļu pētīšanai. Darbā ir apkopoti visi zinātie pieminekļi un apraksti. Darbs ir izdotis 1926. gadā. Autors ir Jānis Endzelīns.

1919. g. rīgdzīvība, mēģinājumi atjaunot latviešu valodu.
Latvian-veltoniecu antīkuma pētniecība. Šis ir pirmais darbs, kas veltīts latviešu senāko kultūras pieminekļu pētīšanai. Darbā ir apkopoti visi zinātie pieminekļi un apraksti. Darbs ir izdotis 1926. gadā. Autors ir Jānis Endzelīns.

Endzelīna lekciju lasīšanas veids aprakstīts ne vienu reizi vien. Klausītavā viņš ienāca līdz ar zvanu, no klausītavas uz minūti precīzi (...) līdz ar zvanu. Man gadījās redzēt viņu sēžam dekanāta istabā ar kabatas pulksteni rokā, lai zinātu dažas sekundes pirms zvana piecelties un sākt ceļu uz 39. klausītavu (...). Viņš runāja brīvi, bez rakstītām piezīmēm, būdams iegaumējis visus uz tāfeles rakstāmos piemērus. Izņēmums bija latviešu valodas zinātniskās gramatikas kursa nodaļa par prepozīcijām: tur dažādo prepozīciju lietojumu piemērus viņš nolasija no sagatavotām mazām zīmītēm.

E. Hauzenberga-Šturma

Lielajosursos milzu klausītavās, kur sanāca ne tikai baltu, bet arī citu nozaru studenti, labi ja no tāluma varēja saskatīt un sadzirdēt lektoru. (...) Tomēr atceros kādreiz Endzelīna izteikto atziņu, ka nemaz nav jābūt citas nozares speciālistam, lai nojaustu, vai sastopamies ar kādu izcilu zinātnieku. Tā, piemēram, neviens nepratām ķīniski, taču zinājām un ar bijību noraudzījāmies uz Pēteri Šmitu, kas bija atgriezies no austrumiem un savās lekcijās salīdzinājumam pieminēja vienu otru Āzijas tautu tradīciju, kas likās pavisam jocīga, domājot par mūsu zemes apstākļiem.

V. Rūķe-Draviņa. Atmiņas par Jāni Endzelīnu un studiju gadiem Latvijas Universitātē. Jānis Endzelīns atmiņās, pārdomās, vēstulēs. R., 1999

Edītes Hauzenbergas-Šturmas piezīmes par J. Endzelīnu un studiju gadiem

Studentiem, kas profesora Endzelīna prasības nezināja, pirmo reizi dzirdot viņa bieži lietoto izteicienu: "Lai pie manis nenāk tie, kas vēl nemāk ēst un dzert!", šo vārdu jēga varbūt katrreiz nebija skaidra, jo nebija jau domāta ēdiena vai dzēriena baudīšana, bet šaurās e skaņas izruna infinitīvos ēst un dzert, pret ko grēko tāmnieki. Skaidrojot no adjektīviem ar izskaņām -ums un -iba atvasināto substantīvu atšķirību, profesors teica, ka, piemēram, bargums esot tas, kas viņam uznākot tikai brīžam, kad kāds students nemākot "ēst" un "dzert", bet bardzība esot pastāvīga īpašība. Tādā barguma brīdī profesors vienreiz izdzina no auditorijas studentu, kas seminārā teica, ka no vārda zoss deminutīvs ir zosīte.

M. Miezzone. Atmiņas par profesoru Endzelīnu. Jānis Endzelīns atmiņās, pārdomās, vēstulēs. R., 1999

1919. gadā iestājās Latvijas Universitātē, kuras kursu nobeidzu 1926. gadā ar mag. phil. grādu. Latvijas Universitātē bija īsti zinības vīri: prof. J. Endzelīns, L. Bērziņš, P. Šmits, A. Dauge u. c. Viņi man deva daudz vērtīgu ierosinājumu. Sīrsnīga pateicība viņiem par to.

K. Kārklīš. Mana dzīve. Trimdas rakstnieki. I

Pēteris Šmits (1869—1938)

Pret studentiem Šmits bija vienmēr iecietīgs – termiņu viņam nebija – eksaminēja katrā laikā un vietā. "Tas ir mans pienākums un man sirdsapziņa neatļauj kavēt studentus viņu mācībās: viņiem taču jāgatavojas arī citiem eksāmeniem" – viņš mēdza teikt. To studenti ļoti plaši izmantoja un eksaminējās visur, kur tik profesoru varēja sastapt: Jūrmalas kāpās, uz laukiem, mežā utt.

Pāvils Šmits. Profesora Šmita atstātais mantojums

Ludis Bērziņš (1870—1965)

Vajadzēja dzirdēt kaut tikai vienu L. B. lekciju, lai klausītājiem būtu skaidrs, ka auditorijas priekšā stāv cilvēks, kam ir laba paidagoģiska izglītība un arī krietns praktisks ķēriens. (...) Vispirms studentiem nevarēja neimponēt L. B. solidā, mierīgi nosvērtā uzstāšanās auditorijas priekšā. Tas bija pasauli redzējuša, rūdīta vīra gudrs briedums. Vēl vairāk – tīri intuitīvi varēja nojust šī vīra patstāvīgas personības garīgo spēku un amplitūdu.

K. Draviņš. Profesors Ludis Bērziņš Latvijas Universitātē. Zvaigžņu seja.

1929. gada rudenī ar 10 latiem kabatā ierados Rīgā un kļuva filoloģijas fakultātes students baltu nodaļā. Ka ir studenti, kam dienām nav ko ēst, kam vairākas nakts jāklaiņo pa ielām, jo nav naudas pat gultas vietas samaksai, to ļoti ļabi zinu. Bet es pazīstu arī labus ļaudis, kas pēkšņi rodas kā dieva sūtīti tieši tai brīdī, kad šāda dzīve kļūst pārāk apnicīga. Starp šādiem ļaudīm man ar pateicību jāmin prof. L. Bērziņš.

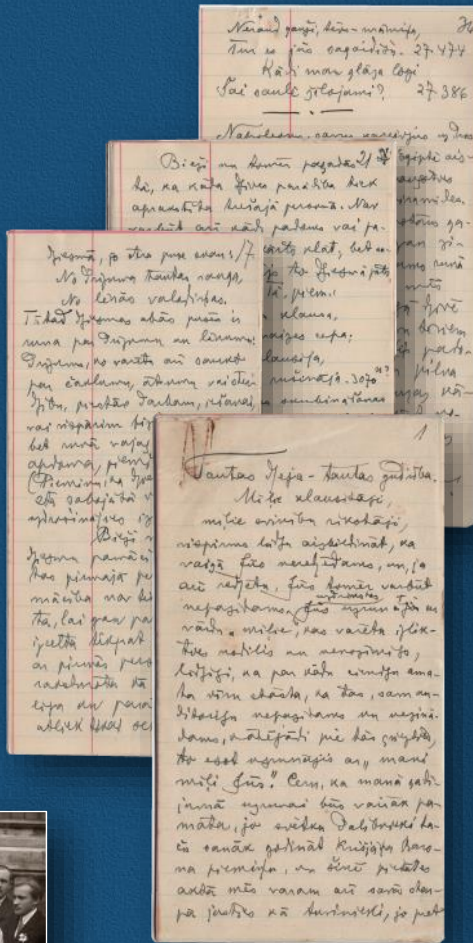
J. Rudzītis. Līdz šai dienai. Trimdas rakstnieki. II

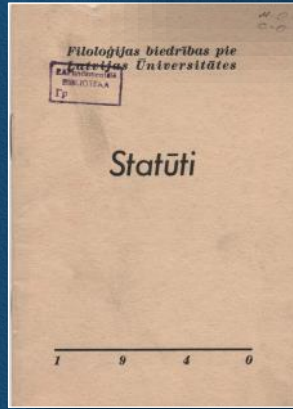
Filoloģijas un filozofijas fakultātes studentu biedrība. 1925

Visas lekcijas un semināri notika latviešu valodā. Pirmie gadi tūlīt pēc Latvijas Universitātes nodibināšanas, kad pārejas laikā bija atļauts docēt arī vācu un krievu valodā, bija pagājuši. Vēstures profesors Roberts Vipers tagad savas lekcijas lasīja latviešu valodā – tās bija tulkotas no krievu valodas, stilā elegantas un paša sirmā profesora apbrīnojami skaidrā izrunā un ar izjūtu nolasītas; bija bauda dzirdēt pašu lasījumu un skaidro valodu.

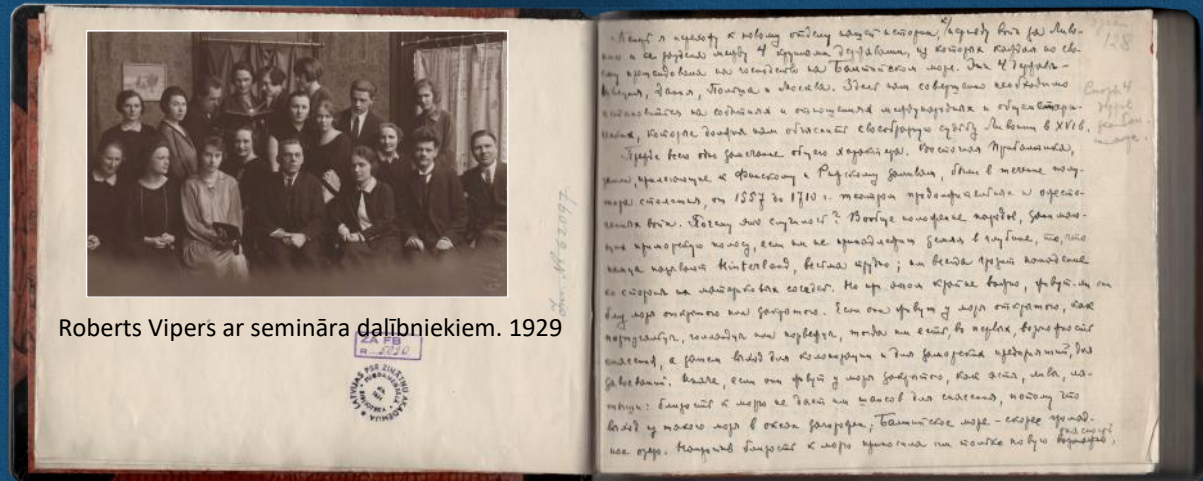
V. Rūķe-Draviņa. Atmiņas par Jāni Endzelīnu un studiju gadiem Latvijas Universitātē. Jānis Endzelīns atmiņās, pārdomās, vēstulēs. R., 1999

Kārlis Kundziņš (1883–1967)

Roberta Vīpera "История латышского народа" manuskripts

Roberts Vipers ar semināra dalībniekiem. 1929

Latvijas Universitātē nebija nekādu ierobežojumu, kas aizkavētu interesentus iet klausīties arī tādus priekšmetus, kas nebija tieši obligāti viņu studiju ievirzē. (...) Es intereses pēc gāju klausīties (...) kādu gadu visai sistemātiski teoloģijas fakultātē Kārļa Kundziņa un Eduarda Zičāna lekciju ciklus par Bībeles avotiem, latviešu mitoloģiju un folkloru. Tai laikā Kundziņš pats bija tikko kā atgriezies no braucieniem par Grieķiju un Palestīnu (toreiz tas bija notikums, sevišķi jau jauno mazuļo studentu acīs!) un prata ļoti gleznaini, saturīgi stāstīt par saviem pieredzējumiem, saistot tos ar Jaunajā un Vecajā Derībā pieminētajām vietām.

V. Rūķe-Draviņa. Atmiņas par Jāni Endzelīnu un studiju gadiem Latvijas Universitātē. Jānis Endzelīns atmiņās, pārdomās, vēstulēs. R., 1999

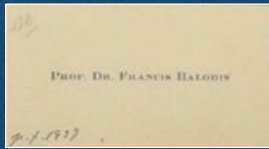
Lekcijas Francis Balodis lasīja Raiņa bulvārī 19, 5. auditorijā, bet seminārnodarbības notika Baznīcas ielā 5. Lekciju un semināru laiks bija iekārtots tā, ka tos varēja apmeklēt visi studenti, arī tie, kas dienā strādāja peļņas darbu. Profesora lasītās lekcijas bija interesantas, to saturs viegli uztverams, taču piezīmes par dzirdēto rakstīt bija grūti, jo daudzos lekciju ilustrējošos attēlus demonstrēja tumsā, bet auditorijā spuldžu pie soliem toreiz nebija. Eksāmenos profesors gribēja, lai students mācību kursu atbildētu tieši ar viņa vārdiem.

P. Stepiņš. Atmiņas par arheologiem Franci Balodi... LVIŽ. 1977, Nr. 1

Francis Balodis (1882—1947)

Savus studentus – semināra dalībniekus – profesors Balodis veda ekskursijās. Pēdējais seminārs – ekskursija notika jau Otrā pasaules kara apstākļos. Karš bija sācies 1939. gada 1. septembrī (...). Par spīti stāvokļa nopietnībai, skolotājs bija nodomājis vest mūs ekskursijā uz Zemgali – iepriekš kā vienmēr. Uzreiz iepriekš sastādīto dārgo kalkulāciju, profesors nesamulsa, bet īsi pateica: “Mēs brauksim!” – un mēs braucām. (...) Atceļā uz Rīgu šoferis ieslēdza radiouztvērēju. Atceros, ka tās bija ziņas no Holandes – aviouztbrukumā sagrauta Roterdama. Tāda bija mūsu atvadīšanās no profesora Franča Baloža un viņa atvadīšanās no Latvijas.

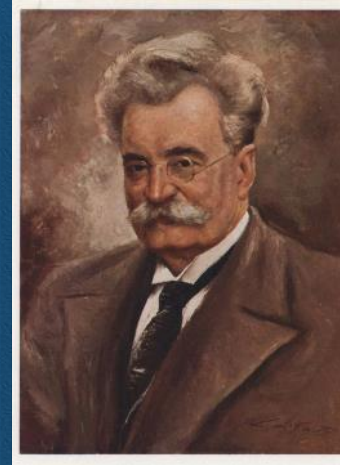
P. Stepiņš. Atmiņas par arheologiem Franci Balodi... LVIŽ. 1977, Nr. 1

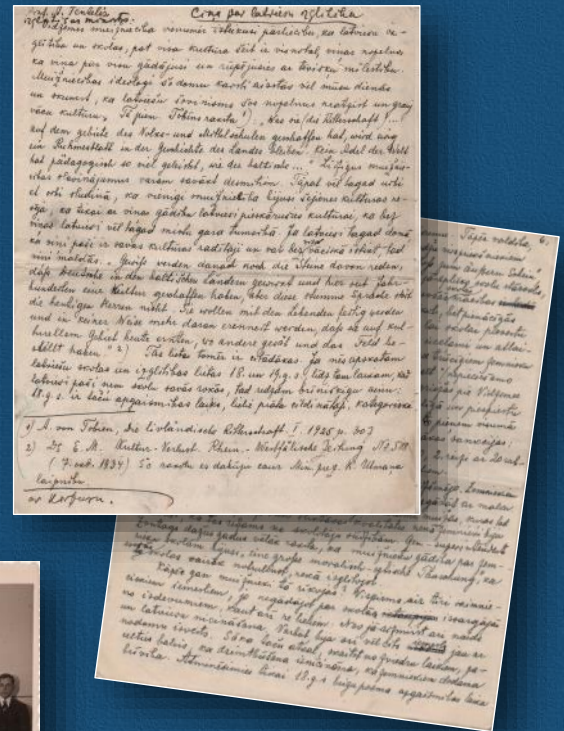
Profesora Franča Baloža lekcija

Bija daļa studentu, kas, apstākļu spiesti, gāja pie profesora eksaminēties arī uz Pieminekļu valdi Rīgas pilī. Balodis savu daudzo pienākumu dēļ bija nevaljīgs, un reizēm viņš eksāmena atbildi noklausījās ceļā no pils uz universitāti. Atmiņā ir dzirdētie nostāsti par profesora bardzību eksāmenos pret atsevišķām studentēm, kas ieradušās uz eksāmenu smalki nopolētiem un krāsotiem nagiem, bet vājām zināšanām. Ja studente nav varējusi pietiekami ātri un pareizi atbildēt uz jautājumu, profesors bargi esot teicis: “Vispirms nomazgājiet rokas un tad nāciet pie manis uz eksāmenu!”

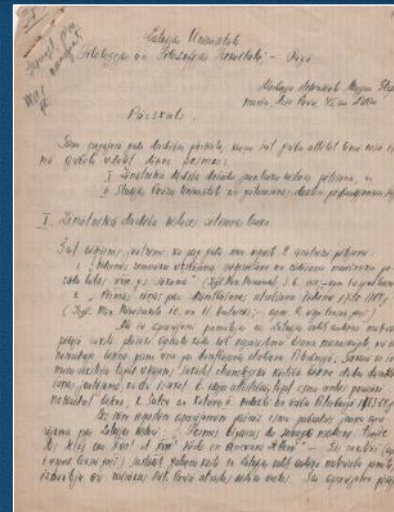
P. Stepiņš. Atmiņas par arheologiem Franci Balodi... LVIŽ. 1977, Nr. 1

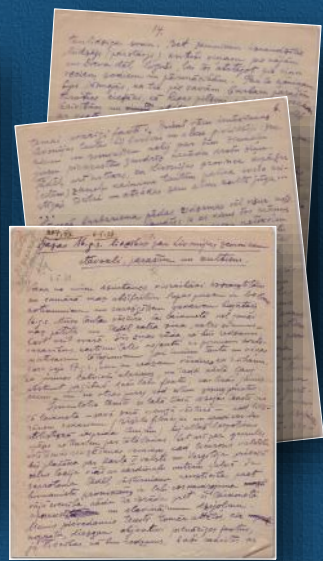
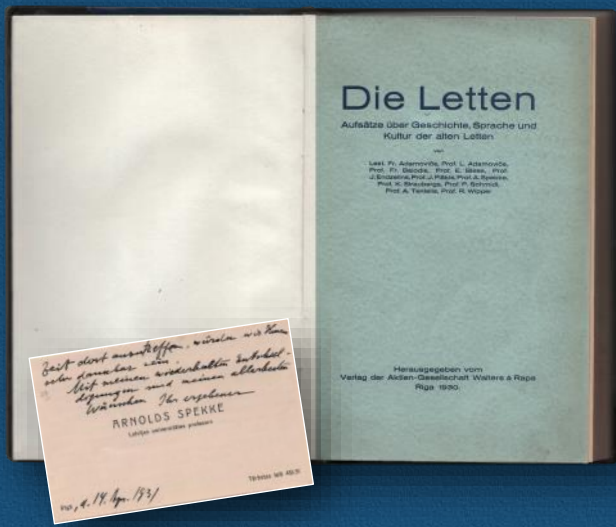

Augusts Tentelis (1882—1942)

A. Tenteļa seminārs Romas vēsturē. Augšējā rindā no kreisās 4.— T. Zeids, 6.— V. Grīnbergs, 7.— U. Ģermanis, 8.— A. Altmants. Ap 1934

Zentas Mauriņas doktora disertācijas aizstāvēšana par tematu Friča Bārdas pasaules uzskats. Universitātes vecā aula kā bāztin piebāzta (ap 500 vai 600 cilvēku), īpaši jaunatne, bet lielais vairums paliek ārpusē, gaitēņos, jo netiek iekšā (arī ap 700 vai 800 cilvēku). Tādu pieplūdumu nav pieredzējusi neviena disertācijas aizstāvēšana mūsu universitātē (...). Tā ir pirmā doktora disertācija par literāru tematu vispār mūsu universitātē, un Mauriņa ir pirmā sieviete, kas augsto doktora grādu ieguva šai fakultātē, tas pats par sevi jau ir liels un svarīgs notikums. Bet arī vērtība pašai disertācijai ir liela. (...) Diezgan mulķīgi izrunājās Veselis, teikdams ka šī disertācija un ļaužu pieplūdums liecinot par labas gaumes un mākslas izpratnes trūkumu, jo Bārda taču esot pavisam viduvējs un diezgan haotisks dzejnieks. (...) Ar sevišķu labvēlību un cieņu, kā arvien, no profesoriem Mauriņu apsveic prof. J. Endzelīns.

Mūsu fakultātei bija sava misija – izvest pasaulē mūsu tautas personību, mūsu eksistences jēgu. Lai pieminam tikai jau 1930. gadā izdoto “Die Letten. Aufsätze über Geschichte, Sprache un Kultur der Alten Letten”, kas atrada ir piekrišanu ir kritiku, kā tas citādi arī nemaz nevar būt. Baltoloģija, arheoloģija, folklorā, nedaudz vēlāk vēsture pārņēma vadītājas lomu pasaules priekšā, un ja nu atkal mums bija jākrīt līdz ar mūsu dzimteni – valsti svešu iekārtu priekšā, kas cenšas mums uzbāzt, vai nu varmācīgi, vai ar viltu, kā nu kurā okupācijas posmā, savus uzskatus garīgās pakļautības veidos, bet reiz sasniegtais un veiktais tomēr vairs izdzēšams nav.

Jersika. Vidū A. Spekke.

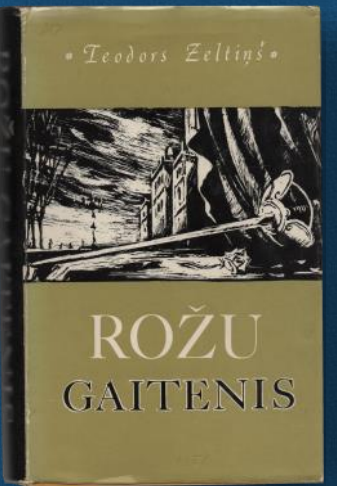
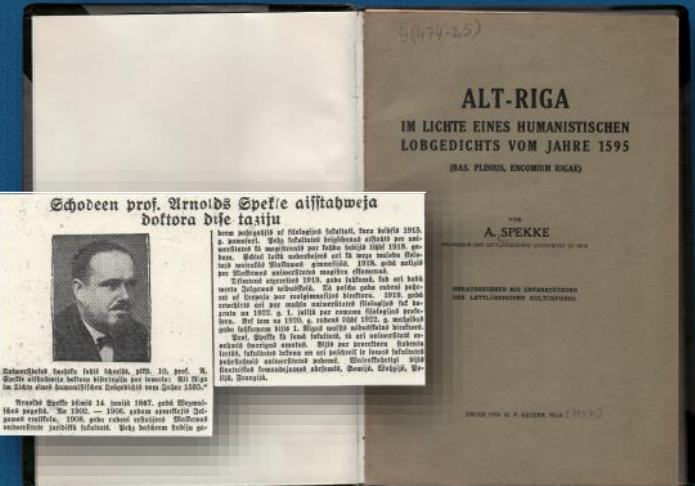

Filoloģijas un filozofijas fakultātes izlaidums. Ap 1937

ZENTA MAURINA
pirmā literatūras doktore.

Dr. Zenta Mauriņa (arī par viņas personību un akadēmiskās darbības) biogrāfiskas piezīmes.

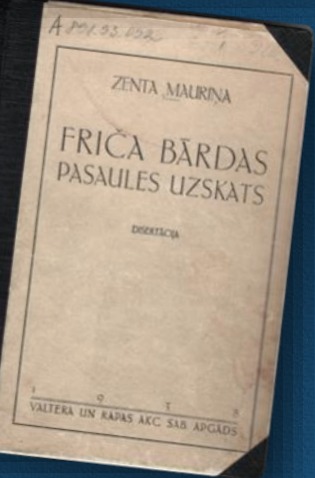
Dr. Zenta Mauriņa ir dzimusi 1910. gada 1. oktobrī. Viņa ir Latvijā dzimušā pirmā sieviete, kas aizstāvējusi doktora disertāciju par literatūras tēmu. Tās tēma ir „Friča Bārdas pasaules uzskats”. Dr. Mauriņa ir bijusi aktīva zinātniece un publiciste. Viņa ir pabeigusi daudzus darbus un rakstus, kas ir atspoguļoti šajā biogrāfiskajā piezīmē.

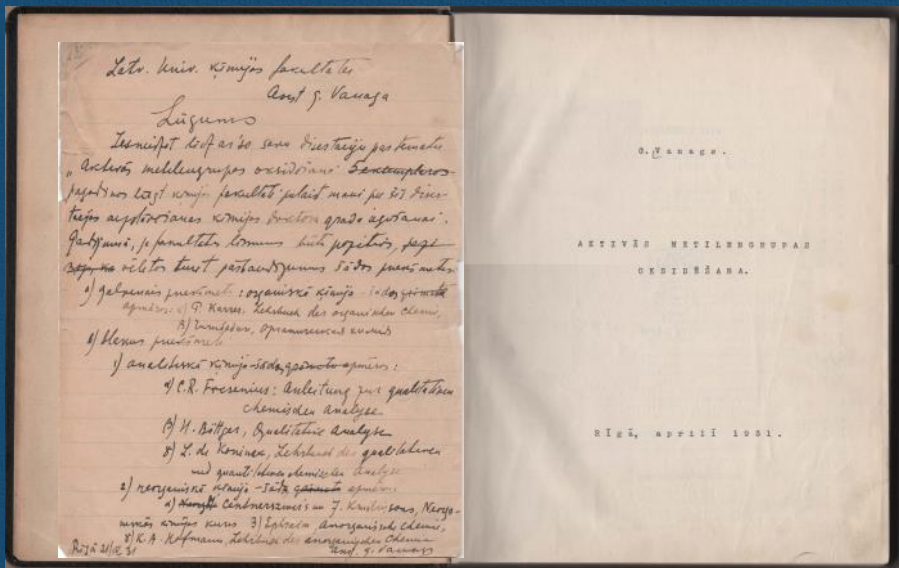

Sāktās baltu filoloģijas studijas gan pagaidām palikušas nepabeigtas, toties prof. Kārļa Kārklīņa lekcijās par romantismu klausoties, mani pašu tā savalgoja personīgā romantika, ka 1939. gadā apprecējos ar kommittoni Veltu Lindi.

Teodors Zeltiņš romānā “Rožu gaitenis” lasītāju veikli un raiti iepazīstina ar Rīgas studentiem, sākot ar pirmo dienu augustskolā, beidzot ar pirmā studiju gada beigām. Tie ir Latvijas Universitātes studenti 30. gados; filoloģijas un filozofijas fakultātes gaitēņi un klausītavas ir fons varoņu jūtu risinājumam.

I. Daukste-Silasproģe. Latviešu literārā dzīve un literatūra ASV un Kanādā 1950–1965. Rīga, 2007

Pēc doktora disertācijas aizstāvēšanas un pēc prof. Fišera diezgan pēkšņās nāves man uzdeva lasīt organiskās ķīmijas kursu ķīmijas fakultātes studentiem. Šī kursa pamatu apstrādāšana un noslīpēšana prasīja ne vienu vien gadu. (...) Pakāpeniski nostaiģāju garo ceļu no asistenta līdz profesoram.

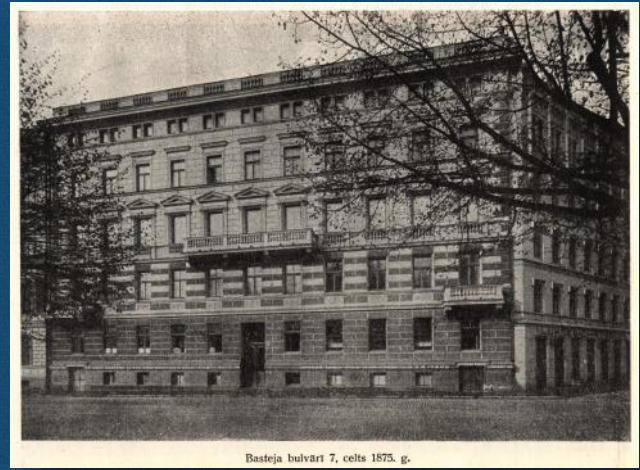
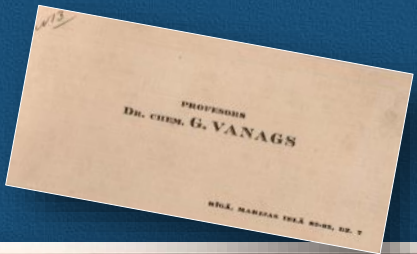
Gustavs Vanags un organiskā ķīmija Latvijā. Rīga, 2005

Augstskola, kā viss cits mūsu jaunajā valstī, auga un pletās tik ātri kā pasakā. Jau tīri telpiski abas Rīgas politehnikas ēkas drīz vien izrādījās par šaurām, un universitātes vajadzībām bija jānodod arvien jauni namu komplekti galvas pilsētā. Bija jāgādā par laboratorijām, kabinetiem, bibliotēkām, institūtiem, klausītavām, aulu, mācības līdzekļiem, jo agrākās politehnikas ēkās nekas nebija palicis pāri, izņemot tukšas sienas un nedaudz solu.

A. Švābe. Latvijas Universitāte. Tehnikas Apskats. 1959, Nr. 3

Pēc kara atgriezies Rīgā, 1921. g. sākumā iestājos Latvijas Universitātē, lai nobeigtu studijas, kaut kā nokārtoju atlikušo vienu eksāmenu (fiziku no I kursa!), izstrādāju diplomprojektu un diplomdarbu un tā paša gada pavasarī pabeidzu LU – vēl pēc vecās RPI programmas – ar inženiera tehnologa grādu. Tas bija ķīmijas fakultātes pirmais izlaidums pēc kara. (...) Reizē ar studijām sāku atkal laboranta gaitas ķīmijas fakultātē, pēc beigšanas kļuva par asistentu kvalitatīvās analīzes laboratorijā, un tikai pēc kādiem 8 gadiem radās izdevība pāriet pie organiskās laboratorijas.

Gustavs Vanags un organiskā ķīmija Latvijā. Rīga, 2005

Basieja bulvāri 7, celts 1875. g.

№	Datums	Darbības apraksts	Veikums
1	1921. 10. 15	Laborant Rīgas Politehnikā	Rīga
2	1921. 10. 18	"	Rīga
3	1921. 10. 20	"	Rīga
4	1921. 10. 22	"	Rīga
5	1921. 10. 24	"	Rīga
6	1921. 10. 26	"	Rīga
7	1921. 10. 28	"	Rīga
8	1921. 10. 30	"	Rīga
9	1921. 11. 1	"	Rīga
10	1921. 11. 3	"	Rīga
11	1921. 11. 5	"	Rīga
12	1921. 11. 7	"	Rīga
13	1921. 11. 9	"	Rīga
14	1921. 11. 11	"	Rīga
15	1921. 11. 13	"	Rīga
16	1921. 11. 15	"	Rīga
17	1921. 11. 17	"	Rīga
18	1921. 11. 19	"	Rīga
19	1921. 11. 21	"	Rīga
20	1921. 11. 23	"	Rīga

G. Vanags Ķīmijas fakultātes Sintētiskā laboratorijā. 1929

G. Vanags Ķīmijas fakultātes Kvalitatīvās analītiskās ķīmijas laboratorijā. 1925

Ķīmijas fakultātes izlaidums. Ap 1931

STUDENTS

AKADEMISKĀS DZĪVES LAIKRAKSTS

№ 188. | Sestdien, 6. augustā 1932. | X. sk. g.

Latvijas Universitātes Studentu Padomes

Lekcija-Koncerts
STUDENTU DIENAS

Ameitnieku biedrība sestdien, 1934. g. 27. septembrī plkst. 8 vakarā

Doc. P. Dailes lekcija par tematu: "Izglītības ideja"

II.

1. a) Arīnī iz operas „Borjūn feite” Mocarta
b) Vījoliē Mocarta
 trp. A. Jankovska

2. a) A. Mikēlsons — Borzīgāļi Fr. Bārdas
b) L. Dzeinis — Fragnents no Filodopa „Atrāles deli”

3. a) Melodija J. Viņola
Cārdaš Hubay

4. a) Mikēlsons — Cēramis naktsdienmija Fr. Bārdas
 Poruka
 A. Borodina
 J. Viņola

XIVEME CONGRÈS

DE LA CONFÉDÉRATION INTERNATIONALE DES ÉTUDIANTS

RĪGA - LETONIE
6-15 AOÛT, 1932

SECTION DE LA PROPAGANDE ET DE LA PRESSE
œuvre de la Commission d'Organisation du XIVème Congrès de la C.I.E.

Latvijas Universitātes Studentu Padome

Brīvkonzerts

Iredivin, 23. septembris, 1925. g. pulksten 9 vakarā
Latvijas Ģildē zālē.

PROGRAMA

Latvijas Univer. Studentu muzikālās pulciņas simfoniskā orķestra izpildījumi.

- Karmen-lantazija Bizē.
- Pēdējās pavasars Ed. Griega. (Stu. orķ.)
- Fantazija par taut. dz. „Kas tie tēdi, kas dziedāja” Ed. Griega. (Stu. orķ.)
- Sigurd-Jonvalds Ed. Griega.
 - Kveņa pīl.
 - Borghālas apspis.
 - Godināšanas marša.
- Bersēuss Jānzefēla.
- Latvijas tautas dejas A. Juriņša.
- Tudālis, laudājis. (Stu. orķ.)
- Skumijas Noprapvija.
- Orķeja sliis, sveitēja Ofenbacha. (Stu. orķ.)

Dirģenis: Kārlis Pūķis.
Koncertinistars: stud. jur. Ed. Špicovskis.

15 DARBA GADI

1936. g. 20. decembarī L. U. Studentu padomes gramātnieciskā komisija izdeva 15. gadu jubilejas svinēšanai īpašu komisijas kopētā un veiktā nodarbošanās atgādinājumu. Šis atgādinājums ir izdots, lai atgādinātu studentu padomes darbības gados, kas ir pārgājuši 15 gadu jubileju. Šis atgādinājums ir izdots, lai atgādinātu studentu padomes darbības gados, kas ir pārgājuši 15 gadu jubileju.

1921. — 1936. G.

L. U. Studentu padomes Gramātnieciskā komisija izdeva 15. gadu jubilejas svinēšanai īpašu komisijas kopētā un veiktā nodarbošanās atgādinājumu. Šis atgādinājums ir izdots, lai atgādinātu studentu padomes darbības gados, kas ir pārgājuši 15 gadu jubileju.

Visplašāko vērienu LU Studentu Padome parādīja ar C.I.E., Starptautiskās Studentu Konfederācijas, 14. kongresa sarīkošanu 1932. gadā no 5.—15. augustam Rīgā. Tanī piedalījās 25 valstu pārstāvji. To svinīgi atklāja Universitātes aulā. (..) C.I.E. 14. kongresam bija teicami panākumi. Tanī izdevās novērst domstarpības un pretīšķības, kādas bija plosījušās šinī “studentu tautu savienībā” jau no tās dibināšanas sākuma, kādēj vēl ilgu laiku vēl pēc tam studentu starptautiskajā forumā runāja par “labo Rīgas garu”.

A. Šilde. Ardievas Rīgai. Grāmatu Draugs, 1938

STUDENTU DIENAS

1924. GADA 27. UN 28. SEPTEMBRĪ

STUDENTU DZĪVE

akademiski-sabiedriskais laikraksts

Redakcija un kantoris - Rīga, Cēsu ielā 48 - 10. stāstā

Recepcija: pieņemšana un atvēršana no plkst. 2-5-31.

Šķir. maksa: latvīšu — 45 cent. stād. daļē 20 cent. par pērt. izdevi — 30 cent. stād. Atvēršanas maksa — 1.2.2. par latvīšu 10 cent. parē lat. 40. 3100.

4. gads. Izdev. 7000 eksemplāru. Maksā 20 cent.

№ 23. | Piekdien, 2. jūnijā | 1933.

Šomijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas studenti prasa Baltijas valstiņu savienību!

XXXX. ca. konferencē piedalījās. No kreisās: K. Aizvāns (Som.), R. Pūķis (Latv.), R. Tass — loceņ. priekšnieks (Igaun.), Šapovs (Litu.), P. Pūķis — loceņ. priekšnieks (Litu.).

Uz Studentu Dienas

Atklāšanas aktu

š. g. 28. septembrī plkst. 1/3 p. p. Nacionālā opera

laipni ielūdz

Studentu Padomes prezidijs

Rīga, 1934. septembris

Studentu organizācijas, Prezidiju Konventa vadībā, rīkoja banketu Mazajā Ģildē. (..) Kolidz beidzās oficiālās runas (..) saviesīgā dzīve jonoja tik straujā gaitā, ka jau pēc pusstundas delegāti no tām zemēm, kas pieraduši vairāk lietot vīnu un alu, bet mazāk pazina degvīna priekšrocības, sāka turpat svētku telpā “kaut āžus” un mest pudeles pret sienu.

A. Šilde. Ardievas Rīgai. Grāmatu Draugs, 1938

STUDENTU DIENAS

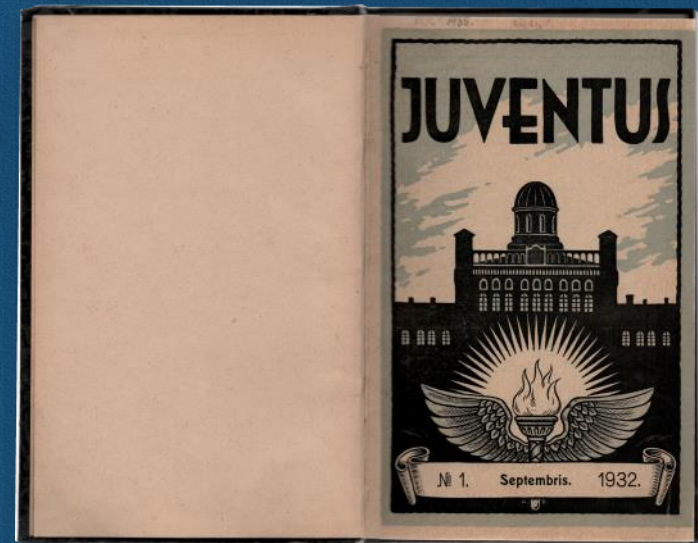
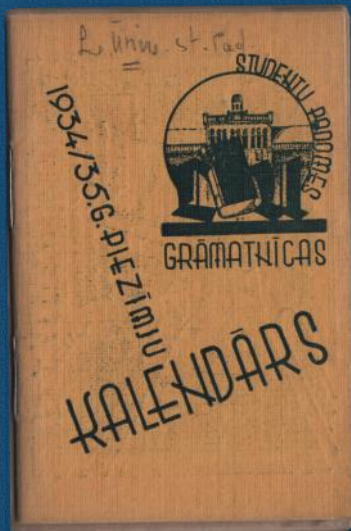
GRAMĀTNĪCA

Latv. Universitātes Studentu Padomes Grāmatniecības Prezīciju

Kalendars

1927. g.

Rīga, Kr. Barona ielā Nr. 2-a. Tajfrunis 20920.

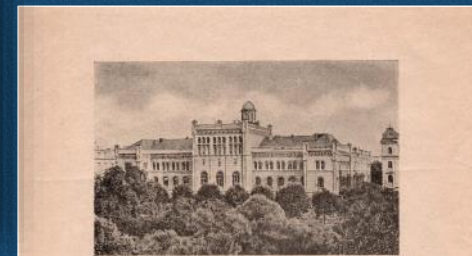

“Juventus” (1932–1935) – Latvijas Universitātes studentu atturības kustības žurnāls.

L. U. mācības spēkā, studentiem un studentēm atgādinot.

Izvērtība.

Domājam, ka šīs mācības izvērtība ir ļoti augsta, jo šīs mācības ir veidotas tā, lai nodrošinātu studentiem un studentēm visus nepieciešamos apstākļus, lai viņi varētu veikt savas mācības ar vislielāko efektivitāti. Mēs esam pārliecināti, ka šīs mācības ir veidotas tā, lai nodrošinātu studentiem un studentēm visus nepieciešamos apstākļus, lai viņi varētu veikt savas mācības ar vislielāko efektivitāti.

Gadu no gada katru rudenī atveras mūsu augstskolas durvis. Un ļoti daudzi vēlas iet caur šīm durvīm, lai nokļūtu pie mūsu gaismas pilnīgākā — plašākiem zinātnes avotiem. Šie jaunie meklētāji garu ceļu nostāģājuši, nodrošinājis un gatavojies, daudz parbaudījuši un šķēršļus pārvērsuši, tagad dodas pa Latvijas Universitātes ailes, iznārti pēdējo socekļu, lai kļūtu par pilntiesīgiem „Alma mater” lociņiem. Visu viņu vēlēšanās ir tikt par studentu. Bet tikai daļa spējāko un stiprāko redzēt to piepildīties, būt starp laimīgiem, kam „Alma mater” durvis būs arī turpmāk atvērtas, kas iegūs iespību papildināt savas zināšanas, lai krātu spēkus darbam un darbam. Bet šī iespība uzliek arī pienākumus. Studenta pienākums ir ne tikai pieņemt visas pūles zinātniskam darbam, zināšanu krāšanai, bet studentam jāstrādā arī sabiedriskā darbā.

Mūsu valsts un tauta pārdzīvo smagas dienas. Ik uz soļa redzam dzīves jaunumus un nevēlamības, dzīvam zibātas un bāzās par nākamajām dienām. Students tie nevar palikt vienaldzīga skatnāja loma, viņš nedrīkst noslēgties tikai savā studenta dzīvē, bet tam jāiet, jāstrādā un jāiegūst zinātniskās dzīves grūtumi. **Uzstāties pret visu nevēlamo, atbalstīt visu labu mūsu dzīvē — tas studenta pienākums!** Viena no galvenākām un tautai būtiskākām parādībām ir plaši izplatītais dzeršanas netikums. Daudz posta tas padarījis, daudz nelūmes radījis, kamdēļ arī studentam jānovēršas no šī aplenkamās ieraduma. **Katrot reizi atskatām un strādājam, nav iespējams!** Tamdēļ esat atbildīgi! Darbā un pienākumā apziņu šādiem augstāk par visu!

Jauktie studenti, jābrīd godam nest studenta vārdu, tad kalpojiet zinātnē un strādāiet sabiedrības labā!

Rīga, Torņa ielā 4, dz. 2.

L. U. studējošo atturības b-ba.

Studentu bazārs.

Visiem būs zināms, kada nozīmē studentu dzīvē ir studentu padomes diviem saimnieciskiem pasākumiem — virtuvei un grāmatnīcai. Lai atceramies tikai tos laikus, kad bieži dzirdēja sarunājamies studentus savā starpā: „Kur tu ēdi pusdienas? Kā baro, cik maksā. Vai pietiekoši, var pāstēt?” Šie jautājumi, nodarbināja viņi un slikti apgādātos studentus.

Mūsu virtuvei vēl ir neiekārtota. Trūkst vajadzīgā inventāra un labiercības.

Mūsu grāmatnīca ir paspējusi apmierināt ar izdotām lekcijām un pasūtītām grāmatām vienu mazu prasību daļu. Liels skaits studentu strādā iestādēs, kuriem nav iespējams kārtīgi apmeklēt lekcijas, jo sevišķi tapēc, kā šogad lekcijas notiek darba laikā. Nepieciešami paplašināms izdodamo lekciju skaits, bet viņu izdošanu ļoti apgrūpina naudas trūkums. Studentu padome ir ieguldījusi šajos uzņēmumos jau lielas naudas sumas. Piešķirti daži pabalsti, bet tas viss pieticis tikai sākumam. Tapat līdzekļu trūkuma dēļ nevar tikt realizēti viens otrs teicams pasākums. Šo grūtību pārvarēšanai šogad, 21 oktobrī, Studentu padome sarīko lielajai čīdē bazāru. Lai to veicinātu bazāra komiteja ir griezusies pie sabiedrības un preses ar lūgumu pabalstīt šo lietu.

Ir izdalītas vākšanas listes un izsūtīti vācēji.

Studenti (-tes). — Visi pie ziedojumu vākšanas! Ziedojumu listes var saņemt Studentu Padomes birojā katru dienu no 16—18. Stud. pad. grāmatnīcā un virtuvē.

Ziedojumu vākšanu vēlam būtu izvest arī Kurzemē un Latgalē.

Pie bazāra sarīkošanas Bazāra komiteja dod studentiem darbu pret labu atbildību. Pieteikties padomes birojā ikdienas no 10—11 un no 16—18.

Bazāra Komiteja.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES STUDENTU PADOMES GRĀMATNĪCA

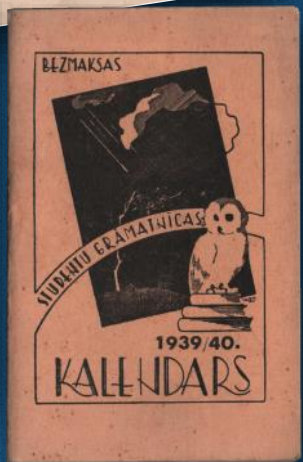
Rīga, Kr. Barona ielā 4. Telefons: 28900

Pavardzime Nr. 332

GOD: Prof. J. J. J. J. J.

Līdz ar šo saņemiet:

Rīga, 24. nov. 1932 g.

Lielā Vērmaņa dārza paviljonā

Tālr. 27464

L. U.
STUDENTU
padomes
=VIRTUVE=

Pusdienas un vakariņas

I. nodalā, bez apkalpošanas, katru dienu no plkst. 12—17, 19—22
II. nodalā, ar apkalpošanu katru dienu no plkst. 12—22

Five o'clock tea

svētdienās no plkst. 17—24 studentiem ir ieviestiem viesiem

Ekskursijām un grupām

brokastis, pusdienas un vakariņas

Frizetava, tikai studentiem, darbdienās no plkst. 12—19, svētdienās no plkst. 12—16

Telpas izīrē studentu organizāciju sarīkojumiem

VIRTUVES NODALA

Universitātes galvenā ēkā, Raiņa bulv. 29. Tālr. 33870

Ēdienus izgatavo no I. labuma produktiem

L. U. STUDENTU PADOMES VIRTUVES KOMISIJA

1988. gada 1. jūlijs

**Sarkanā Krusta
42. naudas loterijā**

Katru trešdienu izveido
Daudz lielu un vidēju vinnētāju
Katru nedēļu divas prēmijas
Iespēja vinnēt līdz 100.000 latu.

Nenokavējiet ložu iegādi!

IZPILNĒTĀJAM
BIBLIOTĒKĀ
17. jūlija, 1988.

Studentu virtuve

ROKOKO
A. G. RUMTBERGA I. A. S.
Rīga.

LAIMA
saldumi visiem

IZPILNĒTĀJAM
BIBLIOTĒKĀ
17. jūlija, 1988.

Studentu padomes virtuve.

Studentu padomes virtuves ēdamzāle.

Rīgas „Studentu virtuve”.
Monstruizstrādātājus „pusdienas” laikā.

Studentu virtuvē.
U. Ģērmanis dejo ar A. Gailīti. Ap 1935

Tā (Studentu virtuve) atradās Vērmanes dārzā, plašā paviljonā, kur par mērenu cenu ikviens varēja pusdienot un atpūsties. Uz katra galda atradās arvien maizes šķīvis ar rupjmaizes šķēlēm. Pat ja kāds nebūtu spējis samaksāt par viras šķīvi, tad viņš netraucēts varēja atsēsties pie galdiņa un pamieloties bez maksas pie maizes rīcieniem. Ikvienam durvis uz Studentu virtuvi bija atvērtas. Man, kura mājas bija Rīgā, tikai retu reizi iznāca pusdienot Studentu virtuvē, bet arī tad ievēroju, ka pusdienotāju vidū bija redzami arī daži kultūras darbinieki. Ikviens tur jutās labi.

A. Šilde. Ardīevs Rīgai. Grāmatu Draugs, 1988

Kas darams grāmatnīcas un virtuves darbības pacelšanai?

Stud. Padome savos pirmos darbības gados noorganizējusi vairākus svarīgus pasākumus, starp kuriem kā ievērojamākie jāmin virtuve un grāmatnīca.

Tomēr pēdējā laikā tie nav izveidojušies vēlāmā virzienā un neatliekami prasā pārveidošanu. Tā p. p. — ja Stud. Pad., noorganizējot grāmatnīcu, bija domājusi nākt studentiem pretim ar lekciju izdošanu par pieņemamiem cenām, un ja sākmām tā veicu, tad pēdējā laikā, kad grāmatnīcas vadība atradās korporēlu rokās, viņa uz to likās cerības nav attaisnojuši.

Ne izdevniecībai, bet sīku rakstamlietu tirdzniecībai ir pieņemama galvenā vērtība. Un šī laikā, tāpat arī ārzemju grāmatu izrakstīšanā, neskatoties uz prieviem pabalstiem, grāmatnīca nav bijusi spējīga konkurēt ar privāto grāmatu tirdzniecību. — Kā iemesli jāmin — pārāk smagais un dārgais pārvaldes aparāts, ļoti lieli veikalnieciskie izdevumi un aļģas, kuras tiek izmaksātas (pretēji „nac. centra” aizrādījumiem) pat tādām personām — komisijas locekļiem, kuras nekādus sevīkus pienākumus nepilda (ja neskaita parādāsanos grāmatnīcā 3—4 reizes mēnesī).

Tādēļ Apvienotais Nacionālais Centrs, kā apolītiska apvienība, par vienu no neatliekamākiem uzdevumiem uzskata pēc iespējas visu Universitātes lasītāju lekciju izdošanu. Nac. centrs pie lekciju izdošanas pems vērs sevīkši tās fakultātes, priekš kurām studentu grāmatnīca šai ziņā vismazāk dari.usi. Lai ievērotu lekciju izdošanā lielāko lietderību un noskaidrotu, kuras lekcijas visvairāk kādai fakultātei vajadzīgas, Nac. centrs šai jautājumā stāsies sakārā ar fakultātu biedrībām un ievēros viņu lietīskos aizrādījumus.

Nacionālais centrs atrod, ka vienīgi mācības līdzekļu — lekciju izdošana latviešu valodā var attaisnot Kultūras fonda, valsts un citus pabalstus studentu grāmatnīcai. Ar Universitātes lekciju izdošanu būs netīkviens ļoti liels mērķpats studējošiem, bet arī papildinātā nacionālā literatūra ar ļoti vērtīgiem izdevumiem visdaudzākās zinātnes nozarēs, kādus privatizdevējs vēl ilgi nevarēs latviešu valodā smiegt.

Nr.5 Vienotā darbā— Nr.5 vienots spēks! Nr.5

SMS

Dvēseliski pārdzīvojumi studentu virtuvē.

„Mūžīgi mainošās dzīvības plūsma,
Sadedgot atomam skaitlās kā garš;
Kīmiska formula visa šī jūsmā!”
Šmejas aiz galda ķīmiku bars.
„Akas tās dvēseles, noliedz kas garu,”
Filozofs astē nodomā kluss:
„Tiešam vai nejtīt bezvārda varu,
Sajust ko spēja Džordano un Hussa?
Inženiers celdamies: L'homme est machine,
Saka un čekus tas iepirkties steldz.
Vēsturnieks domīgais brīlīs sev smīn;
„Kultūra psihis-u ipatni sveic!”
Qaldīgām pāri jurlūts uz dāmu
Pensnejs smaldošā lokusu viež;
Teologs blakus tai noliedz islamu,
Kaist kā Otello un jūtami cieš.
Mediķis saņēmis rociņu k-šo
Tausta pēc pulsa un s'īmības zil’;
Nosauktam dāmu redz studējošo
Klasiskās valodās vārdiņu „mil’...
Tālk un vienmēr bez sava gala
Darbojas kontakktā mēle un zobs.
Virvams virtuve (meta un fizika)
Bezprāts vai teleoloģija, malds?
Izgaistī garaišos doma tu līdzīga.
Dzīve ir laba, ja ķīselis salds!

II Baltijas valstu studentu Olimpiāde Latvijā.

Pa kreisi: Tīkslētis (Igaunija) uzvar 1500 mtr. skrējienā 2 m. 30 sek. pusi Kozjačevski, ar ko izgaya formā „Nedela” goda balvu. Vidū: Latvijas, igauņu un Polijas valstu karogi, kas karstiem bija izstādīti II. Balt. stud. olimpiādē. Pa labi: Stud. med. Stulgova (poortu) pasauši paldiem zemi nosaukuma „Tāgri”. Atklāšana no vietas 222 mtr., ar ko izgaya žurno vietu. Lēsiem ovāro Dr. Elshers.

Pa kreisi: Ovids Jēkats, kurš izcēlās sev 10-cīgu Va'sas prezidenta. J. Čakšis, otrājo skajoto goda balvu, un izrādījis kā labakais vieglatlēts šim sacīkstēm. P. Riems. II. Balt. valstu stud. olimpi. un akadēmiskās sp. biedr. priekšsēdētājs. Pa labi: Eriks Bergs, savreizējs 5-cīgu un rekordists 3 soļu bēdēt.

Ola. Japāne uzlabots.

Olimpiādes dalībnieku kopēja pietāsta, pēc sacīkstēm. Mazākā Vērnoga dārzā. Pirmais rindā 364. no kreisās uz labo pusē, dienēti ar precīzā iestādi: A. Svēdrievs, Britanna Jvintān, sav. priekšsēdētājs, Dikmans (Olimpiādes sav. priekšs.), Dr. Lende-ma (Olimpiādes sav. priekšs. biedrs), Dr. Elshers, Groms (Polijas priekšsēdētājs), kurš savā otro vietu uzstādījis rekordā, dienēti ar šāpu mešān. Stud. med. P. Riems (Akadēm. sp. b. priekšsēd.), Bērmanis („Latv. Vēstn.”) (Kost (Igaunijas priekšsēdētājs))

Universitātes Sports

Universitātes Sports savu darbību sāka 1928. gadā, kad pie Studentu Padomes tika nodibināta Jauna sekcija ar tagad visiem pazīstamu nosaukumu. Nodibinoties, US pārņēma savas priekšsēdētāja Latvijas Universitātes Akadēmiskās Sports Biedrības aktīvo un pasīvo.

Universitātes Sports pārvaldes orgāns ir valde, kas sastāv no 5 locekļiem. US vadībā darbojās jau 10 gadus lielā skaitā tagad jau universitātes telpās atstājot akadēmiskā saimes locekļi. US pirmā un ilgā gaitā priekšsēdētāja bija tagadējais Smiltene nožs Roberts Pīlāns, vēl priekšsēdētāja komi-tā priekšsēdētājs bija docents Pēteris Lejns un Dr. Valdemārs Gulbis. Ilgā gaitā US

US priekšsēdētāja A. Epalta,

vadījis darbojās Verners Kanupē, Leons Plaudis un citi. Patēris US vada pr-jā stud. arch. Alfrēds Epalta, pr-jā biedrs Kērlis Vi-denieks, sekretāre Ina Stūkere.

US darbības gandrīz visu 10 gadus bija veģis stiprāja veczinātnis Alberta Ričostā, kurš mūsdienās organizācijas izveidēšanā ir lie-la un neatvarama. US sportistu sastāvs komplektējas no studentiem, kas automatiski lide ar studentu pašvaldībai paredzētā nodava samakam, gūst visiem izīstot US rindās veģis spērtā, ieskaitot un no biedriem — veģisnā-lījiem, kuri var atstāties sportista rindās ar US valdes lēmumu katrā atsevišķā gadījumā. Bie-žņu veģisnā-līju rindās redzams Mikēns Alksē-driņš un Latvijas Konservatorijas saulētājus un štūmasnā-līju audzētājus, kas ir noteikti po-rodzējāji aloku beidzot iestāties universitātē. Pie US darbības šādas sekcijas: futbola, bas-ketbola (studentiem un studentēm), volejbola (studentiem un studentēm), tenisa, badmintonā, atlēšanas, polēšanas, šaha, vieglatlētikas, spēlesnā, ātrslidošana. Nodibināta šanā-na sekcija, kas savu darbību organizē. Nāpē-riekšējās US saaugošāms un nevērdēms sports laukā, kas spērtā laikrāstos iestāties jau labi zināmas, svarīgi būtu atzīmēt, ka ar panākumiem valdagojās US valdības domā par studiju darā funkci un garīgi nogurdinā-tā studenta veselības kopšanu un spērtā atgā-tāms sports nodarbtāms. Universitātes Pado-mes nolūmiņi sākot ar 1928-30. mācības gada sākumā samērti levas visāim pīrān, kurus studentiem obligārtāms priekšmēts — vi-ņgrošana, ar levaslāto lekciju gramātiņā — Sports. Par viņgrošanas galveno vadītāju US sabūrtāms mūsu pazīstamo sportistu un viņgro-šanas skolotāju Aronāls Rostēis.

Latvijas Universitātes sportistu kopgrupa, sakarā ar „US” gadsavētkiem.

Sports

US basketbolisti

startē no vienas uzvaras uz otru. Stu-dentu basketbolisti šogad Latvijā nav zaudējuši vēl nevienu sacīksti. Arī sacīkstēs ārzemēs tie guvuši tikai uz-varas, izņemot vienu pret igauņu kom-plitoniem, kur spēlējot stipri vājinātu sastāvu nācās igauņiem zaudēt. Ba-sketbola sports ir Latvijas studentu lepnums. Basketbolā Latvijas kompli-toni ir studentu pasaules meistars. Uz-ņēmus rāda vienu no mūsu studentu startiem ārzemēs. Berlīnē spēlējot ar vācu studentu izlasi, kam līdzī spēlēja amerikāņi, latvieši uzvarēja viegli. Uz-ņēmus rādams latviešu izcilais uz-brucējs savā ipatnā skrējienā un me-tienā zem groza. Kā uzņēmus rāda, bumba pašreiz lido grozā. Studenti-basketbolisti janvāra vidū dodas garā-kā turnejā pa Vakarēiropu, demon-strēt Latvijas studentu augstās spējas basketbolā. Mūsu vēlējumus šiem kom-plitoniem arī šoreiz soļot no uzvaras uz uzvaru.

GODA KARTE

A. Gollu Rindors Prof. Dr. Rindors ar
sīmēni.

LAIPNI LŪDZAM PAGODINĀT AR SAVU KLĀTBŪTNI

„UNIVERSITĀTES SPORTS”

RIKOTĀS basketbola

SACIKSTES 8. g. 1. un 2. jūnijā plkst. 18⁰⁰

„Jaungava” laukumā pie Brīvības ka-
vātra.

„US” PRIEKŠSĒDĒTĀJS

«NOTA» I apģiustve Rīgā 28049 3000

PROGRAMA.

Sestdien, 1939. g. 5. augusts.

Sacensība A. Kajak-vieninieks 10 klm.

Vācu Peldētāns b-ba Rīgā	Vācijas Fiz. Kult. un Sp. Sav. kanu sekcija
1 V. Maikasts	2 Bors, Karalozs

Sacensība B. Kajak-divinieks 10 klm.

Vācu Peldētān. b-ba Rīgā	Vācu Peldētān. b-ba Rīgā	Vācu Peldētān. b-ba Rīgā
1 H. Lindemans Fr. Gvārdē	2 B. Gerhāns B. Karlītis	3 V. Sokolova A. Bege
Vācijas Fiz. Kult. un Sp. Sav. kanu sekcija		
4 Taisings Mešāns Juckis		

15¹³ Svētdien, 1939. g. 6. augusts.

I. sacensība: Četrinieks iesācējiem.

Latvijas Akadēmiskās Sporta Biedrības izīstāms balvs. Balvs pārtēti tie studētājs pārtēti pīrān. Kuv šis tālms nosauktā universitātē.

Imārtāji: 1938. g. Kārtētais Aronāls Rostēis. 1938. g. Aronāls Rostēis. 1938. g. Tork. Ar. R.

Air. b-ba „Germania”-Karalozos	Universitātes Sports
1 H. Balms K. Veiss G. Bulgārd H. Augstāns str. G. Vilms	2 I. Rempētēns A. Rempētēns J. Rempētēns A. Rempētēns str. K. Berle str. A. Krīnģis
Karalozu Airētāju Klubs	Jelgavas Airētāju Klubs
3 E. Saffers H. Gīrāns R. Talberis Z. Hāvas str. B. Salos	4 V. Kalkšēns A. Tīss A. Valters A. Lāmberts str. M. Bēms

Airētāju biedr. „Taara”-Tartu

5

E. Nans
H. Lāns
A. Kontars
R. Vorp
str. R. Tarta

1. 2. 3. 4. 5. 6.

15¹⁴ 2. sacensība: Yole de Mer (I. sacensība)
Universitātes Sports un Zemgales Kluba, Jelgavā internā sacensība.

Universitātes Sports	Universitātes Sports
1 I. Pūrtēns E. Kalsģis S. Markovskis J. Pūrtēns str. E. Tavisķis	2 T. Bīnāns J. Bīnāns S. Alksēns Z. Bīnāns str. E. Zābēns
Universitātes Sports	Zemgales Kluba, Jelgavā
3 D. Pāvols V. Gīnģogāns M. Vīzā R. Gīnģogāns str. J. Leļāns str. E. Tavisķis	4 I. Berks E. Zābēns H. Bīrģis I. Zābēns str. H. Neimāns str. E. Lāksnēns

1. 2. 3. 4.

15¹⁵ 3. sacensība: Kajak-vieninieks sievietēm 600 m.

Vācijas Fiz. Kult. un Sp. Sav. kanu sekcija	Vācu Peldētāns b-ba Rīgā
1 Neģāns, Karalozos	2 G. Bēss

1. 2.

Cena 25 sant.

UNIVERSITĀTES SPORTA

E K S T E R N Ā S
UN
LATVIJAS UNIVERSITĀTES
MEISTARSACĪKSTES
VIEGLATLĒTIKĀ

LATVIJAS UNIVERSITĀTES
20
GADU
PASTĀVĒŠANAS ATCEREI

1939. G. 23. UN 24. SEPTEMBRI
GALVĀS PILSETAS
RIGAS STADIONĀ

IZDEVUSI LATVIJAS UNIVERSITĀTES STUDENTU PADOME

1929. gada 29. janvārī Latvijas Universitātes Studentu padomes plenārsēdē tika pieņemts lēmums par biedrības „Universitātes sports” izveidošanu

KANADAS HOKEJĀ

Ū. S.
slidotava
Vienības laukumā

VEDREVILS

Sestdien,
25
janvārī 1936.,
plkst. 19,30

RIGA - TARTU

pilsētu sacikste ledus hokejā

Svētdien, **26** janvārī 1936., plkst. 11

Ātrslidošana | Dailslidošana

1000 mtr. rekords mēģinājums. Placēns A. Bērziņš, J. Ait. dīlģons u. c. Jāzaks ģimiek! Bez tam sacenšas il. un il. kt.

Pedāļa meistari. Aise Dzegure, H. Šarča - E. Gešels, V. Vilnietis, E. Dzēryle - F. Svāders, A. Gešels u.c.

Plkst. 12

Ū. S. - TARTU "KALEV"

sacikste ledus hokejā

leejas maksa no Ls 0,20 līdz Ls 1,-

Universitātes Sports

Top latvju studentu vienība!

Latvijas universitātes padome š. g. 9. oktobra sēdē apstiprināja L. ūn. studentu vienību savienības statusus. Savienības statusus parakstījušas desmit studentu organizācijas: Austrums (dibin. 1883. g.), Ziemeļs (dibin. 1908. g.), Atauga (dibin. 1909. g.), Kursā (dibin. 1922. g.), Ziemeļniece (dibin. 1923. g.), Lūdums (dibin. 1925. g.), Latviete (dibin. 1925. g.), Ausma (dibin. 1925. g.), Dzintars (dibin. 1929. g.) un Kāvi (dibin. 1932. g.).

Atkapa no Mārtiņa Šķēdāmas. Katrā no šīm grupām ir savi priekšnieki un sekretāri. Šīs grupas ir: Austrums, Ziemeļs, Atauga, Kursā, Ziemeļniece, Lūdums, Latviete, Ausma, Dzintars, Kāvi.

Vienību savienība

Grupa Viena vienības sēdē Vāgēs un Mārtiņa Šķēdāmas. Dr. K. U. un citi.

Vienību savienība sveic Tautas Vadoni.

— Kā savienības priekšnieks domā, ka šīs grupas ir ļoti svarīgas, jo tās veido pamatu vienībai. Tautas vadoni ir cilvēki, kas ir gatavi darīt visu, lai tautai būtu labāk. Mēs esam priecīgi, ka šīs grupas ir gatavas darīt visu, lai tautai būtu labāk.

Austruma internais karnevals

Sveiki mērojis jau mūsu studentu pasauli un ar to saistīti. Austruma internais karnevals ir noticis šodien. Karnevala programma ir ļoti interesanta. Karnevala programma ir ļoti interesanta. Karnevala programma ir ļoti interesanta.

S. V. S. IZBRAUKUMI VASARĀ

Vienību savienības Rīgā izbraucoties. Vasaras izbraucumi ir ļoti interesanti. Vasaras izbraucumi ir ļoti interesanti. Vasaras izbraucumi ir ļoti interesanti.

Vienību savienība

Vienību savienība

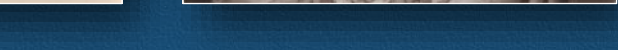
Vienību savienība

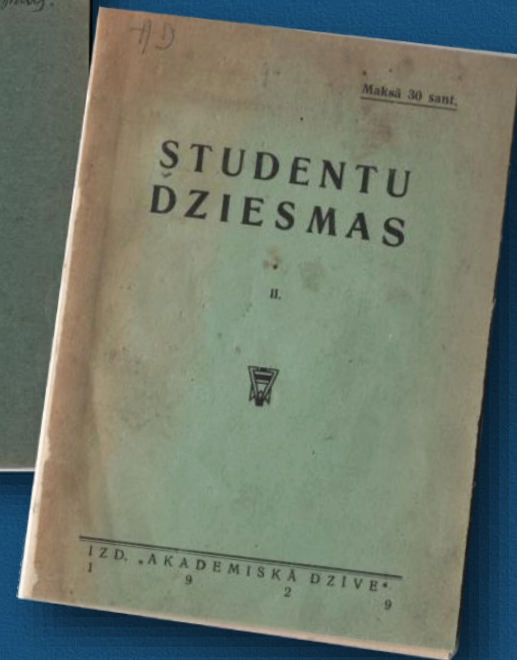
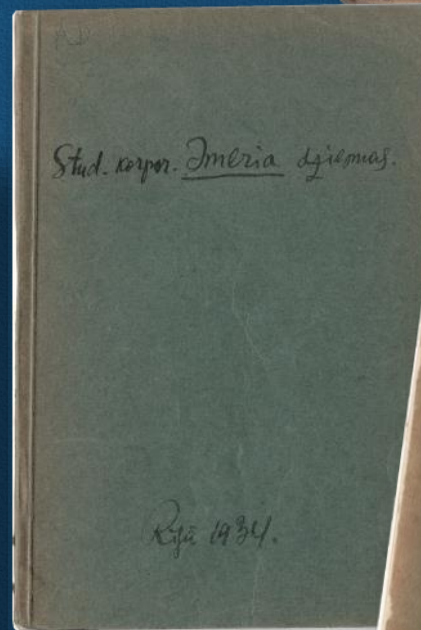
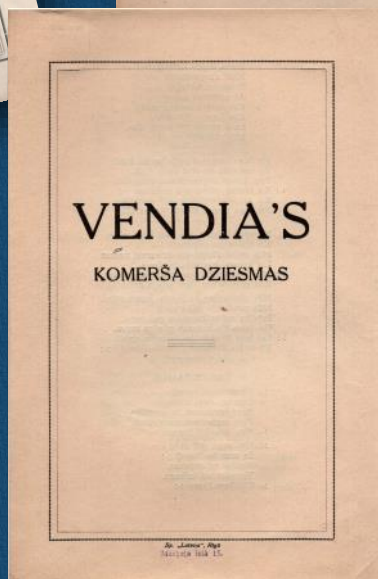
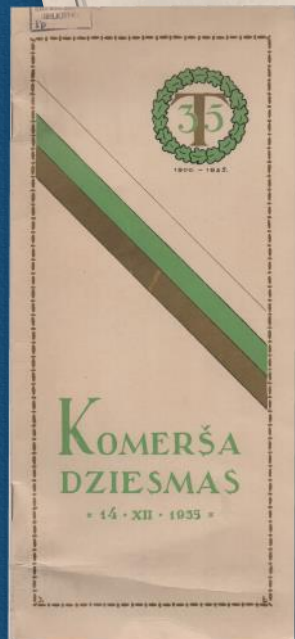
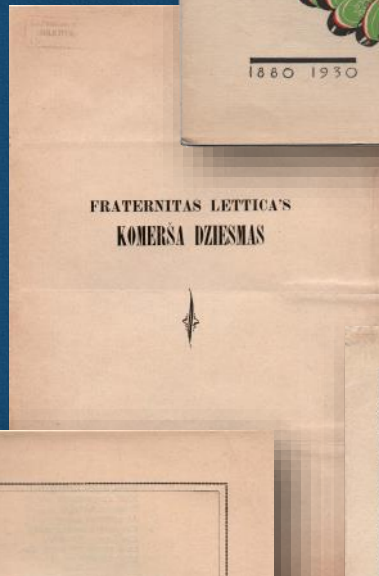
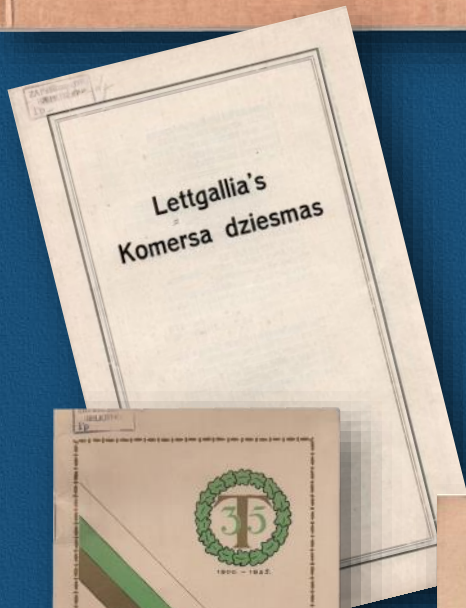
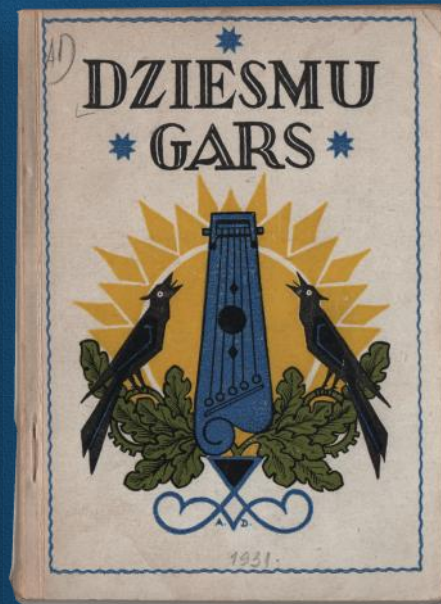

Vienību savienība

Vienību savienība

1938

L. Ū. studentu vienības „Austrums”
**53. GADA SVĒTKU
 PROGRAMMA**
 30. X 1938.

I
 SVINĪGS AKTS

II
 MŪZIKĀLI - VOKĀLI PRIEKŠNESUMI

- 1) Dziesmas
 (sīk. „Austrums” dublējuma)
- 2) Dziesmas
 (sīk. Nac. Op. koncertmāksla E. Bērziņa)
- 3) Klavieru solo
 (sīk. Inženiermāksla T. Filizbergas)
- 4) Cello solo
 (sīk. Nac. Op. koncertmāksla E. Bērziņa)
- 5) Dziesmas
 (sīk. „Austrums” dublējuma)

Klavieru pavēdumus izpilda brīvalmāksla E. Šmits

III
 VIENĪGA DZĪVE

A. A. valdītājs Rīgā, Filizberga 10. 1938

LATVIJAS UNIVERSITĀTES
 Studentu korporācijas „PATRIA”
 FILISTRU BIEDRĪBA
 R ī g ā
 Stabu ielā 32
 Rīgā, 1944. g. maijā.

Visiem „Patria's” Filistriem.

Studentu korporācijas „Patria” Filistru biedrības likvidācija ir pātraukta un tās darbība atjaunota.

Saskaņā ar statūtiem par Filistru Biedrības biedriem automātiski kļūst visi bijušie studentu korporācijas „Patria” Filistru biedrības locekļi. No jauna var uzņemti korporācijas bijušie aktīvie locekļi, kuri studijas universitātē pātraukuši.

Š. g. 25. janvārī notikusi pilnspatvotī biedrības valdē ievēlēti un darbuja sekojoši konstitūti:

- 1) biedrības priekšnieks — **Edvards Grabovs**, Rīgā, Padika ielā 11 t. d. 29033, m. 51705
- 2) priekšnieka biedrs — **Olģerte Luksēns**, Rīgā, Georģiādes ielā 23-5 t. d. 24554, m. 98286
- 3) sekretārs — **Vilts Kaļiņš**, Rīgā, Zaubes ielā 6-12 t. d. 94709, m. 95095
- 4) kaseieris — **Kārlis Zemelis**, Rīgā, Siguldas pros. 43-1 t. d. 28388, m. 96353
- 5) biedrības — **Jānis Vēlītis**, Rīgā, Agoneskalna ielā 4-9 t. d. 27212, m. 44881

Filistru biedrības valdē pārstāvji sastopami ik ceturtdienuš pie plkst. 18.— Rīgā, Stabu ielā 32. Pasojumus par eventualiem adresu maišanā, tāpat otru korespondenē, lūdzam adresēt biedrības sekretāram konstitūtam **V. Kaļiņam**, Rīgā, Valmieras ielā 2. pasta kastīte 256.

Sadarbībā ar pārijušu Filistru biedrību, radies nolūms atbilstīgi latvju karavīrus ar ziedojumiem. Šim nolūkam, tāpat darbības turpināšanai nepieciešami naudas līdzekļi.

Biedrības valdē līdz šim vienam konstitūti nokārtot iespējami ātrāk izvēlēties savas biedrības naudu par 1944. gada pie biedrības kaseiera, personīgi valdē nokārtot naudu biedrības kaseiera **K. Zemēļa** tekošā rēķinā pasta Nr. 256.

Biedrība no 1944. gadam noteikta **R.M. 30-1-1**. Jaunzauņiem biedriem bez tam jāmaksā vēl izstāšanās nauda **R.M. 5-1**.

Valdē.

Drukātkārtas veidotājs Rīgā, Druvas ielā, L. 417-12517

Latvijas Universitātes studenti 1938. gadā bija organizēti 21 vīriešu korporācijā (1767 locekļi) un 9 sieviešu korporācijās (786 locekles), piecās konkordijās (412 locekļi), 11 vienībās (401 locekļi), 14 atsevišķu fakultāšu biedrībās (702 locekļi), pārstāvēja arī 15 pēc etniskā principa veidotas studentu organizācijas un 13 dažāda tipa apvienības.

Latvijas Universitāte 90 gados. Dzīve. Rīga, 2009

L. Ū.
 STUDENŠU KORPORĀCIJU
 FILISTRU BIEDRĪBU
 SASTĀVI

LATVIJAS UNIVERSITĀTES LAT-
 VIEŠU STUDENTU KORPORĀCIJU
 FILISTRU BIEDRĪBAS LIETPĀRŠ
STATŪTI.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES
 PRĒZIDIJU
 KONVENTA
 SASTĀVS

1933. GADA
 II SEMESTRĪ

Latvijas Universitātes Studentu
 Biedrības „Zemgālija”
REGLAMENTS.

§ 1. Savas darbības priekšāki normēšanai „Zemgālija” pieturas pie šāi reglamētā ieviestām noteikumiem. Šis reglamēts attiecināmi sabiedrībi visiem biedriem. Ar reglamēta noteikumiem noņemti biedri nevar atbilstības.

§ 2. Par „Zemgālija” biedriem var sākties tikai tie, kuri izpilda statūtu un reglamētā paredzētus noteikumus, kā arī pāļaus sapulē ar valdē ieviestam. Pretēji gadījumā var tikt izslēgti no biedrības un tālāki nepāļaus panākt.

A. Biedru uzņemšanas kārtība.

§ 3. Studentus uzņem par kandidātiem ar divu biedru rakstisku ieteikumu pilna biedru sapulē pie rakstiskas paziņojuma un izpildēta noteikumu anketes iesniegšanas valdē, kura to ar savu atsaucēmi oļ piešķir pilnā biedru spēloti. Bez tam jāiesniedz „centrālās viļņ”.

Pielūme I. Kandidāts uzņem atkārti bāhojot ar vienkāršu balnu vairākumu.

Pielūme II. Biedrības izpildēties jānosauzēto kandidāta ar viņa pienākumiem.

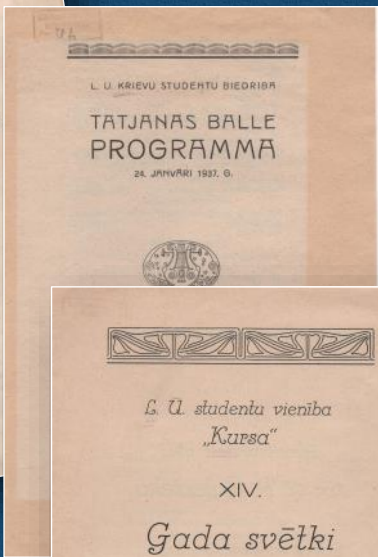
Iestāšanās ankete.

1. Vārds, uzvārds Matr. Nr.
2. Raiz dzimts
3. Kad un kur apmeklēja un bēdita vidusskolu
4. Kadā fakultātē un nodāļā skolā.

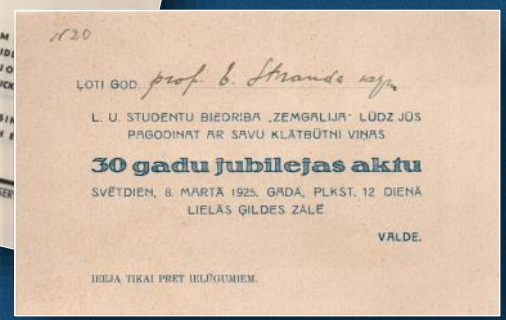
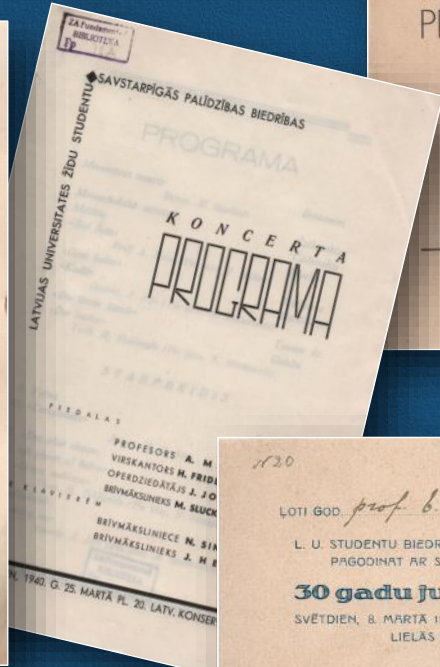
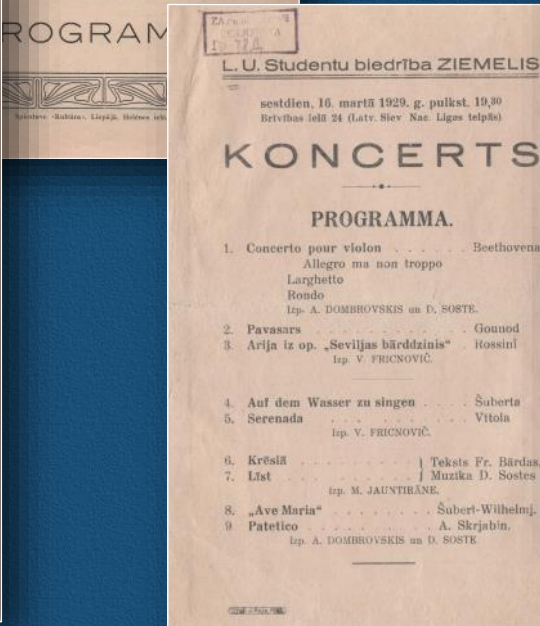
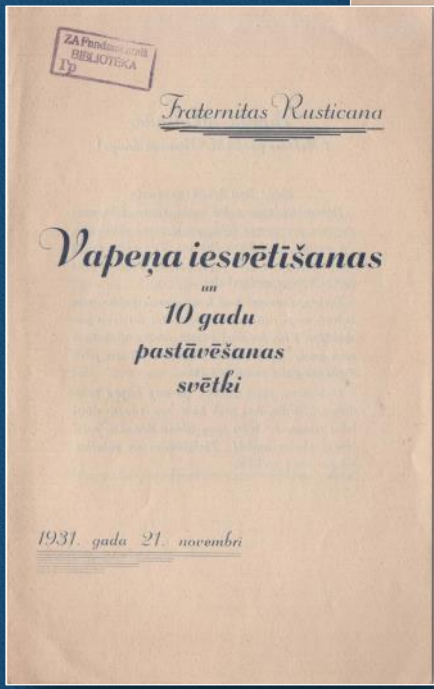
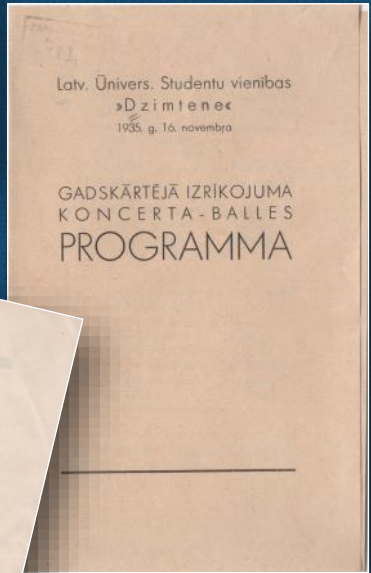
LATVIJAS UNIVERSITĀTES
 STUDENŠU
 PRĒZIDIJU
 KONVENTA
 SASTĀVS

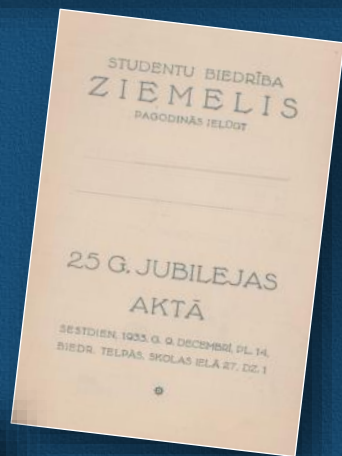
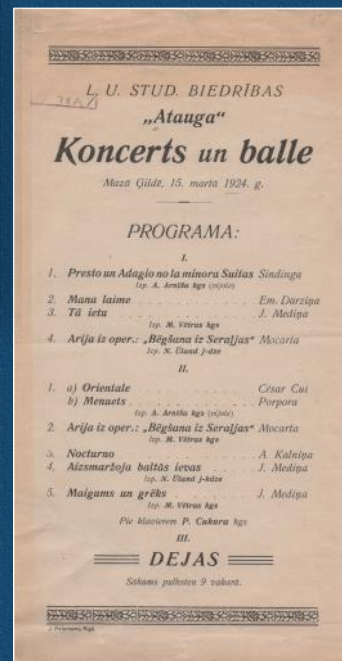
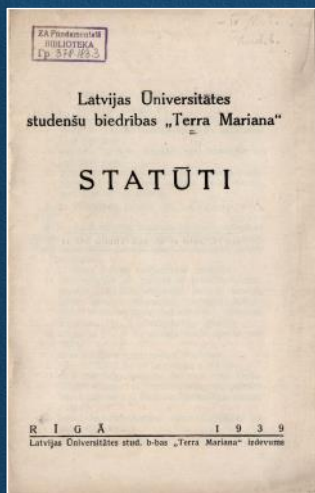
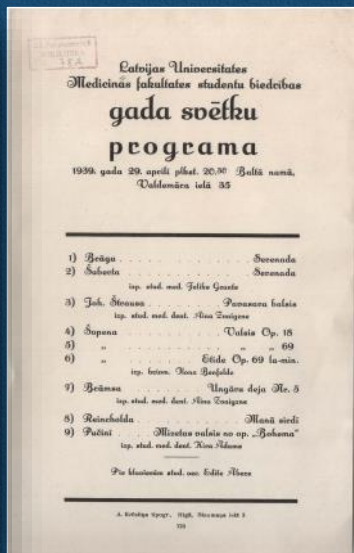
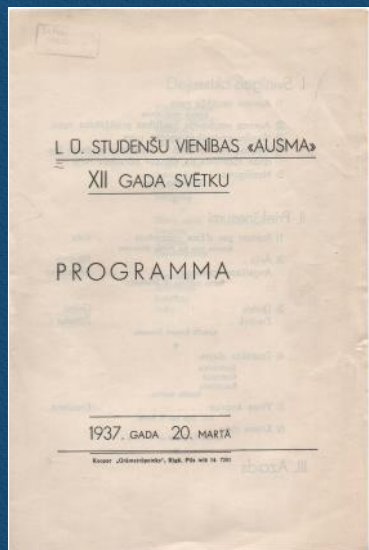
1939. - 40. MĀCĪBAS GADA I SEMESTRĪ

LATVIJAS UNIVERSITĀTES
 STUDENTU BIEDRĪBAS KORPORĀCIJAS
«PATRIA»
 FILISTRU BIEDRĪBAS
STATŪTI

Tērvetia

Latvijas Universitātes studentu b-bas „LATGALE”
rikotā

Franča Trasuna

piemiņas vakara
— 1935. g. 6. aprīlī —

PROGRAMMA

I.

- Vakara atklāšana.
- FRANČA TRASUNA dzīve, darbi un personība.
Referēs direktore Valerija Selta.
- a) Seņo māsīgu kumeliņu J. Vitola.
b) Plāvēja diendusā Kalniņa.
c) Violetas arija no Verdi operas „Traviata”.
Dziedās Marija-Magdalena Zepa.

Starprēdīs 10 minūtes.

II.

- Fragments no Fr. Trasuna dramai „Nāgrīmušo piils”.
Lasīs A. Stepulāns-Bernāns.
- Fr. Trasuna fabulas: a) „Rožba suns”.
b) „Zvērību”, politiķi un žonglētājus.”
c) „Zeps un peipe.”
d) „Moralisti.”
- Fr. Trasuna dzejas: a) „Mūs lūkstins.”
b) „Jauki sīta laksteigola.”
c) „Kūklis.”

Fabulas un dzejas lasīs A. Stepulāns-Bernāns un B. Laupacis.

- a) Mūžam zili E. Dārziņa.
b) Aiz kalniem saule aizlāzās Moravu tautas dz.
c) Kad vīri zied A. Norviļa.
d) Pie Baltijas jūras J. Straumes.
Dziedās studenta dubultkvartets „Tēvzeme.”

I. Aulāte 27-30. Rīgas, Basteļas ielā 4-a. 4037

Latvijas universitātes teoloģijas studentu biedrības „Auseklis” statūti.

I. Biedrības mērķis, tiesības, darbības rajons un mājas.

1. §. Biedrība ir Latvijas universitātes teoloģijas studentu biedrība „Auseklis” darbības tālāk turpinātāja, tās īpašumu un tradīciju pārņēmēja.

2. §. Biedrības mērķis ir: vienot Latvijas universitātes teoloģijas fakultātes studentus latviešu, reliģiski-ētiskā personības izkopšanai un kristīgai, latviskai gara veicināšanai latviešu tautā un baznīcā.

3. §. Ši mērķa sasniegšanai biedrība var:

- 1) sasaukt un noturēt sanāksmes, zinātniskus un literārus vakarus, garīgus sapulces, dievkalpojumus, priekšlasījumus, kursus, sarīkojumus un izdoles;
- 2) dibināt, uzturēt, pabalstīt biedrības mērķu sekmētājas iestādes un reliģiski-ētiskā rakstura pasākumus;
- 3) ierīkot un uzturēt bibliotēkas, lasītavas un arhīvus;
- 4) izdot žurnālus, laikrakstus, zinātniskus rakstus krājuma vai citus periodiskus, nepperiodiskus izdevumus;
- 5) sastāvēt par biedri citās biedrībās vai to savienībās.

Latvijas Universitātes
Kristīgās Studentu Biedrības
STATŪTI.

I Biedrības mērķis, tiesības, darbības veidi un rajons.

Mērķis.

1. § Biedrības mērķis ir dzīves izveidošana Kristus garā.

Tiesības.

2. § Biedrībai ir viss juridiskās personas tiesības. Biedrībai ir savs zīmogs ar uzrakstu: „Latvijas Universitātes Kristīgā Studentu Biedrība”. Biedrībai ir tiesības:

- a. noturēt sapulces un apspriedes,
- b. noturēt dievkalpojumus un priekšlasījumus, jautājumu vakarus, koģa mēģinājumus, kā arī citāda veida sarīkojumus,
- c. noturēt slēgtas un atklātas konferences,
- d. ierīkot un uzturēt bibliotēkas un lasītavas, vasaras nometnes, patversmes un pensionātus,
- e. apģādāt un izdot grāmatas un periodiskus rakstus,
- f. dibināt dažāda veida sekcijas, komisijas un birojus,

Latvijas Universitātes
1927 17 1937

SELGA

Latvijas Universitātes
Tāles-Tūkuma studentu biedrības
akadēmiskie gadavētki
1935. g. 13. aprīlī, pl. 8. n. Tāles. (Aizsargāta b-bas kārta)

Programma:

I. Sveiki sveiki.

1. Atklāšana.

2. 20. gadsimta literatūras atklāšana.

II. Koncerts.

1. „Sveiki sveiki” Dzelis (Vas. Dzelis)
2. „Sveiki sveiki” Dzelis
3. „Sveiki sveiki” R. Kalniņa
4. „Sveiki sveiki” R. Kalniņa
5. „Sveiki sveiki” J. Vitola
6. „Sveiki sveiki” J. Vitola
7. „Sveiki sveiki” J. Vitola
8. „Sveiki sveiki” J. Vitola
9. „Sveiki sveiki” J. Vitola
10. „Sveiki sveiki” J. Vitola
11. „Sveiki sveiki” J. Vitola
12. „Sveiki sveiki” J. Vitola
13. „Sveiki sveiki” J. Vitola
14. „Sveiki sveiki” J. Vitola
15. „Sveiki sveiki” J. Vitola
16. „Sveiki sveiki” J. Vitola
17. „Sveiki sveiki” J. Vitola
18. „Sveiki sveiki” J. Vitola
19. „Sveiki sveiki” J. Vitola
20. „Sveiki sveiki” J. Vitola

Latvijas Universitātes Žiudu Studentu
SAVSTARPĪGĀS PALĪDZĪBAS BIEDRĪBAS
PROGRAMMA

KONCERTA PROGRAMMA

1. PIEDĀLĀS

PROFESORS A. MECS (VIOLĒ)
VIŠKANTORS M. FRIDLANDS (TENORS)
OPĒRDZĒDĀTĀJS J. JOFE (BARITONS)
BRĪVMĀKSĪNIEKS M. SUČOVSKIS (KLAVIERES)

BRĪVMĀKSĪNIECE N. SIMANOVIČS
BRĪVMĀKSĪNIEKS J. HELLERS

PIRMĒDIEN, 1940. G. 25. MARTĀ PL. 20. LATV. KONSERVATORIJĀ

Latvijas Universitātes
latviešu katoļu studentu biedrības
„Fraternitas Catholica”
STATŪTI.

1 9 3 7
Latvijas Universitātes latviešu katoļu studentu biedrība „Fraternitas Catholica”

Latvijas Universitātes Ebreju Studentu Kase

27. II 100 1937

I Gaudēsimus igitar, juvenes dum sumus.

Gaudēsimus igitar, juvenes dum sumus:
Post juventutem inventum, post molestam senectutem
Nos habebit hunc.

Ubi sum, qui ante nos in mundo fuere?
Vadit ad superna, transit ad inferos,
Ubi jam fuere.

Vita nostra brevis est, brevis finitur.
Venit mors violenta, rapit nos atrociter,
Nemini parvum.

Vivat Academia, vivat Professores,
Vivat membra quodlibet, vivant membra quaequibet.
Semper sint in fove!

Vivat omnes virgines faciles, formosae,
Vivat et mulieres, tenerae, amabiles,
Bonae laborosae!

Vivat et respublica et qui illam regit,
Vivat nostra civitas, Mosaicorum caritas.
Quae nos hic protegit!

Perest trinitatis, perant omnes,
Perest diabolus, quivis antibarbaricus,
Atque Itrivianus!

10 L. U. Solāus un apkārmes studentu biedrības
GADU ATCERES VAKARA

KONCERTA PROGRAMMA

Fredulāis: Lācija Gorība, Paula Brinkole un Tālis Matīss

Meditācija
Prelūdijs L. Gorība

Senā pastaža
Jasmīnu skaņa E. Melngailis
Sveiki sveiki A. Zvirbulis
Dziedot Paula Brinkole

Pazaudzī laimību
„Oh” dāmas E. Dārzīte
Aiz siera augļi lūdi L. Gorība
Dziedot Tālis Matīss

Daugavpils guļo bēdī J. Norviļa
Sveiki sveiki Ferd. Pīks
Dziedot Paula Brinkole un Tālis Matīss
(15 min. pārtraukums)

II
Kavarskāts bēdī no operas „Tosca” Puči
Dziedot Paula Brinkole un Tālis Matīss E. Kalniņa
Dziedot Tālis Matīss

Dzīmētā L. Gorība
Sveiki sveiki L. Gorība

Vilņa dziesma no operas „Lohengrāns” F. Lohengrāns
Vilņa dziesma no operas „Lohengrāns” E. Kalniņa
Tanzentā no operas „Lohengrāns” Dzelis
Dziedot Paula Brinkole

Иметь честь просить Вас пожаловать на
филистерский вечер

28 апреля 1934 г., в 9 час. вечера во
помещении клуба „Ревюер” (Панго-
ная пл. 1)

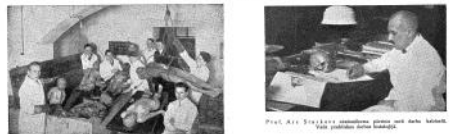
О во филистер „Ratheni”

Latvijas Universitātes
latviešu katoļu studentu b-ba
„Fraternitas Catholica”
Iaņoni lūdz Jūs pagodināt ar savu klātbūtni
brāņu Skrindu atceres vakaru
1936. g. 29. martā, pulk. 20. Katoļu zālē
(Rīgas pl. 4)

Vakara atklāšana „Brāņu Skrindu fondam” parādu
Prezidijs

Universitātes profesori un studenti darba.

Pagājušā mācības gada pārskats (ilustrācija!*)

Prof. A. V. Čižikovs demonstrē priekšmetu darbu kabinetā. Tās pašas tēmas kabineta.

Prof. A. V. Čižikovs demonstrē priekšmetu darbu kabinetā. Tās pašas tēmas kabineta.

Prof. A. V. Čižikovs demonstrē priekšmetu darbu kabinetā. Tās pašas tēmas kabineta.

Uz mācīgēres āpu. Mācīgēres āpu ir profesora darbs. Mācītājam jābūt ne tikai zinātni, bet arī cilvēki. Mācītājam jābūt tīkams, jābūt patīkami, jābūt par saviem studentiem. Mācītājam jābūt tādam, kas ir gatavs darboties kopā ar saviem studentiem. Mācītājam jābūt tādam, kas ir gatavs darboties kopā ar saviem studentiem.

STUDENTS

AKADEMISKĀS DZĪVES LAIKRAKSTS
Nr. 113. Otrdien, 5. oktobri, 1926. V. a. k. p.

Sveicieni 7 gadu gaitās.

Studentu dzīve. Mācītājam jābūt tādam, kas ir gatavs darboties kopā ar saviem studentiem. Mācītājam jābūt tādam, kas ir gatavs darboties kopā ar saviem studentiem.

Universitātes priekšs. Universitātes priekšs ir profesora darbs. Mācītājam jābūt ne tikai zinātni, bet arī cilvēki. Mācītājam jābūt tīkams, jābūt patīkami, jābūt par saviem studentiem.

Akademiskā saimē. Akadēmiskā saimē ir profesora darbs. Mācītājam jābūt ne tikai zinātni, bet arī cilvēki. Mācītājam jābūt tīkams, jābūt patīkami, jābūt par saviem studentiem.

Šobrīd ar Latvijas valsts 10 gadu jubilejas iedziļināt **Latvijas Universitātes** rektors Jūzaps un tādas pašas Universitātes arhivācijā

svinīgā aktā
svētdien, 1926. gada 17. novembrī,
laikā pl. 2 diēnā, Mācītāji Opēt.

Kauti lods uzstādīti pie laojas.

Ākta programma

- 1) Gocenā gūssā. Mācītājam jābūt ne tikai zinātni, bet arī cilvēki.
- 2) Kādā „Tijvar”. Mācītājam jābūt ne tikai zinātni, bet arī cilvēki.
- 3) Gūssā gūssā. Mācītājam jābūt ne tikai zinātni, bet arī cilvēki.
- 4) Gūssā gūssā. Mācītājam jābūt ne tikai zinātni, bet arī cilvēki.
- 5) Gūssā gūssā. Mācītājam jābūt ne tikai zinātni, bet arī cilvēki.
- 6) Gūssā gūssā. Mācītājam jābūt ne tikai zinātni, bet arī cilvēki.
- 7) Gūssā gūssā. Mācītājam jābūt ne tikai zinātni, bet arī cilvēki.

Latvijas Universitātes 10 gadu vēstis.

STUDENTU DZĪVE

AKADEMISKI-SABIEDRISKS LAIKRAKSTS

Kolēģi, es vēlos...
Kārtība: 27. septembris
1926. g.

Mūžam starot Latvijas saulē — mūsu zinātņu templim Latvijas — Universitātei!

Scientiae et patriae

Latvijas Universitātes sekretārs...

Zinātnes un Latvija

Latvijas Universitātes sekretārs...

Latvijas Universitātes himna.
Dziedājiet saulē Tu, mūsu dzimteni
Dziedājiet saulē Tu, mūsu dzimteni
Dziedājiet saulē Tu, mūsu dzimteni

Kad 1937. gada 1. septembrī sāku strādāt Latvijas Universitātes sekretariātā, toreizējais sekretārs Valdmāns man teica: “Universitāte nav tikai mācību iestāde — tā ir pasaule pati par sevi.”
J. Vēliņš. Mana gaismas pils. Sidneja, 1988

Latvijas Universitātes himna pirmo reizi tiek izpildīta 1928. gada 28. septembrī LU deviņu gadu svinības.

(..) trūcīgajā tērpā no paša sākuma mājōja stingrs gars kā meistaros, tā mācekļos. Gadu simtējiem nomāktā latviešu tautas dzija pēc izglītības pēkšņi izlādēja visus savus potenciālos spēkus un uziedēja kā pārdzes zieds. To rāda studentu skaita strauji kāpjošā līkne. Ja Rīgas politehnikā 1911. g. bija tikai 2184 audzēkņi, tad Latvijas Universitātē to skaits nemitīgi aug, sasniedzot pēc 20 gadiem (1931) augstāko kāpienu (8766), kādu Rīga jebkad bija piedzīvojusi. Bez šaubām tā bija neveselīga galējība, jo studēšana bija kļuvusi gandrīz par nacionālo goda lietu.

A. Švābe. Latvijas Universitātē. Tehnikas Apskats. 1959, Nr. 3

SVARI

ZINĀTISKS MĀKSLAS ŽURNĀLS

PIEKTDIEN, 1926. g. 12. SEPTEMBRIS.

Universitātes priekšs...
Akadēmiskā saimē...
Sveicieni 7 gadu gaitās...

STUDENTS

AKADEMISKĀS DZĪVES LAIKRAKSTS

Nr. 139. Piektdien, 28. septembris, 1928. VII. a. g.

Darba sparū X. akadēmiskā gadā!

Prof. Dr. h. c. E. Felbergas priekšs.

Latv. Universitātes priekšs.

Prof. Dr. h. c. J. Jāko.

Prof. Dr. h. c. E. J. Jāko.

Universitātes 10 gadu jubilejas diēnā.
Komitātos (otram): „Šai lauku diēnā” mīlās es tāmsr skumst, iedziedātos, ka almas mātēr 100 gadu jublei, mēs busim jāst... ilīstirējusies.

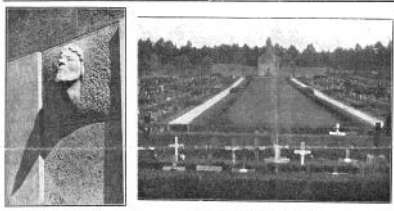
Ja grūti lasīt — Deivo lasītju garā!

Studentu žurnāls

akadēmiski-sabiedriskais laikraksts

REDAKCIJA UN KĀRTOJIS — Ing. Čiņa Nr. 10, tel. Nr. 10.10119-9 (4-101).
REDAKCIJA UN KĀRTOJIS — Ing. Čiņa Nr. 10, tel. Nr. 10.10119-9 (4-101).
Maksāj 20 sant.
OTRĀIS GADS
20. DIENA
Ceturtdien, 20. novembrī 1930.

Bez brāļu kapu smilšu kopas, bez asins kauja slācītas,
Mēs nepaziņām zemes brīvības, mēs maldīsim bez lēviņas.

Brāļu kapa smilšu kopas. Bez asins kauja slācītas.

Varonis atdusas vietā — Brāļu kapos.

Prof. K. Vēliņš.

Akadēmiskās saimēs svētkiem uz Brāļu kapiem.
Mēs, Latvijas universitātes akadēmiskās saimes, šodienam, 19. novembrī, pārcēlām savu svinēšanu uz Brāļu kapiem. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Brāļu kapos. Skan "Dieva mierā kapā klusā". 1925

Brāļu kapos. Skan "Dieva mierā kapā klusā". 1925

Prof. K. Vēliņš.

STUDENTU ŽURNĀLS

akadēmiski-sabiedriskais laikraksts

20. DIENA
Ceturtdien, 20. novembrī 1930.

REDAKCIJA UN KĀRTOJIS — Ing. Čiņa Nr. 10, tel. Nr. 10.10119-9 (4-101).
REDAKCIJA UN KĀRTOJIS — Ing. Čiņa Nr. 10, tel. Nr. 10.10119-9 (4-101).
Maksāj 20 sant.
OTRĀIS GADS
20. DIENA
Ceturtdien, 20. novembrī 1930.

Latvijas Universitātes 16. gadadzeivēki

Svētku akts Universitātes jaunā aula

Pārskats par Universitātes darbību

Universitātes darbība šajā gadā ir bijusi ļoti aktīva. Mēs esam pabeigti daudz darbu, kas ir svarīgs mūsu tautai. Mēs esam pabeigti daudz darbu, kas ir svarīgs mūsu tautai. Mēs esam pabeigti daudz darbu, kas ir svarīgs mūsu tautai. Mēs esam pabeigti daudz darbu, kas ir svarīgs mūsu tautai.

Vienota teļa, vienota akadēmiskā saime ir 15. maija patsaļais un dzīvās salers

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena. Šodien, 19. novembrī, ir mūsu brāļu un mūsu tautas svinēšanas diena.

STUDENTU KALENDRIS

1929-1930. M. G.

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**

KALENDRIS

1929-1930.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES JAUNĀS AULAS SVĒTKI

1930. gada 19. novembrī.

19. novembrī: Dievkalpojums Doma baznīcā.

20. novembrī: Akts Universitātes svētkos.

21. novembrī: Latvijas Universitātes koris dziedājis dziedāt. A. Bolekova vadībā: "Dievs, svētī Latviju!"

22. novembrī: Akadēmiskās priekšpasākumi.

23. novembrī: Prorektors prof. A. Vēliņš: "Rādītē ogles un to izmantošana sportā".

24. novembrī: Kori: "Latvijas daiļi" — V. Ozoliņa.

25. novembrī: Dekana ziņojums par skolotāju spēju izstrādāt darbu un svarīgāko notikumu noteikumu Universitātes darbu.

Pēc svētku vārda pasākumiem — Kori: "Jelgavas vīns".

Ziņojums par Universitātes priekšmetu angļu valodas izstrādātājiem.

26. novembrī: Dekana ziņojums par skolotāju spēju izstrādāt darbu.

27. novembrī: Kori: "Lāčplisim Dievs, svētī Latviju!".

28. novembrī: Kori: "Jelgavas vīns" — A. Vēliņš.

29. novembrī: Dekana ziņojums.

30. novembrī: "Latīgo kopas dziesmas" — J. Kalspila.

Strādnieki urā prof. E. Štālbergu pēc Universitātes aulās pabeigšanas

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Latvijas universitātes jaunās aulās ērģeļu iesvētīšana!

Mācības gada atklāšanas akts universitātē

Latvijas valsts universitāte vakar svinīgi atzīmēja 1940./41. mācības gada atklāšanu. Universitātes aulā bija koki greznoti sarkani karogų drupējumiem, sociālais forēniem un mūsdiā dziedātājiem garbā. Tiesā vietā mūsdiā karogā ar Maršku, Engela, Leninu un Staļinu attēliem. Sankcijas atklāšanas runu teica rektors b. prof. J. Pakševičs. Viņš stipri atzīmēja, ka Padomju Latvijas valsts kopā Komunistiskā Partija tagad veidīgā pilnā izglītības politikā, kādā pārsēd Komunistiskā Partija, lai padomju valsts jaunās valdības likumi radītu iespēju pa pakārti izglītību un tika universitāte, bet arī visā pasaulē izglītības iestādēs. Tomēr šeit jānosaukuma valdības pievērš tieši universitātei. Ja agrāk universitāte bija reaktora kara kare, tad tagad tā jābūt maršala-ļepināšu kultūras kara kare. Universitātes studenti un mācības spēki uzdevums — pārvērst mūsu universitāti par tādā kare, kas palīdzētu rūpniecībai un visām pārējām tautsaimniecības nozarēm apmierot ar maršala-ļepināšu pasaules uzskatu. Mūsu uzdevums un mūsu mērķis — iet uz priekšu komunistiska virzienā un galvot darbības, kas rādīs ceļu uz komunistiem. Mēs un sociālistiskā valstī vajadzīgi vāpnieki kare. Disciplīna un organizācija ir svarīgākais strādnieku lerošs cīņā ar kapitālismu. Nav Heilika prieka, ka strādāt savai tautai. Tādēļ es tieks kas vāpnieki un disciplinēti. Mēs vāpnieki un disciplinēti. Mēs vāpnieki un disciplinēti. Mēs vāpnieki un disciplinēti.

Atklājot universitātes darbu, tomēr jākonstatē, ka mūsu spēki vēl nav pilnīgi organizēti un ka mums vēl nav pilnīga sociālistiskā disciplīna. Visi vēl neapņēmuši universitātes mērķus un uzdevumus. Mūsu studentu organizācija ir nepilnīga, kam nepietiek proletariāta diskdiscīna. Šim cilvēkiem vajadzīgs savs uzskats un valdības griba — tēm no šīs valsts mūsu universitāte (Apļausi) Strādāt izglītības jautā, mācīties, pētīt, zinātnes ar rūpniecību un armijai vajadzīga problēmas — tie ir mūsu pienākumi, pilnā valdības dotās uzdevums. Mēs šodien dotam godavārdu mūsu valdībai un Komunistiskai Partijai, ka šis uzdevums arī godam veicēsim. (Apļausi.)

Šajā vēsturiskā dienā, kad Vakarējās gribas imperālistiskās karog, kad pilnā mērķi cilvēka acīm un kad pilnātais kapitālisms cenšas iznīcināt cilvēkus, katrs mūsu solis, vai tas

Oblig. eks.

LATVIJAS VALSTS UNIVERSITĀTES
1940./41. mācības gada
atklāšanas akta programma

1. Sankcijas atklāšana un rektora uzruna
2. Internacionāle
Dziedā kopīgi Universitātes koris un prof. studentu organizācija koris „Dziesmuvara“
3. Sankcijas prezidija vēlēšanas
4. Izglītības Tautas Komisariāta pārstāvja runa
5. Mācību prorektora prof. V. Junga runa
6. E. Dārziņa — Laustis priedes (Raiga teksts)
Dziedās prof. studentu organ. koris „Dziesmuvara“
7. J. Graubļa — Jūriņi prasa smalku tīklu (tautas dziesma)
Dziedās prof. studentu organ. koris „Dziesmuvara“
8. L. K. P. Centrālkomitejas pārstāvja runa
9. Zinātņu prorektora prof. P. Nomāja runa
10. E. Melngaiļa — Daba ir dvēsele (Raiga teksts)
Dziedās prof. stud. organ. koris „Dziesmuvara“
11. Pavasara — Prelidija
Dziedās Universitātes koris
12. Prof. V. Miške referāts
13. E. Melngaiļa — Senatne (Raiga teksts)
Dziedās Universitātes koris
14. J. Medļa — Bērzs un ganu meita (tautas dziesma)
Dziedās Universitātes koris
15. Kompartijas organizatora A. Cildermāra runa
16. Komjaunatnes organizatora P. Bāļņa runa
17. Dunajevska — Dzimtene
Dziedās Universitātes koris ērģeļu pavaldībā

Pēc lielinieku ienākšanas Rīgā 1940. g. 17. jūnijā, pirmais uzdevums, ko rektors Pīrmanis saņēma no Kirhenšteina valdības, bija Latvijas Universitātes satversmes grozīšana, kā to tolaik kautrīgi nodēvēja. Rektors man uzdeva savākt vai visu redzamā pasaules universitāšu satversmes (.). Viss mans 1940. g. vasaras darbs, meklējot pēc “progresīvākām” satversmēm izrādījās veltīgs, jo pēc Latvijas Universitātes 1923. g. satversmes pasludināšanas par spēkā neesošu, mums iedeva jaunus statūtus pēc Maskavas valsts universitātes parauga – pārtulkotā Maskavas universitātes statūtus latviešu valodā. Ar to mūsu mīļā Latvijas Universitāte formāli bija beigusī eksistēt.

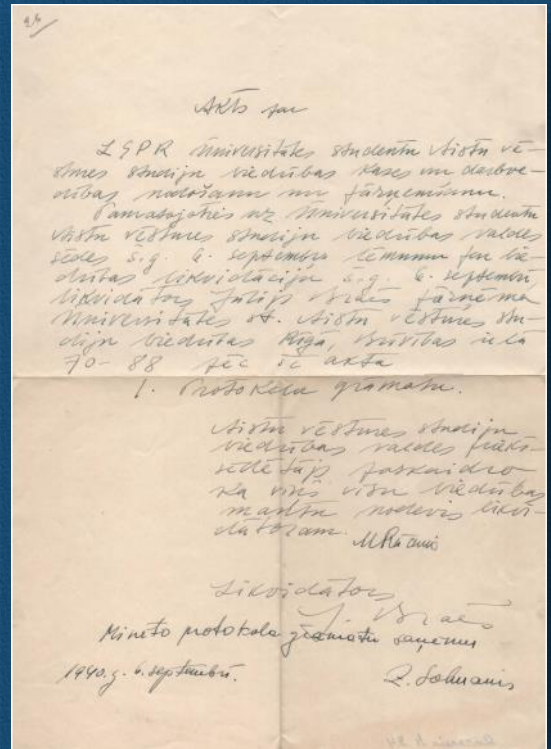
J. Vēliņš. Mana gaismas pils. Sidneja, 1988

Grandiozākais pārdzīvojums šajā aulā tomēr bija diplomandu kursa nobeigums marksismā un ļepinismā: “Biedri,” teica sarkanais profesors Miške, “lai dzīvo varenā Padomju Savienība!” Mēs aplaudējām. “Lai dzīvo Padomju Latvija!” Aplaudējām. “Lai dzīvo neuzvaramā padomju armija!” Aplaudējām. “Lai dzīvo tautu draudzība!” Aplaudējām. Sekoja vēl virkne saukļu un aplausi. Tad notika neticama, gluži mistiska pārvērtība ar mierīgo apvaldīto, sīkpilsoniski solīdo sarkano profesoru. Viņš it kā pēkšņi sāka pļesties, slieties un turpat mūsu acu priekšā izauga milzīgs un pārdabisks; balss plūda aizrautīgi, eksaltēti: “Biedri. Lai dzīvo mūsu lielais vadonis, tēvs un skolotājs, biedrs Staļins!” Piecēlāmies kājās visi kā viens. Kā pēc pavēles (kas pavēlēja?). Un aplaudējām. Cik ilgi? Trīs, četras, piecas minūtes. Varbūt ilgāk. Kas to tagad lai pasaka. Brīžiem pametu skatu pa labi, pa kreisi. Citi vēl plaukšķināja. Nedrīkstēja pagurt.”

U. Ģērmanis. Zili stikli, zaļi ledi. 1995

Jau septembrī visai universitātes dzīvei vajadzēja būt pārveidotai pēc jaunās kārtības, jo 1. oktobrī bija nolikta Latvijas Valsts universitātes oficiālā atklāšana. Ieejot jaunajā aulā, šai dienā katru pārsteidza sarkanā krāsa. Aulas greznošanai tā tiešām nebija taupīta. (..) Rektora paaugstinājuma aizmugurē Ļeņina un Staļina ģimietne. Apkārt aulai citu mazāk svarīgo “svēto” tēli. Atceros, ka Universitātes un Dziesmuvaras apvienotais koris ērģeļu pavaldījumā dziedāja Dunajevska “Varen plaša mana zeme dzimtā”. Dziedot Internacionāli, rektors Paškevičs stāvēja katedrā ar paceltu dūri, tā simbolizējot komunistu solījumu – “nāvi kapitālistiem”.

J. Vēliņš. Mana gaismas pils. Sidneja, 1988

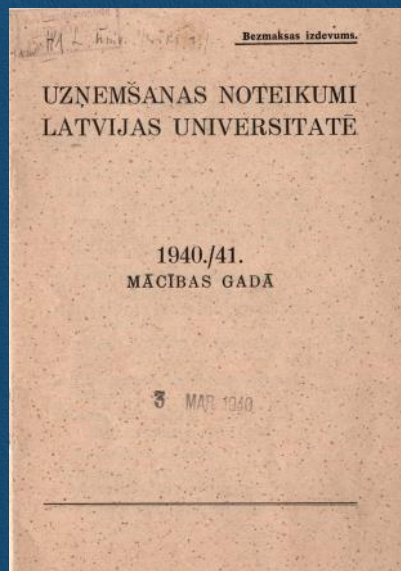
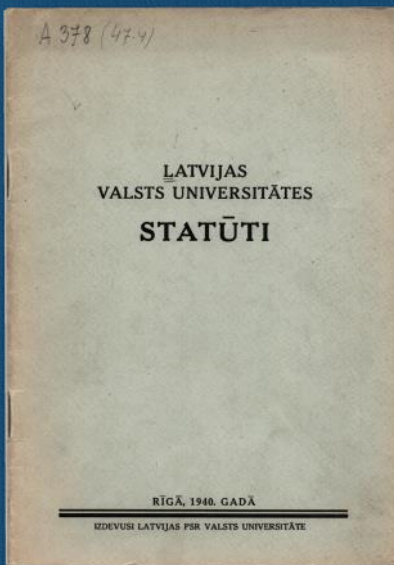

Un tad Margēra Stepermaņa uzruna studentiem pirmajā padomju semestrī. Kā viņš iesāks? Gaidījām ar aizturētu elpu. Un sāka tā: “Mīļie darba biedri...”

U. Ģērmanis. Zili stikli, zaļi ledi. 1995

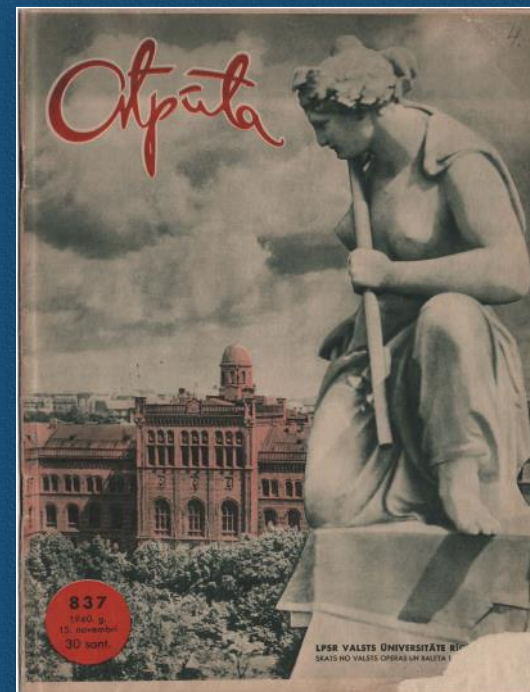

Jānis Vēliņš (1907–1996)

Tad uz lielo aulu. Iepretim sēdekļu rindām pie sienas Ļeņina cilnis; mazliet uz priekšu izbīdīta Pētera Stučkas biste. Universitāte taču saucas viņa vārdā. Būsim objektīvi: ne gluži bez pamata. Viņa īsajā valdīšanas laikā 1919. gadā darbu sāka pirmā latviešu augstskola. Tā nu tās lietas ir notikušas. Šeit daudz kas piedzīvots, šī vieta jādokumentē. Dīvaini, kādā secībā šaudās domas. Luža Bērziņa ievēlēšana par goda doktoru. Tur viņš pakāpās katedrā, kustināja balto bārdiņu un teica: “Es pateicos par šo taisnīgo un iecietīgo aktu...” Bet vai tas nenotika mazajā aulā? Jociņi ar atmiņu? Par vārdiem varētu zvērēt, bet kā ar aulām?

U. Ģērmanis. Zili stikli, zaļi ledi. 1995

1940. gada rudenī pēc Sarkanās armijas ienākšanas Latvijas Universitāte, vēlēdamās sekot laika garam un gribēdama ļaut universitātē izpausties arī sociālistiskai domai, apstiprināja vairākus jaunus docentus no sociālistu aprindām – Bruno Kalniņu, Nikolaju Valteri, K. Dzelīļu un mani. Fakultāte jau bija apstiprinājusi manu lekciju plānu valsts tiesībās, kad fakultātes sekretāre man paziņoja, ka pret manu docentūru cēlusi iebildumu komunistu partijas centrālā komiteja. Es devos pie partijas sekretāra Ž. Spures noskaidrot iemeslus. Spure man atklāti pateica: “Kā jūs domājat – mēs atļausim jums augstskolā lasīt lekcijas, kur jūs esat bijis neatkarīgo sociālistu centrālās komitejas loceklis!”

K. Dzelzītis. Dažas piezīmes par manu dzīvi. Trimdas rakstnieki. II

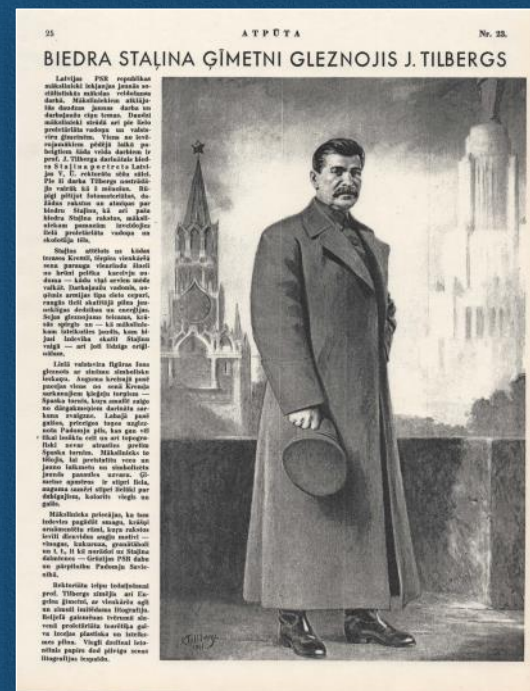

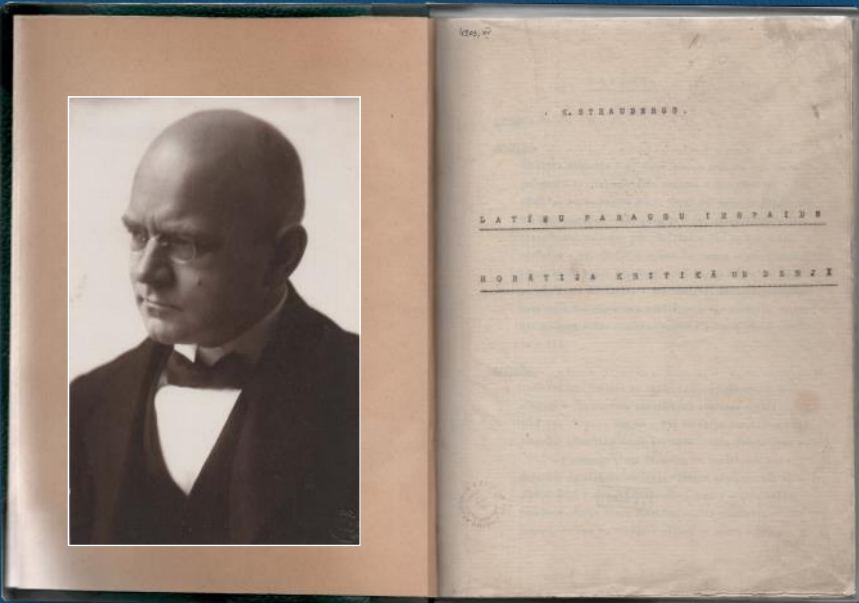
Kārlis Dzelzītis (1892–1982) – dzejnieks

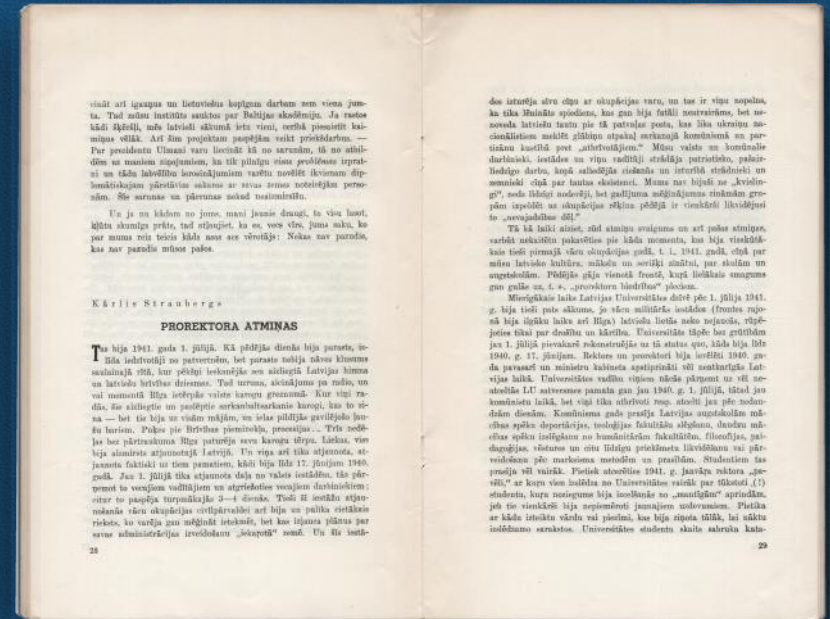
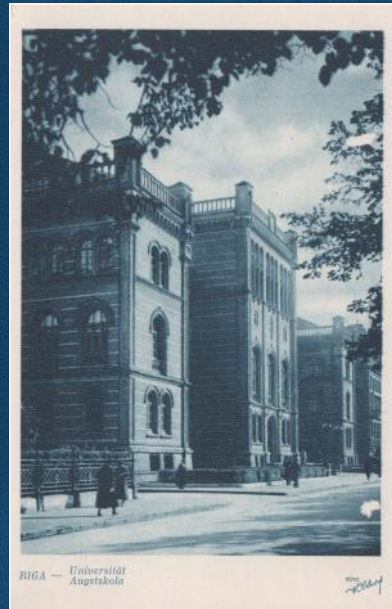
Pirmā istā “melnā diena” universitātes dzīvē bija 1940. g. 5. augusts. Tad rektors parakstīja rīkojumu par abu teoloģijas fakultāšu slēgšanu. Šo fakultāšu mācību spēkiem svītvoja tiesības uz pensiju, bet studentiem nebija iespējams iestāties citās fakultātēs izglītības turpināšanai. (..) Slēdza arī filozofijas un paidagoģijas nodaļas pie filoloģijas un filozofijas fakultātes un reizē ar to atlaida arī šo nodaļu mācības spēkus no darba. Vēlāk gan dažiem no viņiem uzdeva lasīt valodu kursu. Šinī pašā dienā rektors parakstīja arī pavēli par dažu mācības spēku atlaišanu: “Kā vecās apspiedējas varas nesējus atbrīvoju no amata zemāk minētos mācības spēkus.”

J. Vēliņš. Mana gaismas pils. Sidneja, 1988

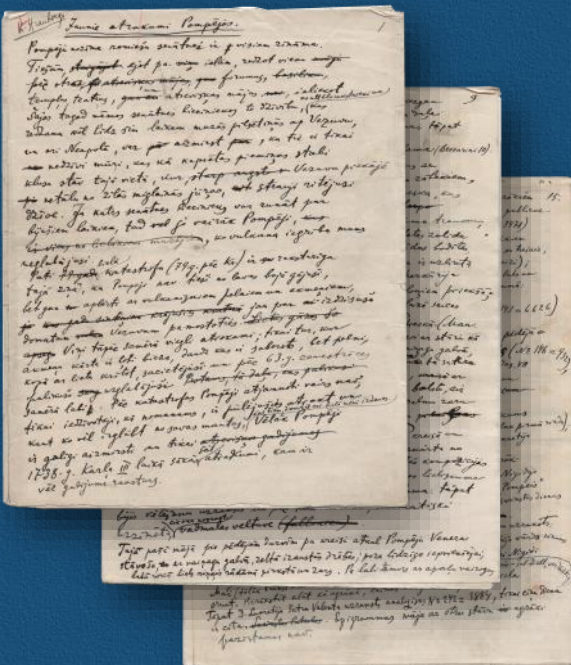

1929. gadā K. Straubergs Latvijas Universitātē aizstāvēja disertāciju "Latīņu paraugu iespāids Horācija dzejā" un ieguva klasiskās filoloģijas doktora grādu.

Kārlis Straubergs (1890–1962) – no 1940. gada pavasara līdz 1943. gadam bija Latvijas Universitātes prorektors studentu lietās

Kārļa Strauberga jubileja

Fil. K. Straubergs un com. U. Ģermanis. Fr. Livonica telpās. 1939

Vācu okupācijas laikā Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultāte ievēlēja profesoru E. Dunsdorfu par dekānu. Daudz grūtību viņam nācās iznest uz saviem pleciem, kad pāris vācu Sonderfureru iedomājās diriģēt fakultātes mācības spēku pētišanas darbu. Lielu daļu no mūsu mācības spēku uzdotajām tēmām viņi noraidīja kā neaktuālas un nesvarīgas. Ar lielu neatlaidību un atjautību Dunsdorfs aizstāvēja katra mācības spēka tēmu, smalki veidotā diskusijā parādīdams, kādi nevēlams bija paši tie, kas par šīm tēmām grībēja spriest. Un, visumā ņemot, vācieši bija spiesti toreiz kapitulēt fakultātes priekšā.

A. Aizsilnieks. Dzīves šūpotnēs. Stokholma, 1979

Filoloģijas un filozofijas fakultātes izlaidums. 1942

Universitātes 25. gadu svētkus svētijām Aizputē. Tā bija viena no īpatnējākām un skumjākām jubilejām, ko man savā mūžā nācies piedzīvot. Bijām kopā pavisam 13 cilvēku. Aiz aizklātiem logiem dega sveces. Rektora Burkevica uzruna. Mazas vakariņas un vīna glāze, par ko bija gādājuši laipnie aizputieši. Pēc tam šķiršanās tumšā rudens vakarā.

J. Vēliņš. Mana gaismas pils. Sidneja, 1988

LATVIJAS UNIVERSITĀTES
mācību vietas

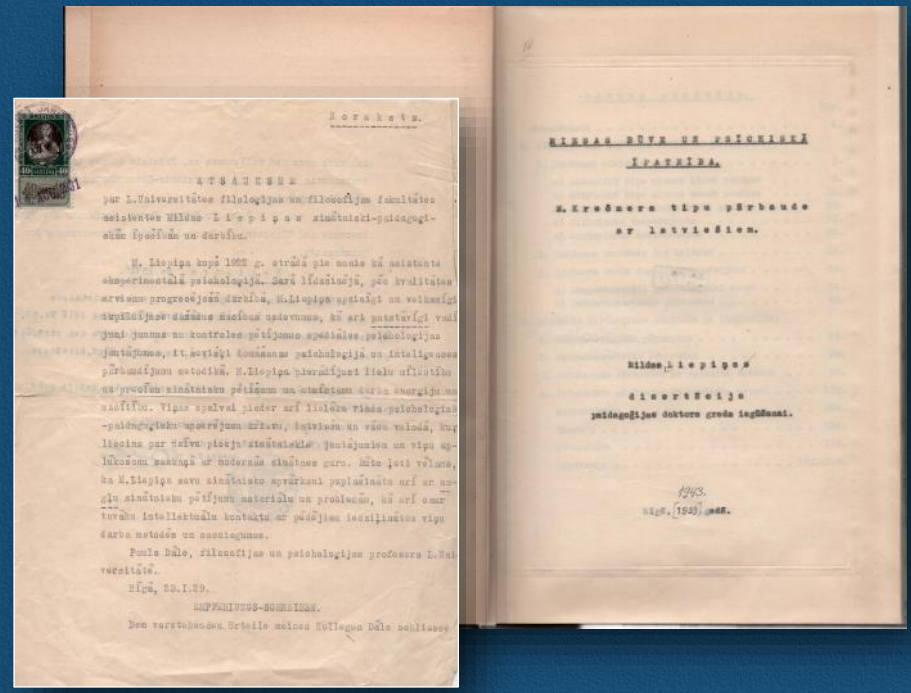
Šād liktenis mums uzdeva lielu uzdevumu - atjaunot Latvijas universitāti un Jelgavas tautsaimniecības akadēmiju - šād veidā šīs palcināt zinātnes vīriem pamanies mūsu iekārtotās mācības vietas. Pēc Latvijas atgriešanās mūsu mācību vietas Baltijas universitāte Pilsēberģē. 1942. g. Pilsēberģē radās doma sakārt ar 10 gadusveciem savēstus datus par to, kur tagad atrodas agrākie mūsu mācību vietas. Tas ir priekšdarbs diemžēl šim projektam, kas praktiski nozīmē. Baudu kollektīva tagadējās mācības vietas nobija zināms. Ikvienam, kā rādās šis pārskats noņān un kam šādas vietas būtu, vai arī, kam būtu parazīti dati nekā šeit minētie, lūdzam tos nosūtīt Baltijas universitātes latviešu rektoram (tagadējā adrese Pilsēberģē, Germany, Study Centre).

Mūsu latviešu rektors
Prof. Dr. E. Dunsdorfs

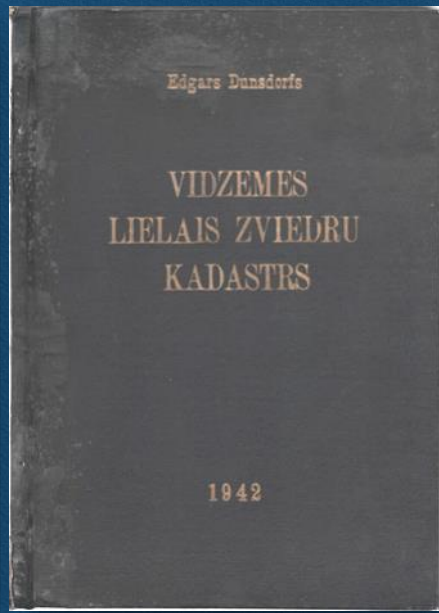
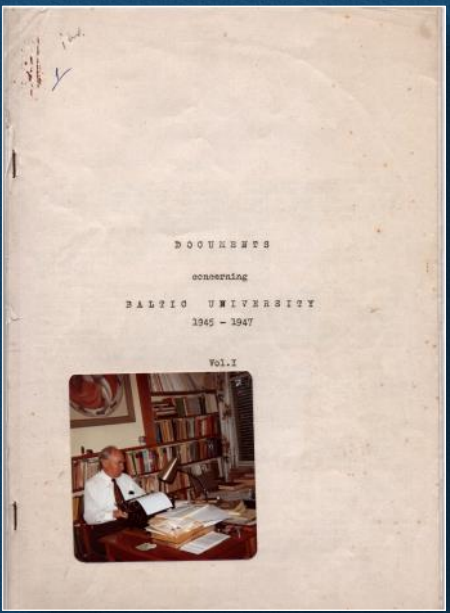
Pilsēberģē, 1947. g. 28. septembrī

Amats	Vārds un uzvārds	Adrese	nodarb.
1. Asist.	Sergejs Antonovs	Latvija	Latv. Valsts Univ.
2. Doc.	Pēteris Bērziņš	"	"
3. Doc.	Aleksandrs Sīmenskijs	"	Latv. Valsts Univ.
4. Asist.	Aloiss Borhāls	Zviedrijā	II. Archit. bir.
5. Asist.	Ansis Kalniņš	Latvija	"
6. Prof.	Paula Kange	Bonn, Bechstrasse 9	Piemn. aizsardz.
7. Prof.	Arturs Krūmiņš	Latvija	Latv. Valsts Univ.
8. Asist.	Barclājs Kūndriņš	Pilsēberģē	BU
9. Prof.	Paula Kandiņš	"	BU
10. Prof.	Aleksandrs Lebatins	"	BU
11. Ark. prof.	Arnolds Loms	Latvija	"
12. Prof.	Elzars Leube	Pilsēberģē	BU
13. Ark. prof.	Augusts Holvess	Latvija	"
14. Asist.	Viņvalds Paegle	Mija Heides noma	"
15. Prof.	Wilhelms Purvītis	miris 14.1.45. Vācijā	"
16. Asist.	Arturs Reinholds	Latvija	"
17. Asist.	Reodars Rezevaldis	Osterreich, Bud Hall	Architekta
18. Priv.-doc.	Jānis Rutmanis	Pilsēberģē	BU
19. Asist.	Friedrihs Šnāpiņš	Berlīn, Sonnenburg	Berlīnā
20. Ark. prof.	Ernests Štālberģis	Latvija	Latv. Valsts Univ.
21. Asist.	Vemars Viņvalds	Pilsēberģē	Techn. darb. nom.
22. Prof.	Edgars Viņvalds	Pilsēberģē	BU
23. Asist.	Nikolajs Volts	München, Leutstättten	"
24. Asist.	Jānis Zengais	Pilsēberģē	BU

Filoloģijas un filozofijas fakultāte			
1. Ark. prof.	Anna Škabele	Berlīnā	"
2. Prof.	Francis Holodis	miris Zviedrijā	"
3. Asist.	Edgars Holodis	"	"
4. Asist.	Edgars Holodis	"	"
5. Asist. prof.	Ludvigs Štrāpiņš	Emmendingen i. Br.	BU
6. Prof.	Ernests Hesse	Hannau	Mainona univ.

Augstskolai tika dots nosaukums "Universitāte Rīgā", tomēr atļāva lietot veco universitātes zīmogu "Latvijas Universitāte".

Universitāte atsāka darbu divas dienas pēc Sarkanās armijas ienākšanas Rīgā — 1944. gada 15. oktobrī

No apmēram 140 profesoriem un docentiem 1949./40. m. g. mācībspēku sarakstā pēc vācbaltiešu repatriācijas, deportācijas un emigrācijas 1945. gadā Rīgā bija palikuši labi, ja 50 (...), taču ne visiem bija lemts turpināt darbu universitātē.

J. Stradiņš. Latvijas Universitāte laikmeta griežos (1944—53). Akadēmiskā Dzīve. 1995. Nr.37

Matvejs Kadeks (1897-1950) —LVU rektors no 1944.—1949. gadam

LVU V zinātniskā sesija 1948. gadā Ogrē

Sestdien, 1944. g. 16. decembrī PADOŅU JAUNATNE Nr. 28

Prof. Dr. M. Kadeks Latvijas Valsts Universitātes Rektors.

Latvijas Valsts Universitāte

Latvijas Valsts Universitāte ir viena no vecākām mācību iestādēm Padomju Savienībā. Tā izauga no vecā Rīgas politehniskā institūta, kuru dibināja 1862. g. Rīgas politehniskā institūta ķīmijas un agronomijas fakultātes savā laikā bija plaši pazīstamas visā Krievijā un pat ārzemēs. 1919. g. februārī padomju valdība pārorganizēja politehnisko institūtu par Valsts universitāti. Vēlāk buržuāziskās Latvijas valdība gan bija spiesta paturēt šo iestādi, bet piemēroja to savas šķiras interesēm.

1940. g. Padomju Latvijā Valsts universitāte atkal ieguva visas iespējas savam uzplaukumam un tālākai attīstībai. Universitātē labā un daudzdošā zinātnieku kolektīva radīja darbu nodrošināja padomju vara.

Vācu fašistu ieburkums 1941. g. pārtrauca visas Padomju Latvijas un arī universitātes normālo dzīvi. Vācieši sāka sistematisku šīs ievērojamas mācību iestādes iznīcināšanu un sagrāvi. Universitātes bibliotēku, kurā bija vairāk kā 700.000 vērtīgu grāmatu un izdevumu 60 valodās, vācu ieburcīši iznīcināja un izpelnījās pilnīgu pārtukta bija vēstures, arheoloģijas, folkloras un valodu pētnišana un pasniegšana. Latvijas dabas bagātību pētīšanu veica tikai tik daudz, cik tas kalpoja vācu laupīšanas plāniem Latvijā. Vāci aizveda pat pašu Latvijas Valsts Universitātes nosaukumu, izveidojot to par «Universitāti Rīgā». Saimnieciskās un zinātnu sagrāves darbā vāciešiem lieliski palīdzēja latviešu tautas nodevēji, kuru priekšgalā bija pazīstamais vācu algotnis — ķīmijas profesors Mārtiņš Prizmanis. Labos profesorus un mācībspēkus vācu okupanti dažādā veidā vajāja. Viņi iedzina nāvē zoologijas profesoru N. Lebedinski un tā īmenī, kas izdarīja pašnāvību tai brīdī, kad tā dzīvotki ielaucās vācu fašisti, lai to arstētu. Bojā aizgāja daudz jaunu zinātnieku un studentu, kurus okupanti ar varu aizdzina uz Vācijas katrogu vai arī fronti. Ievērojama daļa Latvijas Valsts Universitātes studentu un mācībspēku gāja aktīvas cīņas ceļu pret vācu apspēdētājiem. Pašās pirm-

jās vācu ieburkuma dienās Sarkanā Armijā stājās gandrīz vai visi sagatavotie kursu absolventi, kas ar varonīgām kaujām iņģāja cauri Igaunijai, cīnījās pie Lepnigradas un vēlāk Latviešu strēlnieku gvardes vienībās. Sarkanā Armijā, kaujās par dzimtenes brīvību krita Latvijas Valsts Universitātes prorektors, doktors ģeodēzis Voldemārs Jungs. Partizānu rindās slavu ieguva studentu prof. org. jās vadītājs Priede u. c. Atkāpjoties Sarkanās Armijas vareno triecienu rezultātā, vācu okupanti, gan ar varu, gan viltu, aizrāva sev līdzi ievērojamu daļu Latvijas Valsts Universitātes mācībspēku spēku. Tāpat vāci gribēja aizvest arī vērtīgo universitātes iekārtu. Universitātes darbiniekiem un mācībspēkiem tomēr izdevās to aizkavēt, un tā gandrīz pilnīgi izglābta ir universitātes bibliotēka un arī mācībspēku kolektīvs, kas ievērojami tagad atveļģina universitātes zinātniskā darba atjaunošanu.

Jau pašās pirmajās dienās pēc Rīgas atjaunošanas universitātē sāka pieņemt jauno studentu iestāju lūgumus. Sevīši liels studentu pieplūdums ir medicīnas fakultātē, tāpat arhitektūras, mehānikā, ķīmijas (ar farmācijas nodalī) fakultātēs, reflektantus skaits pārsniedz iespējamo vietu skaitu. Filoloģijas fakultātē studentu pieplūdums lielāks ir latviešu valodas un literatūras, slavju, mākslas zinātņu un žurnālistikas nodalījās. Bez šīm jaunatvērīgajām filoloģijas fakultātes nodalījām pastīvi arī visas agrākie klasisks, romāņu un ģermāņu filoloģijas nodaljas.

Jaunatne pienācīgi ir pratusi novērtēt arī bioloģijas, fizikas, matemātikas, ģeoloģijas, ģeografijas, tieslietu un ekonomijas zinātņu fakultātes. Šīm fakultātem jāapmierina republikas pieprasījumi, jo kadru trūkums tāsi šais nozarēs ir ārkārtīgi liels. Universitātes fakultātēs ir pavisam 103 katedras, un, beidzot universitāti, studenti var iegūt 24 zinātņu specialitātes. Pie 36 katedrām paredzētas aspirantūras. Studentu skaits Latvijas Valsts Universitātē jau pārsniedz 3000 un jo dienas turpina augt.

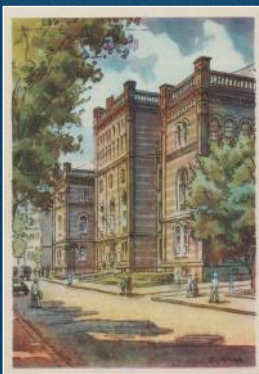
Runājot par Latvijas Valsts Universitātes zinātnieku kolektīvu, vispirms jārtā jāmīn ievērojamā filoloģijas bijušā Iļģgadīgā Barokovas universitātes profesora, b. Krievijas Zinātņu Akadēmijas locekļa - korespondenta, Prāgas, Holandes u. c. zinātņu akadēmiju locekļa prof. Endzelīna vārds. Neaizgūties uz saviem 72 gadiem, prof. Endzelīns ar vislielāko aktīvitāti piedalās Latvijas Valsts Universitātes zinātniskajā dzīvē. Tāpat lieli nopelni zinātnes laukā ir ievērojamam mikrobiologam — prof. Kirhenšteinam, kuru, tā zinātniskos nopelnus atzīmējot, PSRS valdība ir apbalvojusi ar vairākiem ordeņiem.

Lielu palīdzību universitātei sniedz PSRS zinātņu akadēmijas loceklis profesors R. Vippers un mākslas zinātņu doktors B. Vipers. Tāpat liela tautsaimnieciskā nozīme ir Latvijas Valsts Universitātes mācībspēku: prof. Kalniņa, prof. Nomala, zinātnieku: Galenka, Stradiņa, Stāšberga un c. zinātniskajam darbin.

Latvijas Valsts Universitāte jau ir sava bēze, lai organizētu Latvijas Zinātņu Akadēmiju. Tādi universitātes institūti, kā seruma, purvu pētniecības institūts, Latvijas valodas un folkloras krātuve, ģeoloģijas-ģeografijas un c. jau pāraugusi universitātes apjomus un var kļūt par nākamās zinātņu Akadēmijas kodolu.

Latvijas Valsts Universitātes darbā līdztekus Iļģgadīgajiem profesoriem darbošies arī mūsu ievērojamākie rakstnieki un literāti, kā Tautas rakstnieks Andrejs Upiis, Nopelniem bagātais kultūras darbinieks — dzejnieks Jānis Sudrabkalns, Roberts Pelše, R. Egle u. c.

Ar valdības un partijas palīdzību Latvijas Valsts Universitātes kolektīvs pārvar savas grūtības savā darbā, lai veiktu visu pamatā uzdevumu: Stalīna Konstitūcijas 121. panta realizāciju — nodrošinot visu PSRS pilsoņu tiesības uz izglītību un gādājot modernās zinātnes un tehniskās apgūt spējīgus kadrus, brūņotus ar marksisma zinātni, pašizlīdzīgus savas Padomju Dzimtenes airstāvjus un komunistiskās iekārtais cēlējus.

Handwritten note:
 Z. N. Rektoram
 Sakāts ar atkārtoto izteikto vēlību par mana darbu, kas man ļoti patīk. Būsim arī tuvu ar to uzskatām, ka šis darbs ir ļoti svarīgs. Prof. R. Pelše un kolektīva darbinieki. Rīga, 15.11.1945. Prof. P. Pelše

Handwritten notes:
 - 2 -
 Latvijas Valsts Universitātes sēdīti
 Padomju Savienības zinātnieku un mācībspēku darbu organizācijā liela vērība tiek pievērsta zinātniskajam darbam.
 Padomju Savienības zinātnieku un mācībspēku darbu organizācijā liela vērība tiek pievērsta zinātniskajam darbam.
 Padomju Savienības zinātnieku un mācībspēku darbu organizācijā liela vērība tiek pievērsta zinātniskajam darbam.
 Uzruna T. LVU zin. SESIJAS atklāšanā. 16.11.1945.g.

1949. gada 6. augustā no amata atbrīvoja profesoru M. Kadeku. Šajā amatā tika iecelts profesors Jānis Jurgens. Visai drīz Latvijas Valsts universitātē sākās personāla „tīrīšana”, no darba tika atbrīvoti 121 pasniedzējs, daudzi palīgpersonāla un saimnieciskie darbinieki, atskaitīja 866 studentus (...) 1950. gadā no darba tika atbrīvoti. Latvijas Universitāte 90 gados. Dzīve. Rīga, 2009

M. Kadeka uzruna LVU I zinātniskās sesijas atklāšanā

44

Latvijas valsts universitātes
II studentu zinātniskā sesija,
 veltīta
 Lielās Socialistiskās Oktobra Revolūcijas 30. gadadienai.

Латвийский Государственный Университет
II студенческая научная сессия,
 посвященная
 30-й годовщине Великой Октябрьской
 Социалистической Революции

4

LII. filoloģijas fakultātam.

Prof. dr. G. Rasma grāds
 Nr. 25302,

Līgums.

Laipini lūdzam pieņemt mani par lektori
 latviešu valodas mācīšanai neprotājiem un pus
 darba stadijā.

Tā kā esmu nautājies vidus daļēta iz
 runai un man bez latviešu val. metodikas un
 paid. maksas ir parīstama arī visvalodas me
 todina un paid. prasīe (latviešu valoda šai
 gadījumā būs mācāma kā mērovalda) - esmu
 spēt 50 darbu vēst.

Līguma un slūt. rakst. apraksts,
 divas apraksti,
 apliecinā. par iegūtiību,
 pasas noraksts.

1946.g. 31. okt.

R. Grīde.

3

Latvijas Valsts Universitāte

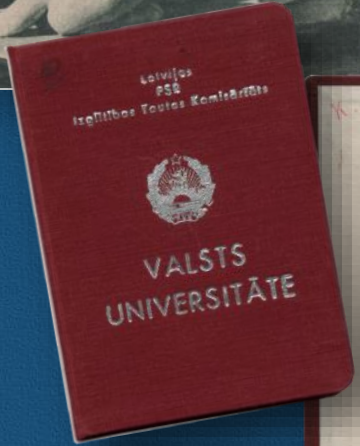
Kvīts Nr. 5504

Stud. Rasma Jāņa m.
 (matr. Nr. 24389) samaksāja par 1946 m. g. II sem.
 (fak. LII) lekciju naudu Rbl. 200
 par studiju grām.
 par legītim. kart.

Kopā Rbl. 200

Rbl. Divi simti
 Rīgā 30/12 1946 g.
 Kasteris: U. U.

Iesp. VAPP Poligr. trasts lpp. Nr. 8. 3030. 172.

1621/3553.

Uzvārds Grīde
 Vārds, tēva vārds Rasma Jāņa m.
Filoloģijas fak.
 Amats lektore
 Raktore Grīde, G.

1947. 16. 2.

Par laipēju vārdot
 kati laba atskaiti
 un laipā raksti
 mūsu laipam
 J. Breders.

40

LVU
 Vestures fakultate
 R I G A
 1947. g. 13. decembrī
 Nr. 247

Amats, R. U. Grīde
Dr. J. J. J. J.
19. XII. 47.

16. XII. 47.

LVU K a o i b u d a j e i.

Vestures fakultate lūdz izmekot algu
 stundu lektorim K. E. S. e. n. i. m. par nostru
 dāstam 26 lekciju stundām laikā no 8. g. 1. nov.
 līdz 8. g. 15. decembrim.

Dekans: J. J. J. J.

41

LVU
 Latvijas Valsts Universitāte
 administratīvi-saimnieciskā
 pārvalde
 Nr. 13
 Nr. 838

СПРАВКА.

Латвийский Государственный Университет
 сии удостоверяет, что доктор Исторического факультета Р а с м а М а р т и н а получает жалование от
 ЛГУ Руб. 800,— в месяц.

Справка дана для представления управлему.

Завед.хоз-отд. (К. М. М. М. М.)
 Г. Сухратер Ю. Ю. Ю. Ю.

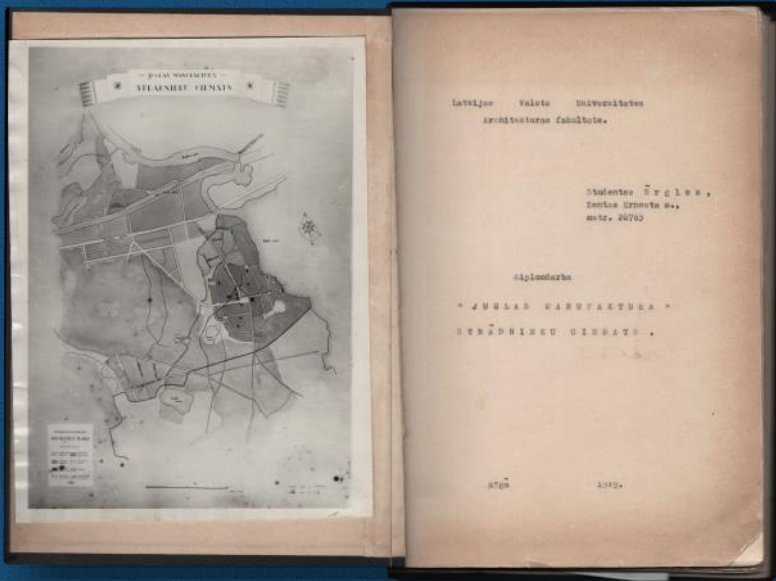
42

LVU
 Latvijas Valsts Universitāte
 1944. g. 13. decembrī
 Nr. 36

**DEĪVOJANĀS PĀPILDUS PIATĪBAS
 APLIECĪBA.**

Iatvijas Valsts Universitāte apliecinā, ka
Steppermanis, Margārs, Krištapad.
 dzimis 1898. g. 15. VII, iepam amatu doctentis.
dr. J. J. J. J.
 un viņam saskapā ar pastāvīšiem noteikumiem ir
 tiesības uz dzīvojamu papildus platību kv. m.

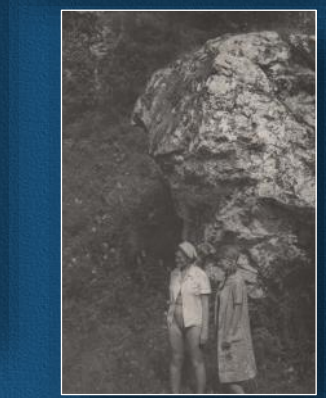
AISTIPRINU
 Dekans: J. J. J. J.
 (prof. K. K. K. K.)

Sveiciens ciniņājiem par Kazahijas miljardu!

— Kad šī gada beigās, kad mēs atgriezāmies no Kazahijas, mēs atgriezāmies ar milzīgu bagātību — miljardu! Tas ir milzīgs panākums, kas mums ļaus turpināt mūsu darbu ar vēl lielāku enerģiju.

— Kad šī gada beigās, kad mēs atgriezāmies no Kazahijas, mēs atgriezāmies ar milzīgu bagātību — miljardu! Tas ir milzīgs panākums, kas mums ļaus turpināt mūsu darbu ar vēl lielāku enerģiju.

Malahita šķirstiņu meklējot

Kuhliera. Vēla nakts, bet Valentīns kārti stāv mājā dzīvoklī. Pūt vējš. Ar to mūs apgaida Kuhliera mājokļa iestāde. Ir bēdīgi, ka šī celojuma nogurums, negatīvo nākšu iznāms. Kļūst ļoti — kā vienmēr, kad saliekam lūkus un svinīgus draugus. Liekas, šis ir viens no ļaužu kārtiem brīžiem mūsu, Pēteris Stačas LVI Tautas kara, celojumā pa Pivolgū un Urāliem. Kam draugi, tas būs, šķēršļi tas izjūtam, ja est tāla no pasta mājām.

Kā jau katrā celojumā — nerīstēt rābu nolūkumam ir pierādījums.

Ejām uz Saitana klinti gar Cusnojas apes krastu. Karstums apmēram 35 grādi, mīļāji dunduru hārī loh gandrīz vai skrīt visu ceļu. Saņemam par reālāciju pirmās atpūtas vietas. Athālas, ka ādens pārklāts ar ellis kārtu, pa vīdu hēli melnā, līpīti mazsuta līdēt... Driem saussāfīšanās. Bet dundurt nelaivi atpūti uz vietas. Pākāni vīst līdēt vienpaldīgā atpūts avīs un mofas līdēt.

Pāp iam līdēt, ka mazsuta neser nīdēt mē ar atpūti, mē ar atpūti. Atpūti nelaidīs vēl pāris reizi. Melnāji par mazsuta līdēt hēli ir redzēt ādēt, ir- dēt visu patiem. Tad nu arī iz- līdēt...

Dundams gar Sergos un Mērbis — Bordimas kolna grēda.

Taka pavēlām slīpa, nāllīst, celmaina. Vienīgais, pie kā var turēties, ir milzīgais nāres. Tā sēviem slīdams līdēt. Tāies ūchāpūti redzam līdēt tālūkus, nātru dāllēni atpūstas.

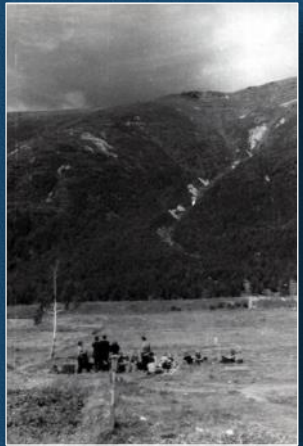
Udāta hāllēni nāp hāllū mā- rīgā sniega cepura. Sniega un lēdu slēpi atpū un ālas. Vēnā- hām pie Orlovskas atpū. Tā ir 40 metru dziļa, mālāna, līdēt izmīrkusi pavēlām gluma. Pāst pāris atpūdas — hāļi līdēt vīst pīdētāmī celojāt vīst līdēt- šis un līdētāmī. Māllēni un smoi- dokā, kalnam rokā lēdu hāllēni, Rūnājam vīstām mēzēt. Tā lābi — to izsaka smalds. Nohērtā hāļi — hāds jau līdēt nāmanlīs, ā- nes sūnu celmalānu un mēzēt saist. Redzams, ka dāudstēm šis pārģāllēni nāp vīdēt. Bēt ne vīstām nēstām: «Es vīst nē- spējis».

Kodu nēstāmām un nēstāmām līdētām vīstām, ja līdēt lāllēni un līdētām trīspaldāmī reizi. Nerovānē nēstām, brien ar vīdām.

Sergos apes krastī ir klintel- ni un skānīgi. Pie hādas klints atpū nēstāmām līdēt. Bēt nāllē- mājā rāļi jālāmies hā rāstā — pāt blūsi līdētāmī vīdēt atpū- jām dāudstām reizes, sūrdāllēni nāp līdētām. Pie tam hāds ar- mams, pārlams, dzied. Kānā iz- nāk nēstāmām škānu hāms, Akmeņu lēdu atpū — klint- tājas, sūrdāllēni, celmaļās. Mala- hita gon nēstām nēstām, hānu hāllēni ori mē. Tās stāllēnām Svērdlās hāms vīdētām.

Nēkas, gon cilvāz nāli... Sāp nēstāmām hāllēni, nāp iz- dūstām odu kōdamu pēdas, bēt galvāmā atpūta ir rāstā: vāl- nēstāmām hāllēni hāllēni, vāl- strā- jūhāds apēs bīst!

Ģeogrāfu prakse Tjanšanā 1960. gadā

V. PALEJA

1970. GADA PUSLĒTAVIŠĀS SAKĪTOGĪBĪS

Padomju Studenis

At Dača Starostai Rauga, oriels sabiedrība
PĒTERA STUČKAS LATVIJAS VALSTS UNIVERSITĀTES
PĒTERA STUČKAS LATVIJAS VALSTS UNIVERSITĀTES
PĒTERA STUČKAS LATVIJAS VALSTS UNIVERSITĀTES

1970. GADĀ
1919. GADĀ
1941. GADĀ
1969. GADĀ

UNIVERSITĀTES PUSGADSIMTA JUBILEJAS SVINĪBAS

Jaunais un jaunības! Neatstājiet apgūstiet marksimo-ļepināma teorija, zinātnes un tehnikas kalngalusi! Esiet uzlicīgi revolūcionārijiem ideāliem, aktīvi piedalieties komunisma celšanā!

1970. GADĀ
1919. GADĀ
1941. GADĀ
1969. GADĀ

1958. gadā Latvijas Valsts universitātei piešķīra Pētera Stučkas vārdu.

LVU studenti militārajās mācībās. Studentus sveic LVU rektors Visvaris Millers (1927-1992)

Filologi militārajās mācībās Ādātu poligonā. No kreivis: nodalžas komandieris, Ģenitājs Pofenkovs, Dainis Golbergis, Dmītrijs Kasackins, Kārlis Kalniņš, Amors Boidaks, Ilmārs Buznicks, Ilgiss Bēnsons, Dānis Abols un Guntars Rēbers. Fotogrāfs nezināms.

Apģūstot pilnu militārās apmācības kursu kara katedrā, universitātes absolventiem piešķīra jaunākā leitnanta pakāpi, bet absolventes medicīnas māsas kvalifikāciju.

P. Stučkas LVU studentu un pansioniedzēju sbori Sovetskā. 1974

Studentu kopmītnes Tālivalža ielā 1b. Pirms eksāmeniēm t. s. "domātava". Pārrunājam izlasītos un arī neizlasītos darbus. 1968

Studentu mājās

Kopmītnē — tā ir neatņemama studentu dzīves sastāvdaļa (pat tie, kuri tur nedzīvo). Tur pietiekami maz puse no darbigajām un ātrajām, priecīgajām un bēdīgajām studentu dienām. Vairāki mazliet stāstītiņi?

1940. gadā ar kopmītnēm bija nodrošināti 40 Universitātes studenti, tie darboja vienā dzīvoklī un maksāja par to 10 latas mēnesī. Tajā pašā gadā pieņēma lēmumu, ka vēl kopmītnes vajadzībām piešķir divas ēkas, kur būs vietas 200 studentiem.

Tas bija pirms 25 gadiem. Šodien vecās kopmītnes Gorkija ielā 69 un Padomju bulvārī 10 sen bijušas par mazām lielajam studentu skaitam. Tādēļ 1959. gadā pacēlās jauna kopmītnes Tālivalža ielā, kas draudzīgi uzturēja aptuveni 650 studentus. Tai sekoja otra — Burtieku ielā 1960. gadā. Maksa par kopmītni — 150 rubļi mēnesī. Visi, kam nepieciešams, ar kopmītni ir nodrošināti.

Kopmītnē, gluži dabīgi, jāklāst par studentu mājām, un tā las arī ir. Bet mājās seju veido cilvēki, kas tajā dzīvo. Lai katrs students pēc iespējas vairāk cenšos savas mājās padarīt skaistas, ērtas, patīkamas, noliek konkursi Visvairākuma mērogs starp angļu, stābo mācības iestāžu kopmītnēm. Iepriekšējā konkursā mūsu kopmītnes ieguva otro vietu. Jādod, ka jaunajā konkursā būrā, kas beigsies nāijā, panākumi neizpaliks — tas ir mūsu pašu rokas.

V. PALEJA

Istabu vārēti nosaukti par kopmītnes mazāko sūnku. Daži to sauc par celli, un ir brīvi, kad daktas istabas atgādina eili. Pēdējo, ka redzams, nevar sacīt par to istabu.

Grāmata tomēr ir pati tuvākais studenta biedrs. Kur no bez tāst! Bet lasīt zem palāmam — sevišķi patīkami.

Katram ir sava mīcītāšanās veids. Cits necel absolūtu klausumu — spēj pat mīcīties un sarunāties reizē vai arī noklausīties pēdējās ziņas pa radio. Novietnam darbam tas tomēr par labu nenāk. Lūdzu! Mācību istaba jūs gaida. Tur var nodrošināt uguni līdz pat rītam.

Pēc darba dienas apētie nevienam nav slikti. Burtieku ielas iemīcītājiem ir sevišķi ērti — ēdnicā atrodas viņu mājās. Filologi un ķīmiķi rūc — esot atālu! Jūlet.

21. APRĪLĪ — VISI UZ KOMUNISTISKO SESTDIENAS TALKU!

Parīti — talkai Visi sagatavošanas priekšdarbi veikti, atliek tikai vienoti iziet darbā.
Lai talka iegūtu visapverošu raksturu, Universitātes talkas organizācijas komisija ierosināja daļai studentu strādāt jau iepriekš. Pagājušajā sestdienā ista darba atmosfēra valdīja Botāniskajā dārzā, kur strādāja 51 filozofs, 43 vēsturnieki un 73 biologi. Talcinieki raka bedres leceklim, gatavoja augsnī, grāba lapas, stādīja dekoratīvos kramus, atsedza rozes no lezmojuma un darīja itin visu, kas letlīst darza saimnieku pienākumos.

Biologi strādāja profesora V. Langenfelda vadībā. Pirmkursnieki rosiņas siltumniecis un Paimu mājā, apkopa tropu augus, sakārtoja alpinārīju. II kursa studenti kopā ar pazīstamo selekcionāru V. Vārnu aprādēja aklimatizētās aprikozes, persikus, grieķu riekstus.
Savu saimniecību uzposa arī Bioloģijas fakultātes augu fizioloģijas un mikrobioloģijas katedras augu fizioloģijas laboratorijas visi darbinieki: uzkopa veģetācijas mājas apkārtni, stādīja rododendronus.

Ļoti organizēti un disciplinēti uzdoti veica vēsturnieki un filozofi.
Arī fakultāšu ēkas un koptīnes jau daļēji uzposas, taču tas nemazinās darba rosmi sestdien. Pie darba, biedri!

L. KRAUJA

STUDENTI KOLHOZĀ

Sogad lauksaimniecības ražošanas vienību darbā bija nelielas izmaiņas — uz kolhoziem strādāt brauca nevis I un II kursu studenti, bet gan III un IV. Un lalkam tieši tas, ka talcinieki nebija iesācēji lauku darbu — vairāk nekā puse kolhožu un padomju saimniecību Universitātes studentu darbu no-

vērtēja ar atzīmi — telcami. Lauksaimniecības darbos piedalījās 32 ražošanas brigādes, kopā 812 studenti, kurus uzpēma Rīgas, Cēsu un Stuckas rajoni. Talcinieki neatzbrauca mājās tukša, — 2,25 rbj. uz cilvēku — tāda bija dienas vidēja izpēna. Līgumā paredzēta izstrādes norma izpildīta ar uzviļu.
A. JANSONS

STUDENTU VASARA-77

Pagājušo vasaru, tāpat kā citus gadus daudz akadēmijas studenti pavadīja celtnieku vienībās. Vieni strādāja gan tepat mūsu republikā, gan Krievijā, Ungārijā TR, VDR, un akadēmijas pārstāvi piedalījās arī Gagarinas pilsētas celtniecībā. Mūsu studentus vādāja sastapt arī Rīgas — Maskavas štrvīlencitē tā pavadīja vienības sastāva. Savu ieguldījumu rādās novācēšanā republikas laukos deva studentu mehānizatoru vienības.
Kur varēsim darboties, apliecināt sevi 1977. gada vasarā? Akadēmijās SCV plānots iesāstīt 502 cilvēkus 120 studentu strādās Latvijā, to skaitā arī divas vietējas intervienības kopā ar ārzemju studentiem. Savākt aktīvākos iepriekšējo gadu SCV dalībnieki un labākie sabiedrisko darbu dārtāji intervienības sastāvā doties uz VDR un Ungārijas TR. 50 cilvēkus gaida Ziemeļkaukāza, kur Čečēnijas-Ingūšijas APSR būs īpaši interesanti novācēšanā. 30 studenti būs Katrā vienībā, kas strādās Karēlijā un Kaliningradas apgabalā. Tāpat kā iepriekšējā vasarā darboties studentu vienība pavadīja vienību, Kau-

guros strādās līdzniecības vienības.
Republikas saimniecības savu labo slavu turpinās apodrināt mehānizatoru vienības. Jau tagad saimniecību vadītāji interesējas par iespējām kopīgi darboties pie viņiem mehānizatoru vienības.
Ceturtoviens 1977. gada trešajam semestriem jau sākusies. Viss interesants, kas viltos vasarā strādāt SCV, lūdzam to pasīpot fakultāšu atbilstīgajiem par studentu celtnieku vienību darbu.
LLA komunistu komisijas SCV štābs

Studentu celtnieku vienības „Ekonomistu lielā kopa izbraukumā” karogs

Ziemā — studenti, vasarā — celtnieki

Priekšsēdētājs, brīdi atslēdzis mēla un strādā, ziemā — pē avārij mūrētās šķēpju sienas, kas arvien vairāk kļūst augšmā, un strādā.

— Tie divi šķēpji tomēr lēm no rindas ārā! Viena tiek tālā kolektīvi apīknota. Kā mēla, neviena te vā, par mūrētā ne-nosaubā — cils pirms, cils of- no gēla strādā studentu cel- nioku vienībā. Lēdmanē kovasar jauniesi gan no Latvijas Valsts universitātes Ekonomikas, gan Svešvalodu, gan citām labot- tātēm, kā arī studentu no Fiz- iķu un Inženieru Pērvārā lo- mē ir ekonomisti, bet tagad visi studenti celtnieku vienības «Daugava» šķēpji ir celtnieki un strādā pēnu kūs- bēvē. Tikā celts divas novēlētās, kas pa-

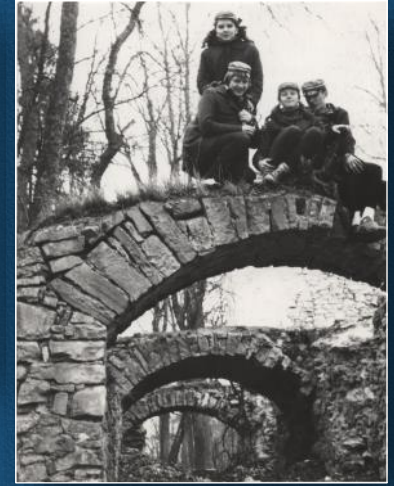
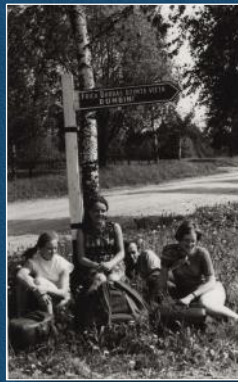
Kieģelis pie ķieģeļa tiek likts ar ceofnu. Jaunā pēnu kūēs Lēdmanes kolhozā — tā da- daiem studentu celtnieku vienības «Daugava» biedriem ir pirmā skola būvdarbos. P. Zosina foto

rēdētās 80 000 kēruļu gadā. Studenti atbrāvēti tālā no īkai ar vēlēkano palīdzēt cel- tnībā, bet arī ar nodomu tu- vāk lepari lauku jaudis, mē- sit vienim kādu lekciju — gan par lēdmanē, gan poliohu. gēn datādiem kultūras dēves iaukūmēm, kā arī par par- ūijas XXV kongresa lēmumiem. Sēdēdian vākaros sarīkolumus Lēdmanē tagad kļūpina stu- fētu estrādē sēdēmbū.

Vienības komitāte Baiba Bi- mane saka:

— Nu jau esam gēn ar kol- hozniekiem, gēn darbu sarādū- šī. Arī ar uzņemam esam an- mērcināsi un lēpē ļoti gēnām, lai par mūsu darbu saņemtie- kas jaund mēbūti sēdēmbū.

H. Lēdaga

UZVARĒJA VĒSTURNIEKI

Sociālistiskajā sacensībā — konkursā par labāko akadēmisko grupu piedalījās astoņu fakultāšu 12 akadēmiskās grupas, izņemot filologus.

1. vietu un ekskursiju ieguvuši Vēstures un filozofijas fakultātes vēstures specialitātes IV kursa studenti, 2. vietā — Ģeogrāfijas fakultātes II kursa studenti, 3. — Fizikas un matemātikas fakultātes matemātikas specialitātes IV kursa (ar krievu valodas apmācību) studenti. Arī 2. un 3. vietu ieguvēji izcīnījuši balvu — ekskursiju.

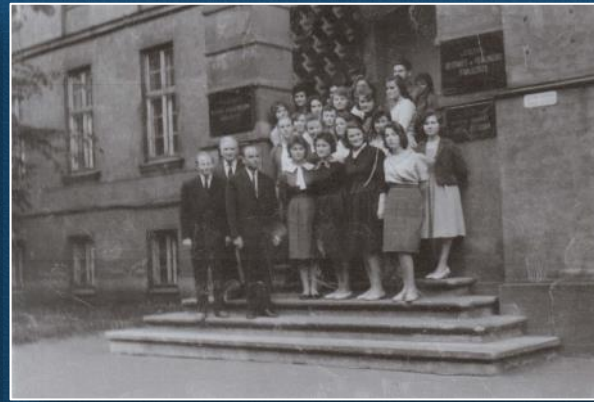
Atzinību izpelnījušies Juridiskās fakultātes II kursa (ar latviešu valodas apmācību) studenti par aktīvu sabiedrisko darbu un Bioloģijas fakultātes IV kursa (ar latviešu valodas apmācību) studenti par aktīvu iesaistīšanos zinātniskajā darbā.

Sociālistiskās sacensības — konkursa par labāko akadēmisko grupu mērķis ir celt jauno speciālistu sagatavošanas efektivitāti, paugstināt studentu sekmību un kāpināt viņu sabiedrisko aktivitāti. Pašlaik rit konkursa II posms, kurš noslēgsies 15. oktobrī.

Rāpojam kuršu kāpā. Kopā ar pasniedzēju Kušķi toreiz intervējām un ierakstījām dzīvu kursu. 1968

Pie Vēstures un filoloģijas fakultātes ēkas Gorkija ielā 48.
A. Vējāns, J. Rozenbergs, O. Čakars

Stārgale bērni!
Līdzās esošās fakultātes tās 2. un 3. paaug. ne agrāk
par 9.50 am. ne vēlāk par 11.00.

A. Dienas kārtība
I. Pirmās nodarbības (mēsotā un 13. gada 1. un 2. stadijas
valsts izmēģinājumi, kompozīcijas, amats).
II. Izbraukums pie mūsu valsts tēva - Sēlijas kato.

B. Lēti pamostas,

I. Kuvimācība mācībās.
1. Apdzīvotāku nodarbības (obligāts). (Kuvimācība)
2. Lēti pamostas nodarbības (obligāts) un mācību grupas.
3. M.C. (obligāts) (obligāts) - plānotam, nodarbības nodarbības
nodarbības, nodarbības nodarbības.

II. Pārējie:
1. Obligāts (obligāts) nodarbības no pirmās gada nodarbības.
2. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.
3. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.
4. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.
5. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.

III. Pārējie nodarbības (nodarbības).

IV. Pārējie:
1. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.
2. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.

C. Pārējie:
1. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.
2. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.

D. Pārējie:
1. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.
2. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.

E. Pārējie:
1. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.
2. Obligāts (obligāts) nodarbības nodarbības nodarbības.

1967. gada 16. jūnijs

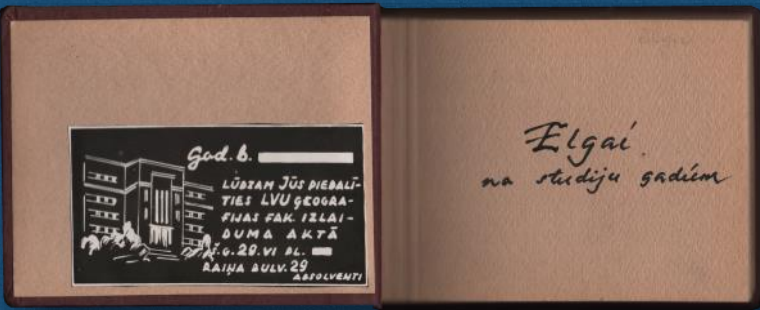
Vasarā ceļojām. Studentu
biļetes nebija dārgas,
dažiem naudu izdevās
sagrāt tikai no stipendijas.

L2 grupas studenti atvesti ekskursijā uz
komunisma triecienceltni – Pļaviņu
HES būvlaukumu. Atvadas no Koknese
un istās Daugavmalas. 1966

Izstādē skatāmas Zaigas Avotes, Dagnijas Ivbules,
Velgas Kinces, Maijas Krekles, Lolitas Lāces, Elgas
Ļustikas, Uģa Niedres, Zintas Penceles, Gintas
Porietes, Ainas Rozenieces, Annas Šmites, Silvijas
Tilko fotogrāfijas.

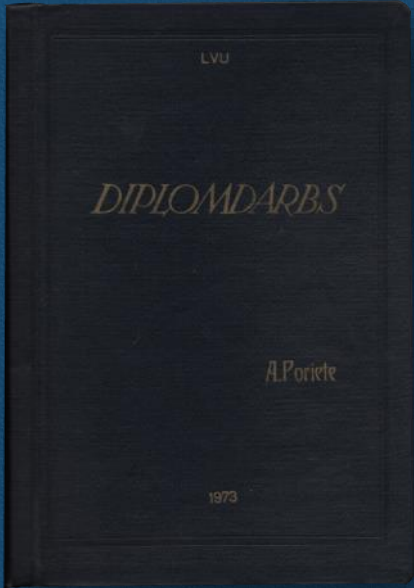

(..) liktenīgajos laikmeta griežos Latvijas Universitāte tomēr izturēja, nekļuva par P. Stučkas LVU, bet saglabāja vēsturisko tradīciju iedīgļus, kas ļauj atdzimt.
 J. Stradiņš. Latvijas Universitāte laikmeta griežos (1944–53).
 Akadēmiskā Dzīve. 1995, Nr. 37

1990. gada martā augstskola atguva vēsturisko nosaukumu – Latvijas Universitāte.

Izlaidums. G. Bībers. 1958

Izlaidums. L. Veidenbauma (Bībere), E. Karpovics. 1958

Izlaidums. V. Valeinis, R. Pētersone

LU rektors Juris Zaķis (1936-2017) Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas jaunās ēkas atvēršanas svētkos. 1993

Juris Zaķis Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas 480. dzimšanas dienas un grāmatas "Bibliotheca Rigensis – 480" atvēršanas svētkos. 2004

LU prorektors Juris Krūmiņš Izstādes "Johana Kristofa Broces Livonijas zīmējumu un aprakstu kolekcija LU Akadēmiskajā bibliotēkā" atklāšanā Šauļu Universitātes bibliotēkā. 2011

Domājot par latviešu augstskolu, 1917. gada 16. maijā profesors Pēteris Šmits vēstulē no Vladivostokas dzejniekam Fricim Bārdam raksta: “.. nav vēl nekādas steigšanās. Tas jautājums nav izšķirams ne vien vienā sēdē, bet arī vēl ne vesela gada laikā. Man liekas, ka mums vispirms vajadzētu lūkot, kā Zinību Komisiju pārvērst par latviešu Zinātņu Akadēmiju, kura tad varētu gādāt arī par augstskolu. Akadēmija varētu sākt funkcionēt, ja būtu ielūgti profesors Endzelīns un vēsturnieks Krodznieks, un, ja būtu nopirkta Jāņa Misiņa kunga bibliotēka.” Un tā, nepagāja ne simts gadu, kad Misiņa bibliotēka Akadēmiskās bibliotēkas sastāvā kopš 2009. gada 1. oktobra ir viena no Latvijas Universitātes infrastruktūrām.

LU rektors Mārcis Auziņš Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā. 2007

LU prorektors Andris Kangro izstādes "Johana Kristofa Broces Livonijas zīmējumu un aprakstu kolekcija LU Akadēmiskajā bibliotēkā" atklāšanā Etveša Lorānda Universitātē Budapeštā. 2011

Sadarbības memoranda parakstīšana ar akadēmisko vienību "Austrums". 2016

LU rektors Mārcis Auziņš izstādes „Uzbekistāna – mana dzimtene” atklāšana LU Akadēmiskajā bibliotēkā. 2013

Indriķis Muižnieks Starptautiskajā zinātniskajā konferencē, veltītajā Misiņa bibliotēkas 130 gadei “Meklējiet rakstos”. 2015

LU prorektore Ina Druvieta LU Akadēmiskās bibliotēkas Austrijas bibliotēkas un Šveices lasītavas 15 gadu jubilejas un jauno telpu atklāšanas svinīgajā pasākumā. 2016

Studentu korporācijas Fraternitas Academica izdevumu dāvinājuma pasniegšana LU Akadēmiskajai bibliotēkai. 2017

LU kanclers Gundars Bērziņš Izstādes “Senā slāvu grāmata Latvijā” atklāšanā LU Akadēmiskajā bibliotēkā. 2013

LU prorektors Valdis Segliņš Azerbaidžānas Informācijas centra atklāšanā LU Akadēmiskajā bibliotēkā. 2017

Gruzijas prezidents Georgijs Margvelašvili pasniedz Gruzijas Goda ordeni LU Akadēmiskās bibliotēkas direktorei Ventai Kocerei. Pasākumā piedalās arī LU prorektors Andris Kangro. 2015

Mārcis Auziņa priekšlasījums “Skatu punkti” Misiņa kluba lasījumos. 2017

LU Rectors Indriķis Muižnieks un izglītības ministre Ilga Šuplinska LU Akadēmiskā centra Zinātņu mājas atklāšanā. 2019

Var šo to pārņemt un kritizēt latviešu valdības izglītības politikā, bet neviens to nevar apvainot, ka tā būtu mēģinājusi laupīt savai universitātei suverenās tiesības brīvi pētīt un mācīt, neatkarīgi no mācības spēka tautības, ticības vai politiskās pārliecības. Šīs demokrātiskās tradīcijas Latvijas Universitātei vienmēr bija svētas un neaizskaramas.

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Izstādi sagatavoja

Inguna Mīlgrāve, *LU Akadēmiskās bibliotēkas galvenā bibliotekāre*

Virtuālās izstādes koncepcija, saturs, teksti, dokumentu atlase no LU Akadēmiskās bibliotēkas Misiņa bibliotēkas krājuma

Vija France, *LU Akadēmiskās bibliotēkas bibliotekāre*

Virtuālās izstādes vizuālā koncepcija un dizains

Rīga, 2021